Česká synopse evangelií

Sestavili a zpracovali Slavomír Bedřich a Petr Svoboda

Matice cyrilometodějská s.r.o.
1995

Obsah

1. Prolog 7
2. Věnování 7
3. Předpověď narození Jana Křtitele 7
4. Narození Ježíše Krista 8
5. Setkání Marie a Alžběty 8
6. Narození Jana Křtitele 8
7. Zvěstování Josefóvi..... 9
8. Rodokmen Ježíše Krista 9
9. Narození Ježíšovo 10
10. Obřezání..... 10
11. Obětování Ježíše..... 10
12. Stařec Simeon 10
13. Simeonovo proroctví 11
14. Prorokyně Anna..... 11
15. Návrat do Nazareta..,..... 11
16. Klanění mudrců 11
17. Útěk do Egypta..... 11
18. Zavraždění betlémských nemluvňat 11
19. Návrat z Egypta 12
20. Dvanáctiletý v chrámě 12
21. Příprava na veřejnou činnost..... 12
22. Ponaučení Jana Křtitele 13
23. Uvěznění Jana Křtitele 14
24. Ježíšův křest 14
25. Pokušení na poušti..... 15
26. Počátky Ježíšovy činnosti vGalileji..... 16
27. Povolání učedníků 16
28. Svatba v Káně Galilejské 16
29. Kázání v Nazaretě 17
30. Povolání učedníků 18
31. Kázání v synagóze v Kafamaum..... 19
32. Uzdravení posedlého 19
33. Uzdravení Petrovy tchýně 19
34. Uzdravení posedlých a nemocných 19
35. Ježíš opouští tajně Kafamaum..... 20
36. Zástupy kolem Ježíše 20
37. Zázračný rybolov a povoláníŠimona..... 20
38. Uzdravení malomocného 21
39. Uzdravení ochrnutého 22
40. Povolání Leviho 22
41. V domě Leviho 23
42. Spor o půst 23
43. Spor o sobotu 23
44. Uzdravení v sobotu..... 24
45. Vyvolení dvanácti 24
46. Uzdravování na břehu jezera 25
47. Blahoslavenství 25
48. Dovršení zákona a proroků 26
49. O zabití..... 26
50. O cizoložství 26
51. O rozluce..... 27
52. O přísaze 27
53. O odplatě..... 27
54. Zlaté pravidlo 27
55. O lásce k nepřátelům 27
56. O almužně, modlitbě a postu..... 28
57. O posuzování druhých..... 28

58. Neházejte perly před svině 28
59. Výrok o dvou cestách 28
60. Výrok o stromu a ovoci 29
61. O pravém mučedníku 29
62. Podobenství o dvou stavitelích 29
63. Uzdravení setníkova otroka 29
64. Vzkříšení syna naimské vdovy 30
65. O Janu Křtiteli 30
66. Ježíšův soud o jeho současnících 31
67. Ježíš a hříšnice v domě farizeově 31
68. Ženy v Ježíšově doprovodu 31
69. Znepokoj ení Ježíšových příbuzných 32
70. Ježíšova rodina 32
71. Podobenství o rozsévači 32
72. Důvod řeči v podobenstvích 33
73. Výklad podobenství o rozsévači 33
74. Světlo určené na svícen 34
75. Podobenství o zasetém semenu 34
76. Podobenství o pleveli mezi pšenicí 34
77. Podobenství o hořčičném zrnu 34
78. Podobenství o kvasu 35
79. Ponaučení o podobenstvích 35
80. Výklad podobenství o pleveli 35
81. Podobenství o pokladu v poli a o perle 35
82. Podobenství o rybářské síti 35
83. Epilog nauky v podobenstvích 35
84. Utišení bouře 36
85. Uzdravení ochrnulého 36
86. Vzkříšení Jairovy dcery a uzdravení ženy trpící krvotokem 37
87. Kázání v Nazaretě 39
88. Lítost nad zástupy 40
89. Učení Ježíšovo a apoštolů 40
90. Smrt Jana Křtitele 41
91. Herodova nejistota 41
92. Návrat apoštolů 41
93. První rozmnožení chleba 41
94. Ježíš kráčí po moři 43
95. Uzdravení u Genezaretu 43
96. O chlebu života 44
97. Uzdravení u rybníka Bethesda 44
98. Ježíšova apologetická řeč 45
99. Zpráva o čistotě a nečistotě 45
100. Víra ženy 46
101. Uzdravení hluchoněmého 47
102. Druhé rozmnožení chleba 47
103. Farizeové žádají znamení 47
104. Varování před kvasem farizeů 48
105. Uzdravení slepého v Betsaidě 48
106. Petrovo vyznání u Cesareje Filipovy 48
107. První předpověď utrpení 49
108. O následování Krista 49
109. O příchodu Božího království 50
110. Proměnění na hoře 50
111. O příchodu Eliáše 51
112. Uzdravení posedlého chlapce 51
113. Druhá předpověď utrpení 52
114. Spor o prvenství 52
115. O nerozumné horlivosti 53
116. Varování před svody 53
117. O soli 54

118. O bratrském napomínání a moci církve 54
119. Podobenství o nemilosrdném služebníku 54
120. Chrámová daň 55
121. Běda nevěřícím městům 55
122. Ježíš a jeho bratři 56
123. Hněv učedníků proti samařské vesnici 56
124. Vystoupení o slavnosti stánků 56
125. Ježíšovo Božské poslání 56
126. Předpověď Ježíšova náhlého odchodu 56
127. Nauka o živé vodě a nedůvěra Židů 57
128. Ježíš a cizoložnice 57
129. Spor o Ježíšův původ 57
130. Příchod shůry 58
131. Spor o otcovství Abrahamovo 58
132. Uzdravení slepého 58
133. O dobrém pastýři 59
134. O následování Ježíše 60
135. Vyslání sedmdesáti 60
136. Návrat sedmdesáti 60
137. Chvála vykoupení v Synu 60
138. Ježíš a maličcí tohoto světa 61
139. Největší přikázání 61
140. Podobenství o milosrdném Samařanu 61
141. Marie a Marta 62
142. Modlitba Páně 62
143. O vyslyšení proseb 62
144. O nutnosti modlitby 63
145. Uzdravení dvou slepců a němého 63
146. Uzdravení posedlého 63
147. Ježíš a Belzebul 63
148. O rouhání proti Duchu svátému 64
149. O návratu nečistého ducha 64
150. Kdo je blahoslavený 64
151. Znamení proroka Jonáše 65
152. Výrok o světle 65
153. Řeč proti farizeům 65
154. Nástrahy proti Ježíšovi 66
155. Povzbuzení ke statečnému vyznání 66
156. Důvěra v moc Ducha svátého 67
157. Podobenství o boháči a stodolách 67
158. O zabezpečení života 67
159. Opravdové bohatství v nebi 68
160. Výzva k bdělosti 68
161. Podobenství o věrnosti služebníků 68
162. Člověk proti člověku pro Ježíše 69
163. O rozpoznání času 69
164. O Božích trestech a neplodném fikovníku 69
165. Uzdravení v sobotu 70
166. Ježíš směřuje k Jeruzalému 70
167. Jednota Krista s Otcem 70
168. Na druhém břehu Jordánu 70
169. O nepravých učednících 71
170. Vzkaz Herodovi 71
171. Spor o uzdravování v sobotu 71
172. O hostinách 71
173. Podobenství o hostině 72
174. O rozhodnutí pro Krista 72
175. Hříšníci v blízkosti Ježíšově 73
176. Podobenství o ztracené ovci 73
177. Podobenství o ztraceném penízi 73

178. Podobenství o marnotratném synu ... 73
179. Podobenství o nepoctivém správci ... 74
180. Farizeové a majetek ... 74
181. Výroky o zákonu ... 75
182. Podobenství o boháči a Lazarovi ... 75
183. O postavení služebníka ... 75
184. Uzdravení deseti malomocných ... 75
185. O příchodu Božího království ... 75
186. O příchodu Syna člověka ... 76
187. Poslední soud ... 76
188. Shromáždění vyvolených ... 76
189. Podobenství o soudci a vdově ... 76
190. O farizeu a celníkovi ... 76
191. O manželství a rozluce ... 77
192. Ježíš a děti ... 77
193. Bohatý muž ... 78
194. Nebezpečí bohatství ... 78
195. O chudobě pro Boží království ... 78
196. Podobenství o dělnících na vinici ... 79
197. Vzkříšení Lazara ... 79
198. Úmysl velekněží ... 80
199. Ježíš v Efraimu ... 80
200. Třetí předpověď utrpení ... 80
201. Prosba matky synů Zebedeových ... 81
202. Uzdravení slepých u Jericha ... 81
203. Zacheus ... 82
204. Podobenství o hřivnách ... 82
205. Pomazání v Betanii ... 83
206. Vjezd do Jeruzaléma ... 84
207. Odpověď řeckým poutníkům a předpověď utrpení ... 85
208. Ježíš odchází do Betanie ... 85
209. Prokletí fíkovníku ... 85
210. Touha velekněží usmrtit Ježíše ... 86
211. Ježíš opouští Jeruzalém ... 86
212. Uschlý fíkovník ... 86
213. Ježíšovo mesiánské poslání ... 86
214. Podobenství o dvou synech ... 87
215. Podobenství o zlých vinařích ... 87
216. Touha nepřátel zmocnit se Ježíše ... 88
217. Spor o daň císaři ... 88
218. Spor o vzkříšení ... 89
219. Mesiáš, Syn Davidův ... 89
220. Varování před zákoníky ... 90
221. Nevěra Židů ... 92
222. Dar vdovy ... 92
223. Předpověď o zkáze chrámu a Jeruzaléma ... 93
224. Příchod Syna člověka ... 94
225. Nutnost bdělostí ... 95
226. Podobenství o deseti družičkách ... 95
227. O posledním soudu ... 96
228. Ježíš v posledním dni ... 96
229. Jidášova úmluva s velekněžími ... 96
230. Příprava velikonoční večeře ... 97
231. Ustanovení večeře Páně ... 97
232. Spor o přední postavení ... 97
233. Označení zrádce ... 98
234. Ustanovení Eucharistie ... 99
235. Přikázání lásky ... 99
236. Předpověď Petrova zapření ... 99
237. Hodina boje ... 100

238. O vytrvání ve víře 100
239. O kmeni a ratolestech 101
240. Nenávist světa 101
241. O příchodu Přímluvce 101
242. Ježíšova velekněžská modlitba 102
243. Z večeřadla do Getsemanské zahrady 102
244. Modlitba v Getsemane 103
245. Zatčení 103
246. Ježíš a Annáš 104
247. Ježíš před nejvyšším velekněžem 105
248. Urážení Ježíše 106
249. Ježíš před radou 106
250. Jidášovy výčitky 107
251. Ježíš před Pilátem 107
252. Výslech před Pilátem 107
253. Pilátův údiv 108
254. Ježíš před Herodem 108
255. Záměr propustit Ježíše 109
256. Propuštění Barabáše 109
257. Bičování 110
258. Korunování Ježíše 110
259. Další ponižování Ježíše 110
260. Ježíš vydán na smrt kříže 111
261. Křížová cesta 111
262. Ukřižování 112
263. Ukřižování dvou zločinců 112
264. Nápis na kříži 112
265. První slovo Ježíše na kříži 113
266. Losování o Ježíšův šat 113
267. Druhé slovo Ježíše na kříži 113
268. Výsměch kolemjdoucích 113
269. Třetí slovo Ježíše na kříži 114
270. Čtvrté slovo Ježíše na kříži 114
271. Páté slovo Ježíše na kříži 114
272. Šesté slovo Ježíše na kříži 115
273. Sedmé slovo Ježíše na kříži 115
274. Ježíšova smrt 115
275. Děj po Ježíšově smrti 115
276. Josef z Arimatie 115
277. Probodnutí Ježíšova boku 116
278. Ježíš položen do hrobu 116
279. Stráž u Ježíšova hrobu 117
280. Ženy u Ježíšova hrobu 117
281. Zpráva Marie Magdaleny Petrovi 117
282. Andělovo zvěstování 117
283. Setkám žen s ostatními učedníky 118
284. Jan a Petr u hrobu 118
285. Zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje Marii Magdaleně 118
286. Úmluva velekněží se staršími 119
287. Zjevení na cestě do Emaus 119
288. Emausští učedníci v Jeruzalémě 120
289. Zjevení se učedníkům bez přítomnosti Tomáše 120
290. Zjevení se učedníkům v přítomnosti Tomáše 120
291. Zjevení u Tiberiadského jezera 121
292. Zjevení v Galileji 121
293. Otevření mysli 121
294. Nanebevstoupení 122
Závěr 123

1. Prolog

J 1:
1 Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. 2 To bylo na počátku u Boha. 3 Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. 4 V něm byl život a život byl světlo lidí. 5 To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. 6 Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan. 7 Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. 8 Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví. 9 Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa. 10 Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. 11 Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. 12 Těm pak kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. 13 Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha. 14 A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. 15 Jan o něm vydal svědectví a volal; „To je ten, o němž jsem řekl; Přichází za mnou, aleje větší, protože tu byl dříve než já.“ 16 Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. 17 Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. 18 Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.

2. Věnování

Lk 1:
1 I když se již mnozí pokusili sepsat vypravování o událostech, které se mezi námi naplnily,
2 jak nám je předali ti, kteří byli od počátku očitými svědky a služebníky slova, 3 rozhodl jsem se také já, když jsem vše znovu důkladně prošel, že ti to v pravém sledu vypíši, vznešený Theofile, 4 abys poznal hodnověrnost toho, v čem jsi byl vyučován.

3. Předpověď narození Jana Křtitele

Lk 1:
5 Za dnů judského krále Heroda žil kněz, jménem Zachariáš, z oddílu Abiova; měl manželku z dcer Áronových a ta se jmenovala Alžběta. 6 Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech Hospodinových příkazů a ustanovení. 7 Neměli však děti, neboť Alžběta byla neplodná a oba již byli pokročilého věku. 8 Když jednou přišla řada na Zachariášův oddíl a on konal před Bohem kněžskou službu, 9 připadlo na něj losem podle kněžského řádu, aby vešel do svatyně Hospodinovy a obětoval kadidlo. 10 Venku se v hodinu té oběti modlilo veliké množství lidu. 11 Tu se mu ukázal anděl Páně stojící po pravé straně oltáře, kde se obětovalo kadidlo. 12 Když ho Zachariáš uviděl, zděsil se a padla na něho bázeň. 13 Anděl mu řekl: „Neboj se, Zachariáši, neboť tvá prosba byla vyslyšena; tvá manželka Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. 14 Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. 15 Bude veliký před Pánem, víno a opojný nápoj nebude pít, už od mateřského klína bude naplněn Duchem svátým. 16 A mnohé ze synů izraelských obrátí k Pánu, jejich Bohu; 17 sám půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a vzpurné k moudrosti spravedlivých a připravil Pánu lid pohotový." 18 Zachariáš řekl andělovi: „Podle čeho to poznám? Vždyť jsem stařec a moje žena je pokročilého věku." 19 Anděl mu odpověděl: „Já jsem Gabriel, který stojí před Bohem; byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tuto radostnou zvěst. 20 Hle, oněmíš a nepromluvíš až do dne, kdy se to stane, poněvadž jsi neuvěřil mým slovům, která se svým časem naplní." 21 Lid čekal na Zachariáše a divil se, že tak dlouho prodlévá v chrámě. 22 Když vyšel, nemohl k nim promluvit, a tak poznali, že měl v chrámě vidění; dával jim jen znamení a zůstal němý. 23 Jakmile skončily dny jeho služby, odešel domů. 24 Po těch dnech jeho manželka Alžběta počala, ale tajila se po pět měsíců a říkala si: 25 „Toto mi učinil Pán; sklonil se ke mně v těchto dnech, aby mne zbavil mého pohanění mezi lidmi."

4. Narození Ježíše Krista

Mt 1:
18 Narození Ježíšovo se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svátého. 19 Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. 20 Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svátého.

21 Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů."

Lk 1:
26 Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, 27 k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria. 28 Přistoupil k ní a řekl: „Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou." 29 Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená. 30 Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, vždyť jsi nalezla milost u Boha. 31 Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. 32 Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. 33 Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude konce." 34 Maria řekla andělovi: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?"
35 Anděl jí odpověděl: „Sestoupí na tebe Duch svátý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.
36 Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. 37 Neboť ‚u Boha není nic nemožného'," 38 Maria řekla: „Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova." Anděl pak od ní odešel.

5. Setkání Marie a Alžběty

Lk 1:
39 V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do hor do města Judova. 40 Vešla do domu Zachariášova a pozdravila Alžbětu. 41 Když Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, pohnulo se dítě v jejím těle; byla naplněna Duchem svátým 42 a zvolala velikým hlasem: „Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla. 43 Jak to, že ke mně přichází matka mého Pána? 44 Hle, jakmile se zvuk tvého pozdravu dotkl mých uší, pohnulo se radostí dítě v mém těle. 45 A blahoslavená, která uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána." 46 Maria řekla: „Duše má velebí Pána 47 a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, 48 že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení. Hle od této chvíle budou mne blahoslavit všechna pokolení, 49 že se mnou učinil veliké věci ten, který je mocný. Svaté jest jeho jméno 50 a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. 51 Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně; 52 vladaře svrhl s trůnu a ponížené povýšil, 53 hladové nasytil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou. 54 Ujal se svého služebníka Izraele, pamětliv svého milosrdenství, 55 jež slíbil našim otcům, Abrahamovi a jeho potomkům navěky." 56 Maria zůstala s Alžbětou asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

6. Narození Jana Křtitele

Lk 1:
57 Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. 58 A když uslyšeli její sousedé a příbuzní, že jí Pán prokázal tak veliké milosrdenství, radovali se spolu s ní. 59 Osmého dne se sešli k obřízce dítěte a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. 60 Jeho matka na to řekla: „Nikoli, bude se jmenovat Jan." 61 Řekli jí: „Nikdo z tvého příbuzenstva se tak nejmenuje!" 62 Obrátili se na otce, jaké mu chce dát jméno. 63 On požádal o tabulku a napsal na ni: Jeho jméno je Jan. A všichni se tomu divili. 64 Ihned se uvolnila jeho ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. 65 Tu padla bázeň na všechny sousedy a všude po judských horách se mluvilo o těchto událostech. 66 Všichni, kteří to uslyšeli, uchovávali to v mysli a říkali: „Čím toto dítě

bude?“ A ruka Hospodinova byla s ním. 67 Jeho otec Zachariáš byl naplněn Duchem svátým a takto prorocky mluvil: 68 „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid 69 a vzbudil nám mocného spasitele z rodu Davida, svého služebníka, 70 jak mluvil ústy svátých proroků od pradávna; 71 zachránil nás od našich nepřátel a z rukou všech, kteří nás nenávidí, 72 slitoval se nad našimi otci a rozpomenul se na svou svátou smlouvu, 73 na přísahu, kterou učinil našemu otci Abrahamovi, že nám dá, 74 abychom vysvobozeni z rukou nepřátel a prosti strachu 75 jej zbožně a spravedlivě ctili po všechny dny svého života. 76 A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu 77 a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, 78 pro slitování a milosrdenství našeho Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti, 79 aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.'1 80 Chlapec rostl a sílil na duchu; a žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před Izrael.

7. Zvěstování Josefovi

Mt 1:

18 Narození Ježíšovo se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svátého. 19 Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. 20 Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svátého. 21 Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů." 22 To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: 23 ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel', to jest přeloženo ‚Bůh s námi'. 24 Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. 25 Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

Lk 1:

27 k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria.

30 Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, vždyť jsi nalezla milost u Boha.
35 Anděl jí odpověděl: „Sestoupí na tebe Duch svátý a moc Nejvyššího tě zastíní, proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.
31 Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.

8. Rodokmen Ježíše Krista

Mt 1:

1 Listina rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova. 2 Abraham měl syna Izáka, Izák Jákoba, Jákob Judu a jeho bratry, 3 Juda Farese a Žáru z Támary, Fares měl syna Chesróma, Chesróm Arama. 4 Aram měl syna Amínadaba, Amínadab Naasona, Naason Sal- móna, 5 Salmón měl syna Boaze z Rachaby, Boaz Oběda z Rút, Oběd Isaje 6 a Isaj Davida krále. David měl syna Šalomouna z ženy Uriášovy, 7 Šalomoun Roboáma, Roboám Abiu, Abia Asafa, 8 Asaf Jósafata, Jósafat Jórama, Jóram Uziáše. 9 Uziáš měl syna Jótama, Jotám Achaza, Achaz Ezechiáše, 10 Ezechiáš Maňase, Maňase měl syna Amose, Amos Jo- ziáše, 11 Joziáš Jechomiáše a jeho bratry za babylónského zajetí. 12 Po babylónském zajetí Jechoniáš měl syna Salatiela, Salatiel Zoroba- bela, 13 Zorobabel Abiuda, Abiud Eljakima, El- jakim Azora, 14 Azor Sádoka, Sádok Achima.

Lk 3:

23 Když Ježíš začínal své dílo, bylo mu asi třicet let. Jak se mělo za to, byl syn Josefa, jehož předkové byli: Heli, 24 Mathat, Levi, Mel- chi, Janai, Josef, 25 Matathias, Amos, Nahum, Esli, Nagai, 26 Mahat, Matathias, Semei, Jo- sech, Joda, 27 Johanan, Resa, Zorobabel, Sa- lathiel, Neri, 28 Melchi, Addi, Kosan, Elama- dam, Er, 29 Jesus, Eliezer, Jorim, Mathat, Levi, 30 Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eliakim,
31 Melea, Menna, Mattath, Natham, David,
32 Isaj, Oběd, Boaz, Šala, Naason, 33 Amínadab, Admin, Arni, Chesróm, Fares, Juda, 34 Jákob, Izák, Abraham, Tare, Nachor, 35 Se- ruch, Ragau, Falek, Heber, Šala, 36 Kainan, Arfaxad, Sem, Noé, Lámech, 37 Matusalem, Henoch, Jared, Maleleel, Kainan, 38 Enóš, Šét, a Adam, který byl od Boha.

Achim měl syna Eliuda, [15] Eliud Eleazara, Eleazar Mattana, Mattan Jákoba, [16] Jákob pak měl syna Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš řečený Kristus. [17] Všech pokolení od Abrahama do Davida bylo tedy čtrnáct, od Davida po babylónské zajetí čtrnáct a od babylónského zajetí až po Krista čtrnáct.

9. Narození Ježíšovo

Lk 2:
[1] Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. [2] Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. [3] Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. [4] Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, [5] aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. [6] Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. [7] I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. [8] A v té krajině byli pastýři pod šiiým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. [9] Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. [10] Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechen lid. [11] Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. [12] Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí." [13] A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: [14] „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení." [15] Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil." [16] Spěchali tam a nalezli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. [17] Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. [18] Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. [19] Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. [20] Pastýři se pak navrátili oslavujíce a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

10. Obřezání

Lk 2:
[21] Když uplynulo osm dní a nastal čas k jeho obřízce, dali mu jméno Ježíš, které dostal od anděla dříve, než jej matka počala.

11. Obětování Ježíše

Lk 2:
[22] Když uplynuly dny jejich očišťování podle zákona Mojžíšova, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby s ním předstoupili před Hospodina -[23] jak je psáno v zákoně Páně: ‚vše co je mužského rodu a otvírá život matky, bude zasvěceno Hospodinu* - [24] a aby podle ustanovení zákona obětovali dvě hrdličky nebo dvě holoubata.

12. Stařec Simeon

Lk 2:
[25] V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svátý byl s ním. [26] Jemu bylo Duchem svátým předpověděno, že neuzří smrti, dokud nespatří Hospodinova Mesiáše. [27] A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli Ježíše, aby splnili, co o dítěti předpisoval Zákon, [28] vzal ho Simeon do náručí a takto chválil Boha: [29] „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, [30] neboť mé oči viděly tvé spasení, [31] které jsi připravil přede všemi národy -[32] světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael."

13. Simeonovo proroctví

Lk 2:
33 Ježíšův otec a matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. 34 A Simeon jim požehnal a řekl
jeho matce Marii: „Hle, on jest dán k pádu i k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se
budou vzpírat 35 - i tvou vlastní duší pronikne meč - aby vyšlo najevo myšlení mnohých srdcí. “

14. Prorokyně Anna

Lk 2:
36 Žila tu i prorokyně Anna, dcera Fanuelova, z pokolení Ašerova. Byla již pokročilého věku; když se
jako dívka provdala, žila se svým mužem sedm let 37 a pak byla vdovou až do svého osmdesátého
čtvrtého roku. Nevycházela z chrámu, ale dnem i nocí sloužila Bohu posty i modlitbami. 38 A v tu chvíli
k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma.

15. Návrat do Nazareta

Lk 2:
39 Když Josef a Maria vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města
Nazareta. 40 Dítě rostlo v síle a moudrosti a milost Boží byla s ním.

16. Klanění mudrců

Mt 2:
1 Když se narodil Ježíš v judskem Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v
Jeruzalémě a ptali se: 2 „Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a
přišli jsme se mu poklonit.*1 3 Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; 4 svolal
proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. 5 Oni mu
odpověděli: „Vjudském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka: 6 ‚A ty Betléme v zemi judské, zdaleka
nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem mého lidu,
Izraele.*** 7 Tehdy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda
ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: 8 „Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; jakmile je
naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit.** 9 Oni krále vyslechli a dali se na cestu. A hle,
hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. 10 Když
spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí. 11 Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli
na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary - zlato, kadidlo a myrhu. 12 Potom, na pokyn ve
snu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své země.

17. Útěk do Egypta

Mt 2:
13 Když odešli, hle, anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku,
uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil.“ 14 On
tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta 15 a byl tam až do smrti Herodovy. Tak se
splnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‚Z Egypta jsem povolal svého syna.*

18. Zavraždění betlémských nemluvňat

Mt 2:
16 Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, rozlítil se a dal povraždit všecky chlapce v Betlémě a v
celém okolí ve stáří do dvou let, podle času, který vyzvěděl od mudrců. 17 Tehdy se splnilo, co je řečeno
ústy proroka Jeremiáše: 18 ‚Hlas v Ráma je slyšet, pláč a veliký nářek; Ráchel oplakává své děti a nedá
se utěšit, protože jich není.*

19. Návrat z Egypta

Mt 2:
19 Ale když Herodes umřel, hle, anděl Hospodinův se ukázal ve snu Josefovi v Egyptě
20 a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do země izraelské; neboť již zemřeli ti, kteří ukládali dítěti o život." 21 On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země. 22 Když však uslyšel, že Archelaos kraluje v Judsku po svém otci Herodovi, bál se tam jít; ale na pokyn ve snu se obrátil do končin galilejských 23 a usadil se v městě zvaném Nazaret - aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský.

Lk 2:

39 Když Josef a Maria vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta.

20. Dvanáctiletý v chrámě

Lk 2:
41 Každý rok chodívali jeho rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. 42 Také když mu bylo dvanáct let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. 43 A když v těch dnech všechno vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. 44 Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. 45 Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. 46 Po třech dnech jej nalezli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. 47 Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědí. 48 Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: „Synu, co jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali." 49 On jim řekl: „Jak to, že jste mě hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?" 50 Ale oni jeho slovu neporozuměli. 51 Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci. 52 A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem.

21. Příprava na veřejnou činnost

Mt 3:

1 Za těch dnů vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti:
2 „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské." 3 To je ten, o němž je řečeno ústy proroka Izaiáše: ‚Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!' 4 Jan měl na sobě šat z velbloudí srsti, kožený pás

Mk 1:
1 Počátek evangelia Ježíše Krista, Syna Božího. 2 Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám posla před tvou tváří, aby ti připravil cestu. 3 Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!" 4 To se stalo, když Jan Křtitel vystoupil na poušti a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů." 5 Celá jud- ská krajina i všichni z Jeruzaléma vycházeli k němu, vyznávali své hříchy a dávali se od něho křtít v řece Jordánu. 6 Jan byl oděn velbloudí srstí, měl kožený pás

Lk 3:

1 V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a v Galileji vládl Herodes, jeho bratr Filip na území Itureje a Tra- chonitidy a Lyzanias v Abiléně, 2 za nejvyš- šího kněze Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Boží k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. 3 I začal

J 1:

6 Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan.
7 Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho.
19 Toto je svědectví Janovo, když k němu Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?" 20 Nic nepopřel a otevřeně vyznal: „Já nejsem Me-

kolem boků a potravou mu byly kobylky a med divokých včel. [5] Tehdy vycházel k němu celý Jeruzalém i Judsko a celé okolí Jordánu, [6] vyznávali své hříchy a dávali se od něho v řece Jordánu křtít.

kolem boků a jedl kobylky a med divokých včel.

procházet celé okolí Jordánu a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů", [4] jak je psáno v knize slov proroka Izaiáše: ‚Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky! [5] Každá propast bude zasypána, hory i pahorky budou srovnány; co je křivé, bude přímé, hrbolaté cesty budou rovné; [6] a každý tvor uzří spasení Boží.'

siáš." [21] Znovu se ho zeptali: „Jak to tedy je? Jsi Eliáš?" Řekl: „Nejsem." „Jsi ten Prorok?" Odpověděl: „Ne.“ [22] Řekli mu tedy: „Kdo jsi? Ať můžeme přinést odpověď těm kdo nás poslali. Za koho se sám pokládáš?" [23] Řekl: „Jsem hlas volajícího na poušti: Urovnejte cestu Páně - jak řekl prorok Izaiáš."

22. Ponaučení Jana Křtitele

J 1:

Mt 3: 7: 23:

[7] Ale když spatřil, že mnoho farizeů a saduceů přichází ke křtu, řekl jim: „Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nadcházejícím hněvem? [8] Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání. [9] Nemyslete si, že můžete říkat: Náš otec je Abraham!' Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení. [10] Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně.

7:[19] Každý strom, který nedává dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně.

23:[33] Hadi, plemeno zmijí, jak uniknete pekelnému trestu?

Mk 1:

Lk 3:

[7] Zástupům, které vycházely, aby se od něho daly pokřtít, Jan říkal:
„Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nastávajícím hněvem? [8] Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání, a nezačínejte si říkat: ‚Náš otec jest Abraham!' Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení. [9] Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně." [10] Zástupy se Jana ptaly: „Co jen máme dělat?" [11] On jim odpověděl: „Kdo má dvoje oblečení, dej tomu, kdo nemá žádné, a kdo má co k jídlu, udělej také tak." [12] Přišli i celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se: „Mistře, co máme dělat?" [13] On jim řekl: „Nevymáhej- te víc, než máte nařízeno." [14] Tázali se ho i vojáci: „A co máme dělat my?" Řekl jim:

11 Já vás křtím vodou k pokání; ale ten, který přichází za mnou, je silnější než já - nejsem hoden ani toho, abych mu zouval obuv; on vás bude křtít Duchem svátým a ohněm. 12 Lopata je v jeho ruce; a pročistí svůj mlat, svou pšenici shromáždí do sýpky, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm."

7 A kázal: „Za mnou přichází někdo silnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sklonil a rozvázal řemínek jeho obuvi.
8 Já jsem vás křtil vodou, on vás bude křtít Duchem svátým."

„Nikomu nečiňte násilí, nikoho nevydírej- te, spokojte se se svým žoldem." 15 Lidé byli plni očekávání a všichni ve svých myslích uvažovali o Janovi, není-li on snad Mesiáš. 16 Na to Jan všem řekl: „Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než já; nejsem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svátým a o-hněm. '7 Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným." 18 A ještě mnohým jiným způsobem napomínal lid a kázal radostnou zvěst.

24 Ti vyslaní byli z řad farizeů. 25 Otázali se ho: „Proč tedy křtíš, když nejsi Mesiáš ani Eliáš ani ten Prorok?" 26 Jan jim odpověděl: „Já křtím vodou. Uprostřed vás stojí, koho vy neznáte -27 ten, který přichází za mnou, jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u jeho obuvi."

28 To se stalo v Betami, na druhém břehu Jordánu, kde Jan křtil.

23. Uvěznění Jana Křtitele

Mt 14:
3 Tento Herodes totiž zatkl Jana a dal ho v poutech vsadit do žaláře kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa,

Mk 6:
17 Tento Herodes totiž dal Jana zatknout a vsadit v poutech do žaláře, protože si vzal za ženu Herodiadu, manželku svého bratra Filipa,

Lk 3:
19 Ale když káral vládce Heroda kvůli Herodiadě, manželce jeho bratra, a za všechno zlé, co činil, 20 Herodes všechno dovršil ještě tím, že dal Jana zavřít do vězení.

24. Janův křest

Mt 3:
13 Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. 14 Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?" 15 Ježíš mu odpověděl: „Připusť to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všecko, co Bůh žádá." Tu mu Jan již nebránil. 16 Když byl Ježíš po-

Mk 1:
9 V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn.
10 Vtom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj.

Lk 3:
21 Když se všechen lid dával křtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe 22 a Duch svátý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice

J 1:
29 Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak jde k němu a řekl: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.
30 To je ten, o němž jsem řekl: Za mnou přichází někdo větší, neboť byl dříve než já. 31 Já jsem nevěděl, kdo to je, ale přišel jsem křtít vodou proto, aby ho poznal Izrael." 32 Jan vydal svědectví: „Spatřil

křtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. 17 A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil."

11 A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil."

a z nebe se ozval hlas: „Tý jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil

jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm. 33 A já jsem stále nevěděl, kdo to je, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: ‚Na koho spatříš sestupovat Ducha a zůstávat na něm, to je ten, kteiý křtí Duchem svátým*. 34 Já jsem to viděl a dosvědčuji, že toto je Syn Boží."

25. Pokušení na poušti

Mt 4:
1 Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. 2 Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. 3 Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby." 4 On však odpověděl: „Je psáno:

Ne jenom chlebem

bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“ 5 Tu ho vezme ďábel do svátého města, postaví ho na vrcholek chrámu 6 a řekne mu: ‚Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen*!" 7 Ježíš mu pravil: „Je také psáno: Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého .*“ 8 Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu 9 a řekne mu: „Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět." 10 Tu mu Ježíš odpoví: „Jdi z cesty, satane: neboť je psáno: .Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat. *“ 11 V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.

Mk 1:
12 A hned ho Duch vyvedl na poušť. 13 Byl na poušti čtyřicet dní a satan ho pokoušel: byl mezi dravou zvěří a andělé ho obsluhovali.

Lk 4:
1 Plný Ducha svátého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti 2 čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl. 3 Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb." 4 Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem." 5 Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země 6 a řekl: „Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chci, tomu ji dám: 7 Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé." 8 Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: Budeš se klanět Hospodinu, Bohu svému, a jeho jediného uctívat." 9 Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; 10 vždyť je psáno .andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili* 11 a ‚na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen*." 12 Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: nebudeš pokoušet Hospodina Boha svého." 13 Když ďábel skončil všechna pokušení, odešel od něho až do dané chvíle.

26. Počátky Ježíšovy činnosti v Galileji

Mt 4:
12 Když Ježíš uslyšel, že Jan je uvězněn, odebral se do Galileje.
13 Opustil Nazaret a usadil se v Kafamaum při moři, v území
Zabulón a Neftalím, 14 aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka
Izaiáše: 15 ‚Země Zabulón a Neftalím, směrem k moři, za
Jordánem, Galilea pohanů - 16 lid bydlící v temnotách uvidí veliké
světlo; světlo vzejde těm, kdo seděli v krajině stínu smrti.* 17
Od té chvíle začal Ježíš kázat: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo
království nebeské.“
23 Ježíš chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal
evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a
každou chorobu v lidu.
24 Pověst o tom se roznesla po celé Sýrii; přinášeli k němu
všechny nemocné, postižené rozličnými neduhy a trápením,
posedlé, náměsíčně, ochrnuté, a uzdravoval je.

Mk 1:
14 Když byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje
a kázal Boží evangelium:
15 „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a
věřte evangeliu.“
28 A pověst o něm se rychle roznesla všude po celé galilejské
krajině. 39 A tak šel, kázal v jejich synagogách po celé
Galileji a vyháněl zlé duchy.

Lk 4:
14 Ježíš se vrátil v moci Ducha do Galileje a pověst o něm se
rozšířila po celém okolí.
15 Učil v jejich synagógách a všichni ho velmi chválili.
37 A pověst o něm se rozhlásila po všech místech okolní krajiny.
44 A kázal v judských synagógách.

27. Povolání učedníků

J 1:
35 Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků. 36 Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl:
„Hle, beránek Boží.“ 37 Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem. 38 Když se Ježíš obrátil a uviděl,
že jdou za ním, otázal se jich: „Co chcete?" Řekli mu: „Rabi (což přeloženo znamená: Mistře), kde
bydlíš?" 39 Odpověděl jim: „Pojďte a uvidíte!" Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali ten den u něho. Bylo
kolem čtyř hodin odpoledne. 40 Jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali, byl
Ondřej, bratr Šimona Petra. 41 Vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše
(což je v překladu: Kristus)." 42 Přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohleděl a řekl: „Tý jsi Šimon, syn
Janův; budeš se jmenovat Kéfas (což se překládá: Petr)." 43 Druhého dne se Ježíš rozhodl vydat na cestu
do Galileje. Vyhledal Filipa a řekl mu: „Následuj mě!" 44 Filip byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova;
45 Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i proroci,
Ježíše, syna Josefova z Nazareta." 46 Natanael mu namítl: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít
dobrého?" Filip mu odpoví: „Pojď a přesvědč se!“ 47 Ježíš spatřil Natanaela, jak k němu přichází, a řekl
o něm: „Hle, pravý Izraelita, v němž není lsti." 48 Řekl mu Natanael: „Odkud mě znáš?" Ježíš mu
odpověděl: „Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem." 49 „Mistře", řekl mu Natanael, „ty jsi Syn
Boží, ty jsi král Izraele." 50 Ježíš mu odpověděl: „Tý věříš proto, že jsem ti řekl: Viděl jsem tě pod fíkem*?
Uvidíš věci daleko větší." 51 A dodal: „Amen, amen, pravím vám, uzříte nebesa otevřená a anděly Boží
vystupovat a sestupovat na Syna člověka."

28. Svatba v Káně Galilejské

J 2:
1 Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka; 2 na svatbu byl pozván také Ježíš
a jeho učedníci. 3 Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají

víno.“ 4 Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina." 5 Matka řekla služebníkům: „Udělejte, cokoli vám nařídí." 6 Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. 7 Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte ty nádoby vodou!" I naplnili je až po okraj. 8 Pak jim přikázal: „Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!" Učinili tak. 9 Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli - zavolal si ženicha 10 a řekl mu: „Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli." 11 Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili.

29. Kázání v Nazaretě

Mt 13:

54 Přišel do svého domova

a učil je v jejich synagóze, takže v úžasu říkali: „Odkud se u toho člověka vzala taková moudrost a mocné činy?

55 Což to není syn tesaře? Což se jeho matka nejmenuje Maria a jeho bratři Jakub, Josef, Šimon a Juda?
56 A nejsou všechny jeho sestry u nás? Odkud to tedy ten člověk všecko má?" 57 A byl jim kamenem

Ale Ježíš jim řekl: „Prorok není beze cti, leda ve své vlasti a ve svém domě." 58 A ne-

Mk 6:

1 Vyšel odtamtud a šel do svého domova: učedníci šli s ním.
2 Když přišla sobota, počal učit v synagóze. Mnoho lidí ho poslouchalo a v úžasu říkali: „Odkud to ten člověk má? Jaká je to moudrost, jež mu byla dána? A jak mocné činy se dějí jeho rukama!
3 Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?"

A byl jim kamenem úrazu.

4 Tu jim Ježíš řekl: „Prorok není beze cti, leda ve své vlasti, u svých příbuzných a ve

Lk 4:

16 Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčeje vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma. 17 Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a nalezl místo, kde je psáno: 18 ‚Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, 19 abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.* 20 Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny. 21 Promluvil k nim: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli." 22 Všichni mu posvědčovali a divili se slovům milosti, vycházejícím z jeho úst. A říkali: „Což to není syn Josefův?" 23 On jim odpověděl: „Jistě mi řeknete toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! O čem jsme slyšeli, že se dálo v Kafarnaum, učiň i zde, kde jsi doma." 24 Řekl: „Amen, pravím vám, žádný prorok není vítán ve své

J 2: 6: 4:

12 Potom odešel Ježíš, jeho matka, bratři i učedníci do Kafarnaum a zůstali tam několik dní.

42 A říkali: „Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: Sestoupil jsem z nebe*!"

44 Sám totiž dosvědčil, že prorok nemá vážnost ve své vlasti.

učinil tam mnoho mocných činů pro jejich nevěru.

svém domě." [5] A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a u- zdravil je. [6] A podivil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.

vlasti. [25] Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. [26] A k žádné z nich nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sa- repty v zemi sidonské.
[27] A mnoho malomocných bylo v Izraeli za proroka Elizea, žádný z nich nebyl očištěn, jen syrský Náman.“
[28] Když to slyšeli, byli všichni v synagóze naplněni hněvem.[29] Vstali, vyhnali ho z města a vedli ho až na sráz hory, na níž bylo jejich město vystavěno, aby ho svrhli dolů. [30] On však

30. Povolání učedníků

Mt 4:
[18] Když procházel podél Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona zvaného Petr a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. [19] Řekl jim: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ [20] Oni hned zanechali sítě a šli za ním. [21] O něco dále uviděl jiné dva bratry, Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují sítě; a povolal je. [22] Ihned opustili loď i svého otce a šli za ním.

Mk 1:
[16] Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři.
[17] Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ [18] Ihned opustili sítě a šli za ním. [19] O něco dále uviděl Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana; ti byli na lodi a spravovali sítě. [20] Hned je povolal. A zanechali na lodi svého otce Zebedea s pomocníky a šli za ním.

Lk 5:
[1] Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo, a on stál u břehu jezera Geneza- retského; [2] tu uviděl, že u břehu jsou dvě lodi. Rybáři z nich vystoupili a vypírali sítě. [3] Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. [4] Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spusťte své sítě k lovu!" [5] Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě."
[10] stejně i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi." [11] Přirazili s loďmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním.

31. Kázání v synagoze v Kafamaum

Mt 7:
28 Když Ježíš dokončil tato slova, zástupy žasly nad jeho učením; 29 neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako jejich zákonici.

Mk 1:
21 Když přišli do Kafamaum, hned v sobotu šel do synagógy a učil. 22 I žasli nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákonici.

Lk 4:
31 Odešel do galilejského města Kafamaum a učil je v sobotu. 32 Žasli nad jeho učením, poněvadž jeho slovo mělo moc.

32. Uzdravení posedlého

Mt 4:
24 Pověst o tom se roznesla po celé Sýrii; přinášeli k němu všechny nemocné, postižené rozličnými neduhy a trápením, posedlé, náměsíčně, ochrnuté, a uzdravoval je.

Mk 1:
23 V jejich synagóze byl právě člověk, posedlý nečistým duchem. Ten vykřikl: 24 „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi. Jsi svátý Boží." 25 Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!" 26 Nečistý duch jím zalomcoval a s velikým křikem z něho vyšel. 27 Všichni užasli a jeden druhého se ptali; „Co to je? Nové učení plné moci - i nečistým duchům přikáže, a poslechnou ho." 28 A pověst o něm se rychle roznesla všude po celé galilejské krajině.

Lk 4;
33 V synagóze byl člověk, který byl posedlý nečistým duchem; ten vzkřikl velikým hlasem: 34 „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Vím, kdo jsi. Jsi svátý Boží." 35 Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!" Zlý duch jím smýkl doprostřed a vyšel z něho, aniž mu uškodil. 36 Na všechny padl úžas a říkali si navzájem: „Jaké je to slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a oni vyjdou!" 37 A pověst o něm se rozhlásila po všech místech okolní krajiny.

33. Uzdravení Petrovy tchýně

Mt 8:
14 Když Ježíš vstoupil do domu Petrova, spatřil, že jeho tchyně leží v horečce. 15 Dotkl se její ruky a horečka ji opustila; i vstala a obsluhovala ho.

Mk 1:
29 Když vyšel ze synagógy, vstoupil s Jakubem a Janem do domu Šimonova a Ondřejova. 30 Šimonova tchyně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. 31 Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Horečka ji opustila a ona je obsluhovala.

Lk 4:
38 Povstal a odešel ze synagógy do Šimonova domu. Šimonova tchyně byla soužena silnou horečkou; i prosili ho za ni. 39 Postavil se nad ní, pohrozil horečce a ta ji opustila. Ihned vstala a obsluhovala je.

34. Uzdravení posedlých a nemocných

Mt 8:
16 Když nastal večer, přinesli k němu mnoho posedlých; i vyhnal duchy svým slovem a všechny nemocné uzdravil,
17 aby se naplnilo, co je řečeno ústy proroka Izaiáše: ‚On slabosti naše na sebe vzal a nemoci nesl.'

Mk 1:
32 Když nastal večer a slunce zapadalo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé.
33 Celé město se shromáždilo u dveří. 34 I uzdravil mnoho nemocných rozličnými neduhy a mnoho zlých duchů vyhnal. A nedovoloval zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je.

Lk 4:
40 Když slunce zapadlo, všichni k němu přiváděli své nemocné, kteří trpěli rozličnými neduhy; on vzkládal ruce na každého z nich a uzdravoval je. 41 Z mnohých vycházeli i démoni a křičeli: „Tý jsi Boží Syn!" Hrozil jim a nedovoloval jim mluvit, protože věděli, že je Mesiáš.

35. Ježíš opouští tajně Kafarnaum

Mk 1:
35 Časně ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil.
36 Šimon a jeho druhové se pustili za ním.
37 Když ho nalezli, řekli mu: „Všichni tě hledají." 38 Řekne jim; „Pojďte jinam do okolních městeček, abych i tam kázal, neboť proto jsem vyšel."

Lk 4;
42 Když nastal den, vyšel z domu a šel na pusté místo; zástupy ho hledaly. Přišly až k němu a zdržovaly ho, aby od nich neodcházel. 43 Řekl jim: „Také ostatním městům musím zvěstovat Boží království, vždyť k tomu jsem byl poslán."

36. Zástupy kolem Ježíše

Mt 4;
23 Ježíš chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu.
24 Pověst o tom se roznesla po celé Sýrii; přinášeli k němu všechny nemocné, postižené rozličnými neduhy a trápením, posedlé, náměsíčně, ochrnuté, a uzdravoval je.

25 A velké zástupy z Galileje, Desítiměstí, z Jeruzaléma, Judska i ze Zajordání ho následovaly.

Mk 1: 3:
39 A tak šel, kázal v jejich synagógách po celé Galileji a vyháněl zlé duchy.

28 A pověst o něm se rychle roznesla všude po celé galilejské krajině.
32 Když nastal večer a slunce zapadalo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. 34 I uzdravil mnoho nemocných rozličnými neduhy a mnoho zlých duchů vyhnal. A nedovoloval zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je.
3:7 Ježíš se svými učedníky se uchýlil k moři. Šlo za ním množství lidí z Galileje, ale i z Judska, 8 Jeruzaléma, Idumeje, ze Zajordání a z okolí Týru a Sidónu přišlo k němu veliké množství, když slyšeli, co všechno činí.

Lk 4: 6:
44 A kázal v judských synagógách.

37 A pověst o něm se rozhlásila po všech místech okolní krajiny.
40 Když slunce zapadlo, všichni k němu přiváděli své nemocné, kteří trpěli rozličnými neduhy, on vzkládal ruce na každého z nich a uzdravoval je.

6:17 Sešel s nimi dolů a na rovině zůstal stát; a s ním veliký zástup jeho učedníků a veliké množství lidu z celého Judska i z Jeruzaléma, z pobřeží tyrského a sidonského; 18 ti všichni přišli, aby ho slyšeli a byli uzdraveni ze svých nemocí. Uzdravovali se i ti, kteří byli sužováni nečistými duchy.

37. Zázračný rybolov a povolání Šimona

Mt 4:
18 Když procházel podél Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona zvaného Petr a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. 19 Řekl jim: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí." 20 Oni hned zanechali sítě a šli za ním.

Mk 1:
16 Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. 17 Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí." 18 Ihned opustili sítě a šli za ním.

Lk 5:
1 Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo, a on stál u břehu jezera Genezaretského; 2 tu uviděl, že u břehu jsou dvě lodi. Rybáři z nich vystoupili a vypírali sítě. 3 Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil

J 21:
4 Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on.
6a Řekl jim: „Hoďte síť na pravou stržinu lodi, tam ryby najdete." 3 Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby." Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou." Šli a vstoupili na loď. Té

kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. 4 Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spusťte své sítě k lovu!“ 5 Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě.“ 6 Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim sítě trhaly." 7 Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly. 8 Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný." 9 Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb; 10 stejně i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi." 11 Přirazili s loďmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním.

noci však nic neulo- vili.

6b Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb.
11 Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich sto padesát tři; a ač jich bylo tolik, síť se neprotrhla.

38. Uzdravení malomocného

Mt 8:
1 Když sestoupil z hory, šly za ním velké zástupy. 2 Tu k němu přistoupil malomocný, padl před ním na zem a řekl: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit."
3 On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist." A hned byl očištěn od svého malomocenství. 4 Tu mu Ježíš pravil: „Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj dar, který Mojžíš přikázal - jim na svědectví."

Mk 1:

40 Přijde k němu malomocný a na kolenou ho prosí: „Chceš- li, můžeš mě očistit."

41 Ježíš se slitoval, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist." 42 A hned se jeho malomocenství ztratilo a byl očištěn. 43 Ježíš mu pohrozil, poslal jej ihned pryč 44 a nařídil mu: „Ne abys někomu něco říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a obětuj za své očištění, co Mojžíš přikázal - jim na svědectví." 45 On však odešel

Lk 5:
12 V jednom městě, kam Ježíš přišel, byl muž plný malomocenství. Jakmile Ježíše spatřil, padl tváří k zemi a prosil ho: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit." 13 On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čist." A hned se jeho malomocenství ztratilo.
14 Přikázal mu, aby nikomu nic neříkal: „Ale jdi", pravil, „ukaž se knězi a obětuj za své očištění, co Mojžíš přikázal - jim na svědectví." 15 Zvěst o něm se šířila stále víc a schá-

a mnoho o tom vyprávěl a rozhlašoval, tak že Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. A chodili k němu odevšad.

zely se k němu celé zástupy, aby ho slyšely a byly uzdravovány ze svých nemocí. 16 On však odcházíval na pustá místa a tam se modlil.

39. Uzdravení ochrnutého

Mt 9:

1 Ježíš vstoupil na loď, přeplavil se na druhou stranu a přišel do svého města.

2 A hle, přinesli k němu ochrnutého, ležícího na lůžku.

Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Buď dobré mysli, synu, odpouštějí se ti hříchy." 3 Ale někteří ze zákoníků si řekli: „Ten člověk se rouhá!"

4 Ježíš však poznal jejich myšlenky a řekl: „Proč o tom smýšlíte tak zle?

5 Je snadnější říci .odpouštějí se ti hříchy*, nebo říci .vstaň a choď*?
6 Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy" - tu řekne ochrnutému: „Vstaň, vezmi své lože a jdi domů!" 7 On vstal a odešel domů.

8 Když to viděly zástupy, zmocnila se jich bázeň a chválili Boha, že dal takovou moc lidem.

Mk 2:

1 Když se po několika dnech vrátil od Kafamaum, proslechlo se, že je doma. 2 Sešlo se tolik lidí, že už ani přede dveřmi nebylo k hnutí, A mluvil k nim.

3 Tu k němu přišli s ochrnutým; čtyři ho nesli. 4 Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel.

5 Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Synu, odpouštějí se ti hříchy. “ 6 Seděli tam někteří ze zákoníků a v duchu uvažovali:
7 „Co to ten člověk říká? Rouhá se! Kdo jiný může odpouštět hříchy než Bůh?" 8 Ježíš hned svým duchem poznal, o čem přemýšlejí, a řekl jim: „Jak to, že tak uvažujete? 9 Je snadnější říci ochrnutému: .Odpouštějí se ti hříchy,* anebo říci: ‚Vstaň, vezmi své lože a chod?* 10 Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy" - řekne ochrnutému: "„Pravím ti, vstaň, vezmi své lože a jdi domů!" 12 On vstal, vzal hned své lože a vyšel před očima všech, takže všichni žasli a chválili Boha: „Něco takového jsme ještě nikdy neviděli."

Lk 5:

17 Jednoho dne učil a kolem seděli farizeové a učitelé Zákona, kteří se sešli ze všech galilejských a judských vesnic i z Jeruzaléma. Moc Páně byla s ním, aby uzdravoval.
18 A hle, muži nesli na nosítkách člověka, který byl ochrnutý, a snažili se ho vnést dovnitř a položit před něj.
19 Když viděli, že ho nepronesou zástupem, vystoupili na střechu, udělali otvor v dlaždicích a spustili ochrnutého i s lůžkem přímo před Ježíše.
20 Když viděl jejich víru, řekl tomu člověku: „Tvé hříchy jsou ti odpuštěny." 21 Zákonici a farizeové začali uvažovat: „Kdo je ten člověk, že mluví tak rouhavě? Kdo může odpustit hříchy, než sám Bůh?"
22 Ježíš však poznal jejich myšlenky a odpověděl jim: „Jak to, že tak uvažujete?
23 Je snadnější říci ‚Jsou ti odpuštěny tvé hříchy*, nebo říci ‚Vstaň a choď*?
24 Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy," řekl ochrnulému: „Pravím ti, vstaň vezmi své lůžko a jdi domů." 25 A ihned před nimi vstal, vzal to, na čem ležel, šel domů a chválil Boha. 26 Všechny zachvátil úžas a chválili Boha. Byli naplněni bázní a říkali: „Co jsme dnes viděli, je nad naše chápání."

40. Povolání Leviho

Mt 9:

9 Když šel Ježíš odtud dál, viděl v celnici sedět člověka jménem Matouš a řekl mu: „Pojď za mnou!" On vstal a šel za ním.

Mk 2:

13 Vyšel opět k moři. Všechen lid k němu přicházel a on je učil.
14 A když šel dál, viděl Leviho, syna Alfeova, jak sedí v celnici, a řekl mu: „Pojď za mnou!" On vstal a šel za ním.

Lk 5:

27 Pak vyšel a spatřil celníka jménem Levi, jak sedí v celnici, a řekl mu: .Pojď za mnou." 28 Levi nechal všeho, vstal a šel za ním.

41. V domě Leviho

Mt 9:
10 Když potom seděl u stolu v
domě, hle, mnoho celníků a
jiných hříšníků stolovalo s
Ježíšem a jeho učedníky.

11 Farizeové to uviděli a řekli
jeho učedníkům: „Jak to, že váš
Mistr jí s celníky a hříšníky?" 12
On to uslyšel a řekl: „Lékaře
nepotřebují zdraví, ale nemocní.
13 Jděte a učte se, co to je:
.Milosrdenství chci, a ne oběť.
Nepřišel jsem pozvat
spravedlivé, ale hříšníky."

Mk 2:
15 Když byl u stolu v jeho domě,
stolovalo s Ježíšem a jeho
učedníky mnoho celníků a
jiných hříšníků; bylo jich totiž
mnoho mezi těmi, kdo ho
následovali.
16 Když zákonici z farizejské
strany viděli, že jí s hříšníky a
celníky, říkali jeho učedníkům:
„Jak to, že jí s celníky a
hříšníky?" 17 Ježíš to uslyšel a
řekl jim: „Lékaře nepotřebují
zdraví, ale nemocní. Nepřišel
jsem pozvat spravedlivé, ale
hříšníky."

Lk 5:
29 A ve svém domě mu připravil
velikou hostinu. Bylo tam
množství celníků a jiných, kteří
s ním stolovali.

30 Ale farizeové a jejich zákonici
reptali a řekli jeho učedníkům:
„Jak to, že jíte s celníky a
hříšníky?"
31 Ježíš jim odpověděl: „Lékaře
nepotřebují zdraví, ale nemocní.
32 Nepřišel jsem volat k pokání
spravedlivé, ale hříšníky."

42. Spor o půst

Mt 9:
14 Tehdy k němu přišli Janovi
učedníci a ptali se: „Jak to, že
my a farizeové se postíme, ale
tvoji učedníci se nepostí?"
15 Ježíš jim řekl: „Mohou hosté
na svatbě truchlit, dokud je
ženich s nimi?

Přijdou však dny, kdy od nich
bude ženich vzat; potom se
budou postit.

16 Nikdo nezalátá staiý šat
záplatou z neseprané látky; nebo
se ten přišitý kus ze šatu
vytrhne a díra bude ještě větší.
17 A mladé víno se nedává do
starých měchů, jinak se měchy
roztrhnou, víno vyteče a měchy
přijdou nazmar.
Nové víno se dává do nových
měchů, a tak se uchová obojí."

Mk 2:
18 Učedníci Janovi a farizeové se
postili. Přišli k němu a ptali se:
„Jak to, že se učedníci Janovi a
učedníci farizeů postí, ale tvoji
učedníci se nepostí?" 19 Ježíš jim
řekl: „Mohou se hosté na svatbě
postit, když je ženich s nimi?
Pokud mají ženicha mezi sebou,
nemohou se postit.
20 Přijdou však dny, kdy od nich
bude ženich vzat; potom, v ten
den, se budou postit.

21 Nikdo nepřišívá záplatu z
neseprané látky na staiý šat,
jinak se ten přišitý kus vytrhne,
nové od starého, a díra bude
ještě větší.
22 A nikdo nedává mladé vino do
starých měchů, jinak víno
roztrhne měchy, a víno i měchy
přijdou nazmar. Nové víno do
nových měchů!"

Lk 5:
33 Oni mu řekli:

„Učedníci Janovi se často postí a
konají modlitby, stejně tak i
učedníci farizeů; tvoji však jedí a
pijí." 34 Ježíš jim řekl: „Můžete
chtít, aby se hosté na svatbě
postili, když je ženich s nimi?
35 Přijdou však dny, kdy od nich
bude ženich vzat; potom, v těch
dnech, se budou postit." 36 Řekl
jim i podobenství: „Nikdo
neutrhne kus látky z nového
šatu a nezalátá jím starý šat;
jinak bude mít díru v novém a ke
starému se záplata z nového
nehodí.
37 A nikdo nedává mladé víno do
starých měchů; jinak mladé víno
roztrhne měchy, samo vyteče a
měchy přijdou nazmar. 38 Nové
víno se musí dát do nových
měchů. 39 Kdo se napije starého,
nechce nové; řekne: ‚Staré je
lepší.'"

43. Spor o sobotu

Mt 12:
1 V ten čas šel Ježíš v sobotu
obilím. Jeho učedníci dostali
hlad a začali mnout zrní z klasů
a jíst. 2 Když to viděli farizeové,
řekli mu: „Hle, tvoji učedníci
dělají, co se nesmí

Mk 2:
23 Jednou v sobotu procházel
obilím a jeho učedníci začali
cestou mnout zrní z klasů.
24 Farizeové mu řekli: „Jak to,
že dělají v sobotu, co se nesmí!"
25 Odpověděl jim: „Nikdy

Lk 6:
1 Jednou v sobotu procházel
obilím, a jeho učedníci trhali
klasy, mnuli z nich rukama zrní
a jedli. 2 Někteří z farizeů řekli:
„Jak to, že děláte, co se v sobotu
nesmí!" 3 Ježíš jim

dělat v sobotu!“ [3] On však jim řekl: „Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad, on i ti, kdo byli s ním? [4] Jak vešel do domu Božího a jedli posvátné chleby, ačkoli to nebylo dovoleno jemu ani těm, kdo ho provázeli, nýbrž jen kněžím? [5] A nečetli jste v Zákoně, že kněží službou v chrámě porušují sobotu, a přesto jsou bez viny? [6] Pravím vám, že zde je víc než chrám. [7] Kdybyste věděli, co znamená .milosrdenství chci, a ne oběť', neodsuzovali byste nevinné. [8] Vždyť Syn člověka je pánem nad sobotou."

jste nečetli, co udělal David, když měl hlad a neměl co jíst, on i ti, kdo byli s ním? [26] Jak za velekněze Abiatara vešel do domu Božího a jedl posvátné chleby, které nesmí jíst nikdo kromě kněží, a dal i těm, kdo ho provázeli?" [27] A řekl jim: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.

[28] Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou."

odpověděl: „Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad on i ti, kdo byli s ním? [4] Jak vešel do domu Božího a vzal posvátné chleby, jedl je a dal i těm, kteří ho provázeli? A to byly chleby, které nesmí jíst nikdo, jen kněží."

[5] A řekl jim: „Syn člověka je pánem nad sobotou."

44. Uzdravení v sobotu

Mt 12:
[9] Odtud šel dál a přišel do jejich synagógy. [10] A byl tam člověk s odumřelou rukou. Otázali se Ježíše: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat?" Chtěli ho totiž obžalovat.

[11] On jim řekl: „Kdyby někdo z vás měl jedinou ovečku, a ona by mu v sobotu spadla do jámy, neuchopil by ji a nevytáhl? [12] A oč je člověk cennější než ovce! Proto je dovoleno v sobotu činit dobře." [13] Potom řekl tomu člověku:

„Zvedni tu ruku!" Zvedl ji, a byla zase zdravá jako ta druhá. [14] Farizeové vyšli a smluvili se proti němu, že ho zahubí.

Mk 3:
[1] Vešel opět do synagógy: a byl tam člověk s odumřelou rukou. [2] Číhali na něj, uzdraví-li ho v sobotu, aby jej obžalovali.

[3] On řekl tomu člověku s odumřelou rukou: „Vstaň a pojď doprostřed!"

[4] Pak se jich zeptal: „Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?" Ale oni mlčeli. [5] Tu se po nich rozhlédl s hněvem, zarmoucen tvrdostí jejich srdce, a řekl tomu člověku: „Zvedni ruku!" Zvedl ji, a jeho ruka byla zase zdravá. [6] Když farizeové vyšli, hned se proti němu s herodiány umlouvali, že ho zahubí.

Lk 6:
[6] V jinou sobotu vešel do synagógy a učil. Byl tam člověk, jehož pravá ruka byla odumřelá. [7] Zákonici a farizeové si na Ježíše dávali pozor, uzdravuje-li v sobotu, aby měli proč ho obžalovat. [8] On však znal jejich myšlenky. Řekl tomu muži s odumřelou rukou: „Vstaň a postav se doprostřed." On se zvedl a postavil se tam. [9] Ježíš jim řekl: „Ptám se vás: Je dovoleno v sobotu činit dobře, či zle, život zachránit, či zahubit?" [10] Rozhlédl se po všech a řekl tomu člověku:

„Zvedni tu ruku!" On to učinil a jeho ruka byla zase zdravá. [11] Tu se jich zmocnila zlost a radili se spolu, co by měli s Ježíšem udělat.

45. Vyvolení dvanácti

Srovnej Mt 5: 10:
[1] Když spatřil zástupy, vystoupil na horu: a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. 10:[1] Zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vymítali a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. [2] Jména těch dvanácti apoštolů

Srovnej Mk 3:
[13] Vystoupil na horu a zavolal k sobě ty, které si vyvolil; i přišli k němu. [14] Ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním, aby je posílal kázat [15] a aby měli moc vymítat zlé duchy. [16] Ustanovil těchto dvanáct: Petra - toto jméno dal Šimonovi - [17] Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana, jimž dal

Lk 6:
[12] V těch dnech vyšel na horu k modlitbě: a celou noc se tam modlil k Bohu. [13] Když nastal den, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které také nazval apoštoly:
[14] Šimona, kterému dal jméno Petr, jeho bratra Ondřeje, Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, [15] Matouše, Tomáše

jsou: první Šimon zvaný Petr, jeho bratr Ondřej, Jakub Zebedeův, jeho bratr Jan, [3] Filip, Bartoloměj, Tomáš, celník Matouš, Jakub Alfeův, Tadeáš, [4] Šimon Kananejský a Iškariotský Jidáš, který ho pak zradil.

jméno Boanerges, což znamená .synové hromu*, [18] Ondřeje, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba Al- feova, Tadeáše, Šimona Kananejského [19] a Iškariotského Jidáše, který ho pak zradil.

Jakuba Alfeova, Šimona zvaného Zélóta, [16] Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se pak stal

46. Uzdravování na břehu jezera

Mt 15: 4:
[15] Ježíš to poznal a odešel odtamtud. Mnozí šli za ním

a on všechny nemocné uzdravil;

[16] ale přikázal jim, aby ho nikomu neprozrazovali - [17] aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka Izaiáše: [18] ‚Hle, služebník můj, kterého jsem vyvolil, milovaný můj, kterého si oblíbila duše má. Vložím na něho svého Ducha. A vyhlásí soud národům. [19] Nebude se přít ani rozkřikovat, na ulicích nikdo neuslyší jeho hlas. [20] Nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot neuhasí, až dovede právo k vítězství. [21] A v jeho jménu bude naděje národů.*
4:[25] A velké zástupy z Galileje, Desítiměstí, z Jeruzaléma, Judska i ze Zajordání ho následovaly.

Mk 3:
[7] Ježíš se svými učedníky se uchýlil k moři. Šlo za ním množství lidí z Galileje; ale i z Judska, [8] Jeruzaléma, Idumeje, ze Zajordání a z okolí Týru a Sidónu přišlo k němu veliké množství, když slyšeli, co všechno činí. [9] Požádal učedníky, ať pro něho připraví loď, aby se zástup na něho netlačil. [10] Mnohé totiž uzdravil, proto se ti, kdo trpěli chorobami, tlačili k němu, aby se ho dotkli. [11] A nečistí duchové, jakmile ho viděli, padali před ním na zem a křičeli: „Ty jsi Syn Boží!** [12] On však jim přísně nakazoval, aby ho neprozrazovali.

Lk 6: srovnej 4:
[17] Sešel s nimi dolů a na rovině zůstal stát; a s ním veliký zástup jeho učedníků a veliké množství lidu z celého Judska i z Jeruzaléma, z pobřeží tyrského a sidonského; [18] ti všichni přišli, aby ho slyšeli a byli uzdraveni ze svých nemocí. Uzdravovali se i ti, kteří byli sužováni nečistými duchy. [19] A každý ze zástupu se ho snažil dotknout, poněvadž z něho vycházela moc a uzdravovala všechny.
4:[41] Z mnohých vycházeli i démoni a křičeli: „Tý jsi Boží Syn!“ Hrozil jim a nedovoloval jim mluvit, protože věděli, že je Mesiáš.

47. Blahoslavenství

Mt 5:
[1] Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. [2] Tu otevřel ústa a učil je:
[3] „Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.
[4] Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

Lk 6:

[20] Ježíš pohlédl na učedníky a řekl: „Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží.
[21b] Blaze vám, kdo nyní pláčete, neboť se budete smát.

5 Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.
6 Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.
7 Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství. 8 Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha. 9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.
10 Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.
11 Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všecko zlé kvůli mně.
12 Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.

21a Blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni.

22 Blaze vám, když vás lidé budou nenávidět a když vás vyloučí, potupí a vymaží vaše jméno jako prokleté pro Syna člověka. 23 Veselte se v ten den a jásejte radostí; hle, máte hojnou odměnu v nebi. Vždyť právě tak jednali jejich otcové s proroky.
24 Ale běda vám bohatým, vždyť vám se už potěšení dostalo.
25 Běda vám, kdo jste nyní nasyceni, neboť budete hladovět. Běda, kdo se nyní smějete, neboť budete plakat a naříkat.
26 Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se* chovali jejich otcové k falešným prorokům.

48. Dovršení zákona a proroků

Mt 5:
17 Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. 18 Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. 19 Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by je však zachovával a učil, ten bude v království nebeském vyhlášen velkým. 20 Neboť vám pravím: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.

49. O zabití

Mt 5:
21 Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: .Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.[1] 22 Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu. 23 Přinášíš- li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, 24 nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.

50. O cizoložství

Mt 5:
27 Slyšeli jste, že bylo řečeno: .Nezcizoložíš.* 28 Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci. 29 Jestliže tě svádí tvé oko, vyrvi je a odhoď pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. 30 A jestliže tě svádí tvá pravá ruka, utni ji a odhoď pryč, neboť je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby se celé tvé tělo dostalo do pekla.

51. O rozluce

Mt 5:
31 Také bylo řečeno: Kdo propustí svou manželku,
ať jí dá rozlukový lístek!* 32 Já však vám pravím,
že každý, kdo propouští svou manželku, mimo
případ smilstva, uvádí ji do cizoložství: a kdo by se
s propuštěnou oženil, cizoloží.
Srovnej Mt 19:9

Lk 16:

18 Každý, kdo propouští svou manželku a vez me
si jinou, cizoloží:
kdo se ožení s tou, kterou muž propustil, ci
zoloží.

52. O přísaze

Mt 5:
33 Dále jste slyšeli, že bylo řečeno otcům: .Nebudeš přísahat křivě, ale splníš Hospodinu přísahy své.*
34 Já však vám pravím, abyste nepřísahali vůbec; ani při nebi, protože nebe je trůn Boží; 35 ani při zemi,
protože země je podnož jeho nohou; ani při Jeruzalému, protože je to město velikého krále; 36 ani při své
hlavě nepřísahej, protože nemůžeš způsobit, aby ti jediný vlas zbělel nebo zčernal. 37 Vaše slovo buď
ano, ano - ne, ne'; co je nad to, je ze zlého.

53. O odplatě

Mt 5:
38 Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Oko za oko a zub za
zub*. 39 Já však vám pravím, abyste se zlým
nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do
pravé tváře, nastav mu i druhou; 40 a tomu, kdo
by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj
plášť. 41 Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s
ním dvě. 42 Kdo tě prosí, tomu dej, a kdo si chce od
tebe vypůjčit, od toho se neodvracej.

Lk 6:

29 Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a
bude-li ti brát plášť, nech mu i košili!

30 Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo
vezme, nepožaduj zpět.

54. Zlaté pravidlo

Mt 7:
12 Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy
ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i
Proroci.

Lk 6:
31 Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, tak jed
nejte vy s nimi.

55. O lásce k nepřátelům

Mt 5:
43 Slyšeli jste, že bylo řečeno: .Milovati budeš
bližního svého a nenávidět nepřítele svého.*
44 Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a
modlete se za ty, kdo vás pronásledují,
45 abyste byli syny nebeského Otce; protože on
dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť
posílá na spravedlivé i nespravedlivé.
46 Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás
čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž?
47 A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte
zvláštního? Což i pohané nečiní totéž?

Lk 6:

27 Ale vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své
nepřátele. Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí. 28
Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za
ty, kteří vám ubližují.

32 Jestliže milujete jen, ty, kdo vás milují, můžete
za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci milují
ty, kdo je milují. 33 Činíte-li dobře těm, kteří dobře
činí vám, můžete za to očekávat Boží uznání?
Vždyť totéž činí i hříšníci.

[34] Půjčujete-li těm, u nichž je naděje, že vám to vrátí, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby to zase dostali nazpátek. [35] Ale milujte své nepřátele; čiňte dobře, půjčujte a nic nečekejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým. [36] Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.

[48] Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.

56. O almužně, modlitbě a postu

Mt 6:
[1] Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích. [2] Když prokazuješ dobrodiní, nechtěj budit pozornost, jako činí pokrytci v synagógách a na ulicích, aby došli slávy u lidí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. [3] Když ty prokazuješ dobrodiní, ať neví tvá levice, co činí pravice, [4] aby tvé dobrodiní zůstalo skryto, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. [5] A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. [6] Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.
[16] A když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci; ti zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. [17] Když ty se postíš, potři svou hlavu olejem a tvář svou umyj, [18] abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.

57. O posuzování druhých

Mt 7:
[1] Nesuďte, abyste nebyli souzeni. [2] Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.

[3] Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? [4] Anebo jak to, že říkáš svému bratru: .Dovol, ať ti vyjmu třísku z oka* - a hle, trám ve tvém vlastním oku! [5] Pokrytče, nejprve vyjmi ze svého oka trám, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra.

Lk 6:
[37] Nesuďte, a nebudete souzeni; nezavrhujte, a nebudete zavrženi; odpouštějte, a bude vám odpuštěno. [38] Dávejte, a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám,"
[41] Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nepozoruješ? [42] Jak můžeš říci svému bratru: .Bratře, dovol, ať ti vyjmu třísku, kterou máš v oku‘, a sám ve svém oku trám nevidíš? Pokrytče, nejprve vyjmi trám ze svého oka, a pak teprve prohlédneš, abys mohl vyjmout třísku z oka svého bratra.

58. Neházejte perly před svině

Mt 7:
[6] Nedávejte psům, co je svaté. Neházejte perly před svině, nebo je nohama zašlapou, otočí se a roztrhají vás.

59. Výrok o dvou cestách

Mt 7:
[13] Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. [14] Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá.

Lk 13:
[24] „Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni.

60. Výrok o stromu a ovoci

Mt 7: 12:
15 Střežte se lživých proroků, kteří k vám přicházejí v rouchu ovčím, ale uvnitř jsou draví vlci. 16 Po jejich ovoci je poznáte. Což sklízejí z tmí hrozny nebo z bodláčí fíky? 17 Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce. 18 Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce a špatný, který nedává dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně. 20 A tak je poznáte po jejich ovoci.
12:33 Zasaďte dobrý strom, i jeho ovoce bude dobré. Zasaďte špatný strom, i jeho ovoce bude špatné. Strom se pozná po ovoci. 34 Plemeno zmijí: Jak může být vaše řeč dobrá, když jste zlí? Čím srdce přetéká, to ústa mluví. 35 Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce vynáší dobré; zlý člověk ze zlého pokladu vynáší zlé. 36 Pravím vám, že z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu. 37 Neboť podle svých slov budeš ospravedlněn a podle svých slov odsouzen."

Lk 6:

43 Dobrý strom nedává špatné ovoce a špatný strom nedává dobré ovoce.

44 Každý strom se pozná po svém ovoci. Vždyť z tmí nesklízejí fíky a z hloží hrozny.

45 Dobrý člověk z dobrého pokladu svého srdce vydává dobré a zlý ze zlého vydává zlé. Jeho ústa mluví, čím srdce přetéká.

61. 0 pravém učedníku

Mt 7:
21 Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane*, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích.

Lk 6:
46 Proč mne oslovujete ‚Pane, Pane[1], a nečiníte, co říkám?

62. Podobenství o dvou stavitelích

Mt 7:
24 A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozvážnému muži, který postavil svůj dům na skále. 25 Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. 26 Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. 27 A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký."

Lk 6:
47 Víte, komu se podobá ten, kdo slyší tato má slova a plní je? 48 Je jako člověk, který stavěl dům: kopal, hloubil, až položil základy na skálu. Když přišla povodeň, přivalil se proud na ten dům, ale nemohl jím pohnout, protože byl dobře postaven. 49 Kdo však uslyšel má slova a nejednal podle nich, je jako člověk, který vystavěl dům na zemi bez základů. Když se na něj proud přivalil, hned se zřítil, a zkáza toho domu byla veliká."

63. Uzdravení setníkova otroka

Mt 7: 8:
28 Když Ježíš dokončil tato slova, zástupy žasly nad jeho učením; 5 Když přišel do Kafamaum, přistoupil k němu jeden setník a prosil ho: 6 „Pane, můj sluha leží doma ochrnutý a hrozně trpí." 7 Řekl mu: „Já přijdu a uzdravím ho."

Lk 7:
1 Když to všechno svým posluchačům pověděl, odešel do Kafamaum. 2 Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo; ten byl na smrt nemocen. 3 Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. 4 Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: „Je hoden, abys mu to udělal; 5 neboť miluje

8:[8] Setník však odpověděl: „Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu; ale řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven. [9] Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazuji; řeknu-li některému ‚jdi' pak jde; jinému ‚pojď sem[1], pak přijde; a svému otroku .udělej to', pak to udělá." [10] Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho následovali: „Amen, pravím vám, tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho."
[13] Potom řekl Ježíš setníkovi: „Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň." A v tu hodinu se sluha uzdravil.

náš národ, i synagógu nám vystavěl." [6] Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal k němu setník své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se; vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. [7] Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdráv. [8] Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazuji; řeknu-li některému ‚jdi\ pak jde; jinému ‚pojď serrť, pak přijde; a svému otroku ‚udělej to', pak to udělá." [9] Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: „Pravím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli." [10] Když se poslové navrátili do setníkova domu, nalezli toho otroka zdravého.

64. Vzkříšení syna naimské vdovy

Lk 7:
[11] Hned nato odešel do města, které se nazývalo Naim. S ním šli jeho učedníci a veliký zástup lidí. [12] Když se blížil k městské bráně, hle, vynášeli mrtvého; byl to jediný syn své matky a ta byla vdova. Velký zástup z města ji doprovázel. [13] Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač!" [14] Přistoupil k márám a dotkl se jich; ti kteří je nesli, se zastavili. Řekl: „Chlapče, pravím ti, vstaň!" [15] Mrtvý se posadil a začal mluvit; Ježíš ho vrátil jeho matce. [16] Všech se zmocnila bázeň, oslavovali Boha a říkali: „Veliký prorok povstal mezi námi" a „Bůh navštívil svůj lid." [17] A tato zvěst se o něm rozšířila po celém Judsku a po všem okolí.

65. O Jana Křtiteli

Mt 11:
[2] Jan uslyšel ve vězení o činech Kristových; poslal k němu vzkaz po svých učednících:
[3] „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?"

[4] Ježíš jim odpověděl: „Jděte, zvěstujte Janovi, co slyšíte a vidíte: [5] Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. [6] A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží." [7] Když Janovi učedníci odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Na co jste se vyšli na poušť podívat? Na rákos, kterým kývá vítr? [8] Nebo co jste vyšli shlédnout? Člověka oblečeného do drahých šatů? Ti, kdo nosí drahé šaty, jsou v domech královských. [9] Nebo proč jste vyšli? Vidět proroka? Ano, pravím vám, a víc než proroka. [10] To je ten, o němž je psáno: Hle, já posílám posla před tvou tváří, aby ti připravil cestu.[1] [11] Amen, pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nevystoupil nikdo větší než Jan Křtitel; avšak i ten nejmenší v království nebeském

Lk 7:
[18] O tom všem se dověděl Jan od svých učedníků. Zavolal si dva z nich [19] a poslal je k Ježíšovi s otázkou: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?" [20] Ti muži k němu přišli a řekli: „Poslal nás Jan Křtitel a ptá se: Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?" [21] A v tu hodinu uzdravil Ježíš mnoho lidí z nemocí, utrpení a z moci zlých duchů a mnohým slepým daroval zrak.
[22] Odpověděl jim: „Jděte, zvěstujete Janovi, co jste viděli slyšeli: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium.
[23] A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží."
[24] Když Janovi poslové odešli, začal Ježíš o něm mluvit k zástupům: „Na co jste se vyšli na poušť podívat? Na rákos, kterým kývá vítr? [25] Nebo co jste vyšli zhlédnout? Člověka oblečeného do drahých šatů? Ti, kdo mají skvělý šat a žijí v přepychu, jsou v královských palácích. [26] Nebo co jste vyšli zhlédnout? Proroka? Ano, pravím vám, a víc než proroka. [27] To je ten, o němž je psáno: ‚Hle, já posílám posla před tvou tváří, aby ti připravil cestu.[1] [28] Pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nikdo není větší než Jan; avšak i ten nejmenší v království Božím jest

je větší nežli on. 12 Ode dnů Jana Křtitele až podnes království nebeské trpí násilí a násilníci po něm sahají. 13 Neboť všichni proroci i Zákon prorokovali až po Jana. 14 A chcete-li to přijmout, on je Eliáš, kteiý má přijít.

větší nežli on.

66. Ježíšův soud o Jeho současnících

Mt 11:

16 Čemu připodobním toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a pokřikují na své druhy: 17 Hráli jsme vám, a vy jste netanco- vali; naříkali jsme, a vy jste nelomili rukama.[1]
18 Přišel Jan nejedl a nepil - a říkají:
‚Je posedlý*.
19 Přišel Syn člověka, jí a pije - a říkají: ‚Hle, milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků![1]
Ale moudrost je ospravedlněna svými skutky.[11]

Lk 16: 7:
16 Zákon a Proroci až do Jana; od té chvíle se zvěstuje království Boží a každý si do něho vynucuje vstup.
7.29 A všechen lid, který ho slyšel, i celníci dali Bohu za pravdu tím že přijali Janův křest. 30 Ale farizeové a zákonici zavrhli úmysl, který Bůh s nimi měl, když se nedali pokřtít od Jana.
31 Čemu tedy připodobním lidi tohoto pokolení? Komu se podobají? 32 Jsou jako děti, které sedí na tržišti a pokřikují na sebe: .Hráli jsme vám, a vy jste netancovali; naříkali jsme, a vy jste neplakali.[1]
33 Přišel Jan Křtitel, nejedl chléb a nepil víno - a říkáte: ‚Je posedlý.[1] 34 Přišel Syn člověka, jí a pije - a říkáte: ‚Hle, milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků![1] 35 Ale moudrost je ospravedlněna u všech svých dětí.[11]

67. Ježíš a hříšnice v domě farizeově

Lk 7:
36 Jeden z farizeů pozval Ježíše k jídlu. Vešel tedy do domu toho farizea a posadil se ke stolu.
37 V tom městě byla žena hříšnice. Jakmile se dověděla, že Ježíš je u stolu v domě farizeově, přišla s alabastrovou nádobkou vzácného oleje, 38 s pláčem přistoupila zezadu k jeho nohám, začala mu je smáčet slzami a otírat svými vlasy, líbala je a mazala vzácným olejem. 39 Když to spatřil farizeus, který ho pozval, řekl si v duchu: „Kdyby to byl prorok, musel by poznat, co to je za ženu, která se ho dotýká, že je to hříšnice.[11] 40 Ježíš mu na to řekl: „Šimone, chci ti něco povědět.[11] On řekl: „Pověz, Mistře![11] -41 „Jeden věřitel měl dva dlužníky. První byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. 42 Když neměli čím splatit dluh, odpustil oběma. Který z nich ho bude mít raději?[11] 43 Šimon mu odpověděl: „Mám za to, že ten, kterému odpustil víc.[11] Řekl mu: „Správně jsi usoudil![11] 44 Pak se obrátil k ženě a řekl Šimonovi: „Pohleď na tu ženu! Vešel jsem do tvého domu, ale vodu na nohy jsi mi nepodal, ona však skropila mé nohy slzami a otřela je svými vlasy. 45 Nepolíbil jsi mne, ale ona od té chvíle, co jsem vešel, nepřestal líbat mé nohy. 46 Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vzácným olejem pomazala mé nohy. 47 Proto ti pravím: Její mnohé hříchy jsou jí odpuštěny, protože projevila velkou lásku. Komu se málo odpouští, málo miluje.[11] 48 Řekl jí: „Jsou ti odpuštěny hříchy.[11] 49 Ti, kteří s ním byli u stolu, začali si říkat: „Kdo to jen je, že dokonce odpouští hříchy?[11] 50 A řekl ženě „Tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji![11]

68. Ženy v Ježíšově doprovodu

Lk 8:
1 Potom Ježíš procházel městy a vesnicemi a přinášel radostnou zvěst o Božím království; bylo s ním dvanáct učedníků 2 a některé ženy uzdravené od zlých duchů a nemocí: Marie zvaná Magdalská, z níž vyhnal sedm démonů, 3 Jana, žena Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnohé jiné, které se o ně ze svých prostředků staraly.

69. Znepokojení Ježíšových příbuzných

Mk 3:
20 Vešel do domu a opět se shromáždil zástup, takže nemohli ani chleba pojíst. 21 Když to uslyšeli jeho příbuzní, přišli, aby se ho zmocnili; říkali totiž, že se pomátl.

70. Ježíšova rodina

Mt 12:
46 Ještě když mluvil k zástupům, hle, jeho matka a bratři stáli venku a chtěli s ním mluvit. 47 Někdo mu řekl: „Hle, tvá matka a tvoji bratři stojí venku a chtějí s tebou mluvit." 48 On však odpověděl tomu, kdo mu to řekl: „Kdo je má matka a kdo jsou moji bratři?" 49 Ukázal na své učedníky a řekl: „Hle, moje matka a moji bratři. 50 Neboť kdo činí vůli mého Otce v nebesích, to je můj bratr, má sestra i matka."

Mk 3:
31 Tu přišla jeho matka, a jeho bratři. Stáli venku a vzkázali mu, aby k nim přišel.
32 Kolem něho seděl zástup; řekli mu: „Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě." 33 Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji bratři?" 34 Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho, a řekl: „Hle, moje matka a moji bratři! 35 Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka.

Lk 8:
19 Přišla za ním jeho matka a bratři, ale nemohli se k němu dostat pro zástup. 20 Lidé mu oznámili: „Tvoje matka a bratři stojí venku a chtějí se s tebou setkat." 21 On jim odpověděl:

„Má matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší Boží slovo a podle něho jednají."

71. Podobenství o rozsévači

Mt 13:
1 Toho dne vyšel Ježíš z domu a posadil se u moře. 2 Shromáždil se k němu tak veliký zástup, že musel vstoupit na loď; posadil se v ní a celý zástup stál na břehu. 3 I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Vyšel rozsévač rozsívat.
4 Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je.
5 Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi.
6 Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. 7 Jiná zas padla mezi tmí; tmí vzrostlo a udusilo je. 8 A jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet.

9 Kdo má uši, slyš!"

Mk 4:
1 Opět začal učit u moře. Shromáždil se k němu tak veliký zástup, že musel vstoupit na loď na moři; posadil se v ní a celý zástup byl na břehu.
2 Učil je mnohému v podobenstvích. Ve svém učení jim řekl: 3 „Slyšte! Vyšel rozsévač rozsívat. 4 Když rozsíval, padlo některé zrno podél cesty, a přiletěli ptáci a sezobali je.
5 Jiné padlo na skalnatou půdu, kde nemělo dost země, a hned vzešlo, protože nebylo hluboko v zemi.
6 Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože nemělo kořen, uschlo. 7 Jiné zase padlo do tmí; tmí vzrostlo, udusilo je, a zrno nevydalo úrodu. 8 A jiná zrna padla do dobré země a vzcházela, rostla, dávala úrodu a přinášela užitek tři- cetinásobný i šedesátinásob- ný i stonásobný."
9 A řekl: „Kdo má uši k slyšení, slyš!"

Lk 8:
4 Lidé se k němu scházeli ve velkých zástupech a přicházeli z mnoha měst. Mluvil k nim v podobenství:

5 „Vyšel rozsévač rozsívat semeno. Když rozsíval, padlo některé zrno podél cesty, bylo pošlapáno a ptáci je sezobali.
6 Jiné padlo na skálu, vzešlo a uschlo, protože nemělo vláhu.

7 Jiné padlo doprostřed tmí; tmí rostlo s ním a udusilo je.
8 A jiné padlo do země dobré, vzrostlo a přineslo stonásobný užitek."

To řekl a zvolal: „Kdo má uši k slyšení slyš."

72. Důvod řeči v podobenstvích

Mt 13:
10 Učedníci k němu přistoupili a řekli: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?" 11 On jim odpověděl:
„Protože vám je dáno znáti tajemství království nebeského, jim však není dáno.

12 Kdo má, tomu bude dáno a bude mít ještě víc; ale kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. 13 Proto k nim mluvím v podobenstvích, že hledíce nevidí a slyšíce neslyší ani nechápou. 14 A plní se na nich proroctví Izaiášovo: .Budete stále poslouchat, a nepochopíte, ustavičně budete hledět, a neuvidíte. 15 Neboť obrostlo tukem srdce tohoto lidu, ušima nedoslýchají a oči zavřeli, takže neuvidí očima a ušima neuslyší, srdcem nepochopí, a neobrátí se - a já je neuzdravím.[1]

Mk 4:
10 Když byl o samotě, vyptávali se ho ti, kdo byli s ním spolu s Dvanácti, co znamenají podobenství. 11 Řekl jim: „Vám je dáno znát tajemství Božího království; ale těm, kdo jsou vně, je to všecko hádankou,

12 aby, .hleděli a hleděli, ale neviděli, poslouchali a poslouchali, ale nechápali, aby se snad neobrátili a nebylo jim odpuštěno.

Lk 8:
9 Jeho učedníci se ho ptali, co to podobenství má znamenat.

10 On řekl: „Vám je dáno znáti tajemství Božího království, ostatním však jen v podobenstvích,

aby hledíce neviděli a slyšíce nechápali.

73. Výklad podobenství o rozsévači

Mt 13:
18 Vy tedy slyšte výklad podobenství o rozsévači. 19 Pokaždé, když někdo slyší slovo o království a nechápe, přichází ten zlý a vyrve, co bylo zaseto do jeho srdce; to je ten, u koho se zaselo podél cesty.

20 U koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je s radostí přijímá; 21 ale nezakořenilo v něm a je nestálý: když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá.
22 U koho bylo zaseto do tmí, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody.
23 U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, dmhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou."

Mk 4:
13 Řekl jim: „Nerozumíte tomuto podobenství? Jak porozumíte všem ostatním?
14 Rozsévač rozsívá slovo. ^Toto jsou ti podél cesty, kde se rozsívá slovo: Když je uslyší, hned přichází satan a bere slovo do nich zaseté.
16 A podobně ti, u nichž je zaseto na skalnatou půdu: Ti slyší slovo a hned je s radostí přijímají. 17 Nezakořenilo v nich však a jsou nestálí; když pak přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadají. 18 U jiných je zaseto do trní: Ti slyší slovo, 19 ale časné starosti, vábivost majetku a chtivost ostatních věcí vnikají do nitra a dusí slovo, takže zůstane bez úrody.
20 A pak jsou ti, u nichž je zaseto do dobré země: Ti slyší slovo, přijímají je a nesou úrodu třicetinásobnou i šedesátinásobnou i stonásobnou."

Lk 8:
11 Toto podobenství znamená:

Semenem je Boží slovo. 12 Podél cesty - to jsou ti, kteří uslyší, ale pak přichází ďábel a bere slovo z jejich srdcí, aby neuvěřili a nebyli zachráněni. 13 Na skále - to jsou ti, kteří s radostí přijímají slovo, když je uslyší; protože v nich však nezakořenilo, věří jen nějaký čas a v čas pokušení odpadají.

14 Semeno padlé to trní jsou ti, kteří uslyší, ale potom je starosti, majetek a rozkoše života udusí, takže nepřinesou úrodu.

15 Semeno v dobré zemi jsou ti, kteří uslyší slovo, zachovávají je v dobrém a upřímném srdci a s vytrvalostí přinášejí úrodu.

74. Světlo určené na svícen

Mt 13:

[12] Kdo má, tomu bude dáno a bude mít ještě víc; ale kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.

Mk 4:
[21] A řekl jim: „Přichází snad světlo, aby bylo dáno pod nádobu nebo pod postel, a ne na svícen? [22] Nic není skrytého, aby to jednou nebylo zjeveno, a nic nebylo utajeno, leč aby vyšlo najevo.
[23] Kdo má uši k slyšení, slyš!“
[24] Řekl jim také: „Dávejte pozor na to, co slyšíte! Jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám, a ještě přidá.
[25] Neboť kdo má, tomu bude dáno, a kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má,"

Lk 8:
[16] Nikdo přece nerozsvítí světlo a nepřikryje nádobou ani je nedá pod postel, ale dá je na svícen, aby ti, kdo vcházejí, viděli světlo.
[17] Nic není skrytého, co jednou nebude zjeveno, a nic utajeného, co by se nepoznalo a nevyšlo najevo. [18] Dávejte tedy pozor, jak slyšíte:

„Neboť kdo má, tomu bude dáno, a kdo nemá, tomu bude odňato i to, co myslí, že má.“

75. Podobenství o zasetém semenu

Mk 4:
[26] Dále řekl: „S Božím královstvím je to tak, jako když člověk zaseje semeno do země; [27] ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vzchází a roste, on ani neví jak. [28] Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas a nakonec zralé obilí v klasu. [28] A když úroda dozraje, hospodář hned pošle srp, protože nastala žeň.“

76. Podobenství o pleveli mezi pšenicí

Mk 13:
[24] Předložil jim jiné podobenství: „S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden člověk zasel dobré semeno na svém poli. [25] Když však lidé spali, přišel jeho nepřítel, nasel plevel do pšenice a odešel. [26] Když vyrostlo stéblo a nasadilo na klas, tu se ukázal i plevel. [27] Přišli sluhové toho hospodáře a řekli mu: ‚Pane, cožpak jsi nezasel na svém polí dobré semeno? Kde se vzal plevel?[1] [28] On jim odpověděl: ‚To udělal nepřítel.[1] Sluhové mu řeknou: ‚Máme jít a plevel vytrhat?[1] [29] On však odpoví: ‚Ne, protože při trhání plevele byste vyrvali z kořenů i pšenici. [30] Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly.[111]

77. Podobenství o hořčičném zrnu

Mt 13:
[31] Ještě jiné podobenství jim předložil:

„Království nebeské je jako hořčičné zrno, které člověk zasel na svém poli; [32] je sice menší než všecka semena, ale když vyroste, je větší než ostatní byliny a je z něho strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.[11]

Mk 4:
[30] Také řekl: „K čemu přirovnáme Boží království nebo jakým podobenstvím je znázorníme? [31] Je jako hořčičné zrno: Když je zaseto do země, je menší než všechna semena na zemi; [32] ale když je zaseto, vzejde, přerůstá všechny byliny a vyhání tak velké větve, že ptáci mohou hnízdit v jejich stínu.[11]

Lk 13:
[18] Řekl: „Čemu se podobá Boží království a k čemu je přirovnám?
[19] Je jako hořčičné zrno, které člověk zasel do své zahrady; vyrostlo, je z něho strom a ptáci se uhnízdili v jeho větvích.[11]

78. Podobenství o kvasu

Mt 13:
33 Pověděl jim i toto podobenství: „Království nebeské je jako kvas, který žena vmísí do tří měřic mouky, až se všecko prokvasí." -

Lk 13:
20 A dále řekl: „K čemu přirovnám Boží království?
21 Je jako kvas, který žena vmísí do tří měřic mouky, až se všecko prokvasí."

79. Ponaučení o podobenstvích

Mt 13:
34 Toto vše mluvil Ježíš k zástupům v podobenstvích; bez podobenství k nim vůbec nemluvil, 35 aby se splnilo, co bylo řečeno ústy proroka: Otevřu v podobenstvích ústa svá, vyslovím, co je skryto od založení světa.'

Mk 4:
33 V mnoha takových podobenstvích k nim mluvil, tak jak mohli rozumět. 34 Bez podobenství k nim nemluvil, ale v soukromí svým učedníkům všecko vykládal.

80. Výklad podobenství o pleveli

Mt 13:
36 Potom opustil zástupy a vešel do domu. Učedníci za ním přišli a řekli mu: „Vylož nám to podobenství o plevelu na poli!" 37 On jim odpověděl: „Rozsévač, který rozsívá dobré semeno, je Syn člověka 38 a pole je tento svět. Dobré semeno, to jsou synové království, plevel jsou synové toho zlého; 39 nepřítel, který jej nasel, je ďábel. Žeň je skonání věku a ženci jsou andělé. 40 Tak jako se tedy sbírá plevel a pálí ohněm, tak bude i při skonání věku. 41 Syn člověka pošle své anděly, ti vyberou z jeho království každé pohoršení a každého, kdo se dopouští nepravosti, 42 a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů. 43 Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce. Kdo má uši, slyš!"

81. Podobenství o pokladu v poli a o perle

Mt 13:
44 „Království nebeské je jako poklad ukrytý v poli, který někdo najde a skryje; z radosti nad tím jde, prodá všecko, co má, a koupí to pole. 45 Anebo je království nebeské, jako když obchodník, který kupuje krásné perly, 46 objeví jednu drahocennou perlu; jde, prodá všecko, co má, a koupí ji.

82. Podobenství o rybářské síti

Mt 13:
47 Anebo je království nebeské jako síť, která se spustí do moře a zahrne všecko možné; 48 když je plná, vytáhnou ji na břeh, sednou, a co je dobré, vybírají do nádob, co je špatné, vyhazují ven. 49 Tak bude i při skonání věku: vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých 50 a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů."

83. Epilog nauky v podobenstvích

Mt 13:
51 „Pochopili jste to všecko?" Odpověděli: „Ano." 52 A on jim řekl: „Proto každý zákoník, který se stal učedníkem království nebeského, je jako hospodář, který vynáší ze svého pokladu nové i staré." 53 Když Ježíš dokončil tato podobenství, odebral se odtud. 54 Přišel do svého domova a učil je v jejich synagóze, takže v úžasu říkali: „Odkud se u toho člověka vzala taková moudrost a mocné činy?

84. Utišení bouře

Mt 8:
23 Vstoupil na loď a učedníci ho následovali.

24 V tom se strhla na moři veliká bouře, takže loď už mizela ve vlnách; ale on spal.

25 I přistoupili a probudili ho se slovy; „Pane, zachraň nás, nebo zahyneme!"
26 Řekl jim: „Proč jste tak ustrašeni, vy malověrní?" Vstal, pohrozil větrům i moři; a nastalo veliké ticho.

27 Lidé užasli a říkali: „Kdo to jen je, že ho poslouchají větry i moře?"

Mk 4:
35 Téhož dne večer jim řekl: „Přeplavme se na druhou stranu!" 36 Opustili zástup a odvezli ho lodí, na které byl. A jiné lodi ho doprovázely. 37 Tu se strhla velká bouře s vichřicí a vlny se valily na loď, že už byla skoro plná.
38 On však na zádi lodi na podušce spal. Učedníci ho probudí a řeknou mu: „Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?"
39 Tu vstal, pohrozil větru a řekl moři: „Zmlkni, utiš se!" I ustal vítr a bylo veliké ticho.
40 Ježíš jim řekl: „Proč jste tak ustrašení? Ještě nemáte víru?"
41 Zmocnila se jich veliká bázeň a říkali jeden druhému: „Kdo to jen je, že ho poslouchá i vítr i moře?"

Lk 8:
22 Jednoho dne vstoupil on i jeho učedníci na loď; řekl jim: „Přeplavme se na druhý břeh jezera." Když odrazili od břehu 23 a plavili se, usnul. Tu se snesla na jezero bouře s vichřicí, takže nabírali vodu a byli ve velkém nebezpečí.
24 Přistoupili a probudili ho se slovy:
„Mistře, Mistře, zahyneme!" On vstal, pohrozil větru a valícím se vlnám; i ustaly a bylo ticho.

25 Řekl jim: „Kde je vaše víra?"

Oni se zděsili a užasli. Říkali mezi sebou: „Kdo to jen je, že rozkazuje i větru a vodám, a poslouchají ho?"

85. Uzdravení ochrnutého

Mt 8: 9:
28 Když přijel na protější břeh moře do gadarenské krajiny, vyšli proti němu dva posedlí, kteří vystoupili z hrobů; byli velmi nebezpeční, takže se nikdo neodvážil tudy chodit.

29 A dali se do křiku: „Co je ti do nás, Synu Boží? Přišel jsi nás trápit, dříve než nastal čas?"

30 Opodál se páslo veliké stádo vepřů. 31 A zlí duchové ho pro-

Mk 5:
1 Přijeli na protější břeh moře do krajiny gerasenské. 2 Sotva Ježíš vystoupil z lodi, vyšel proti němu z hrobů člověk posedlý nečistým duchem.
3 Ten bydlel v hrobech a nikdo ho nedokázal spoutat už ani řetězy.
6 Když spatřil z dálky Ježíše, přiběhl, padl před ním na zem 7 a hrozně křičel: „Co je ti po mně, Ježíši, synu Boha nejvyššího? Při Bohu tě zapřísahám, netrap mě!"
8 Ježíš mu totiž řekl: „Duchu nečistý, vyjdi z toho člověka!"
4 Často už ho spoutali okovy i řetězy, ale on řetězy se sebe vždy strhal a okovy rozlámal. Nikdo neměl sílu ho zkrotit.
5 A stále v noci i ve dne křičel mezi hroby a na horách a bil do sebe kamením.
9 A zeptal se ho: „Jaké je tvé jméno?" Odpověděl: „Mé jméno je ‚legie', poněvadž je nás mnoho." 10 A velmi ho prosil, aby je neposílal pryč z té krajiny. 11 Páslo se tam na svahu hoiy veliké stádo vepřů. 12 Ti

Lk 8:
26 Přeplavili se do krajiny gerasenské, která leží proti Galileji. 27 Když vystoupil na břeh, vyšel proti němu jakýsi muž z toho města, který byl posedlý démony a už dlouhou dobu nenosil oděv a nebydlel v domě, nýbrž v hrobech. 28 Když spatřil Ježíše, vykřikl, padl před ním na zem a hlasitě zvolal: „Co je ti po mně, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Žádám tě, abys mě netrápil." 29 Ježíš totiž nečistému duchu přikazoval, aby z toho člověka vyšel. Neboť ho velice často zachvacoval; tehdy ho poutali řetězy a okovy a hlídali, ale on pouta vždy přerval a byl démonem hnán do pustých míst. 30 Ježíš se ho zeptal: „Jaké je tvé jméno?" Odpověděl: „Legie", protože do něho vešlo mnoho zlých duchů. 31 A prosili Ježíše, jen aby jim nepřikazoval odejít do pekelné propasti.
32 Bylo tam veliké stádo vepřů, které se páslo na svahu hory. Démoni ho prosili, aby

šili: „Když už nás vyháníš, pošli nás do toho stáda vepřů!"
32 On jim řekl: „Jděte!" Tu vyšli a vešli do vepřů; a hle, celé stádo se hnalo střemhlav po srázu do moře a zahynulo ve vodách.
33 Pasáci utekli, přišli do města a vyprávěli všechno, i o těch posedlých. 34 A celé město vyšlo naproti Ježíšovi, a když ho spatřili,

prosili ho, aby se vzdálil z jejich končin.
9:1 Ježíš vstoupil na loď, přeplavil se na druhou stranu a přišel do svého města.

zlí duchové ho prosili: „Pošli nás, ať vejdeme do těch vepřů!" 13 On jim to dovolil. Tu nečistí duchové vyšli z posedlého a vešli do vepřů; a stádo se hnalo střemhlav po srázu do moře a v moři se utopilo. Bylo jich na dva tisíce. 14 Pasáci utekli a donesli o tom zprávu do města i do vesnic. Lidé se šli podívat, co se stalo. 15 Přišli k Ježíšovi a spatřili toho posedlého, který míval množství zlých duchů, jak sedí obleečen a chová se rozumně; a zděsili se. 16 Ti, kteří to viděli, vyprávěli jim o tom posedlém a také o vepřích, co se s nimi stalo.
17 Tu počali prosit Ježíše, aby odešel z těch koněin. 18 Když vstupoval na loď, prosil ho ten člověk dříve posedlý, aby směl být s ním. 19 Ale Ježíš mu to nedovolil a řekl: „Jdi domů ke své rodině a pověz jim, jak veliké věci ti učinil Pán, když se nad tebou smiloval." 20 Ten člověk odešel a začal zvěstovat v Dekapoli, jak veliké věci mu učinil Ježíš; a všichni se divili.

jim dovolil do nich vejít; on jim to dovolil.
33 Tu vyšli z toho člověka, vešli do vepřů, a stádo se hnalo po příkrém srázu do jezera a utopilo se. 34 Když pasáci uviděli, co se stalo, utekli a donesli o tom zprávu do města i do vesnic. 35 Lidé se šli podívat, co se stalo; přišli k Ježíšovi a nalezli toho člověka, z něhož vyšli démoni, jak sedí u Ježíšových nohou oblečen a chová se rozumně. A zděsili se. 36 Ti, kteří to viděli, jak byl ten posedlý vysvobozen, jim o tom pověděli.

37 A všichni obyvatelé gerasenské krajiny prosili Ježíše, aby od nich odešel, poněvadž se jich zmocnila veliká bázeň. Vstoupil tedy na loď, aby se vrátil. 38 Ale ten muž, z něhož vyšli démoni, ho prosil, aby směl být s ním; on ho však poslal zpět a řekl mu: 39 „Vrať se domů a vypravuj, jak veliké věci ti učinil Bůh." I odešel a zvěstoval po celém městě, jak veliké věci mu učinil Ježíš.

86. Vzkříšení Jairovy dcery a uzdravení ženy trpící krvotokem

Mt 9:
1 Ježíš vstoupil na loď, přeplavil se na druhou stranu a přišel do svého města.
18 Zatímco k nim takto mluvil, přišel jeden z představených, klaněl se před ním a řekl: „Má dcera právě skonala; ale pojď, vlož na ni svou ruku, a bude žít!" 19 Ježíš vstal a šel s ním i se svými učedníky.

20 A hle, žena trpící už dvanáct let krvácením

přišla zezadu a dotkla se třásní jeho šatu.
21 Říkala si totiž: „Dotknu li

Mk 5:
21 Když se Ježíš přeplavil v lodi opět na druhou stranu a byl ještě na břehu moře, shromáždil se k němu velký zástup. 22 Tu přišel jeden představený synagógy, jménem Jairos, a sotva Ježíše spatřil, padl mu k nohám 23 a úpěnlivě ho prosil: „Má dcerka umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!" 24 Ježíš odešel s ním. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. 25 Byla tam jedna žena, která měla dvanáct let krvácení. 26 Podstoupila mnohé léčení u mnoha lékařů a vynaložila všecko, co měla, ale nic jí nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšímu. 27 Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu. 28 Říkala si

Lk 8:
40 Když se Ježíš vracel, zástup ho přivítal, protože na něj už všichni čekali. 41 Tu k němu přišel muž, který se jmenoval Jairos; byl to představený synagógy. Padl Ježíšovi k nohám a úpěnlivě ho prosil, aby přišel do jeho domu, 42 protože měl jedinou dceru, asi dvanáctiletou, a ta umírala. Když tam Ježíš šel, zástupy ho velmi tísnily.

43 A byla tam žena, která měla dvanáct let krvácení a nikdo ji nemohl uzdravit.

44 Přišla zezadu a dotkla se třásní jeho šatu,

se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!"

[22] Ježíš se obrátil a spatřiv ji řekl:

„Buď dobré mysli, dcero, tvá víra tě zachránila." A od té hodiny byla ta žena zdráva. [23] Když Ježíš vstoupil do domu toho představeného a uviděl hudebníky a hlučící zástup,

[24] řekl: „Jděte odtud! Ta dívka neumřela, ale spí." Oni se mu posmívali.

[25] A když byl zástup vyhnán, vešel Ježíš dovnitř, vzal dívku za ruku

a ona vstala.

[26] Pověst o tom se rozšířila po celé té krajině.

totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!"
[29] A rázem jí přestalo krvácení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení.
[30] Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?" [31] Jeho učedníci mu řekli: „Vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se: ‚Kdo se mne to dotkl'?" [32] On se však rozhlížel, aby našel tu, která to učinila. [33] Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu.
[34] A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!"
[35] Když ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagógy a řekli: „Tvá dcera zemřela; proč ještě obtěžuješ mistra?" [36] Ale Ježíš nedbal na ta slova a řekl představenému synagógy: „Neboj se, jen věř!" [37] A nedovolil nikomu, aby šel s ním, kromě Petra, Jakuba a jeho bratra Jana. [38] Když přišli do domu představeného synagógy, spatřil velký rozruch, pláč a kvílení. [39] Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč ten rozruch a pláč? Dítě neumřelo, ale* spí." [40] Oni se mu posmívali.
Ale on všecky vyhnal, vzal s sebou otce dítěte, matku a ty, kdo byli s ním, a vstoupil tam, kde dítě leželo. [41] Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum", což znamená: ‚Děvče pravím ti, vstaň!'
[42] Tu děvče hned vstalo a chodilo; bylo jí dvanáct let. A zmocnil se jich úžas a zděšení.
[43] Ježíš jim přísně nařídil, že se to nikdo nesmí dozvědět, a řekl, aby jí dali něco k jídlu.

a hned jí krvácení přestalo.

[45] Ježíš řekl: „Kdo se mne to dotkl?" Když všichni zapírali, řekl Petr a ti, kteří byli s ním: „Mistře, kolem tebe jsou zástupy a tlačí se na tebe!"
[46] Ale Ježíš řekl: „Někdo se mne dotkl. Já jsem poznal, že ze mne vyšla síla." [47] Když žena viděla, že se to neutají, přišla chvějíc se, padla mu k nohám a přede všemi lidmi vypověděla, proč se ho dotkla a jak byla hned uzdravena.
[48] A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji."
[49] Když ještě mluvil, přišel kdosi z domu přestaveného synagógy a řekl: „Tvá dcera je mrtva, už Mistra neobtěžuj."
[50] Ježíš to uslyšel a řekl: „Neboj se, jen věř a bude zachráněna." [51] Když přišel k domu, nedovolil, aby s ním někdo šel dovnitř, jen Petr, Jan a Jakub s otcem té dívky i s její matkou. [52] Všichni nad mrtvou plakali a naříkali.

On řekl: „Neplačte. Nezemřela, ale spí." [53] Posmívali se mu, protože věděli, že zemřela.

[54] On však ji vzal za ruku
a zvolal: „Dcerko, vstaň!"
[55] Tu se jí život vrátil a hned vstala. Nařídil, aby jí dali něco k jídlu. [56] Jejích rodičů se zmocnil úžas.
On jim však přikázal, aby nikomu neříkali, co se stalo.

87. Kázání v Nazaretě

Mt 13:

54 Přišel do svého domova a učil je v jejich synagóze, takže v úžasu říkali:

„Odkud se u toho člověka vzala taková moudrost a mocné činy?

55 Což to není syn tesaře? Což se jeho matka nejmenuje Maria a jeho bratři Jakub, Josef, Šimon a Juda?
56 A nejsou všechny jeho sestry u nás? Odkud to tedy ten člověk všecko má?“
57 A byl jim kamenem úrazu. Ale Ježíš jim řekl:

„Prorok není beze cti, leda ve své vlasti a ve svém domě."

58 A neučinil tam mnoho mocných činů pro jejich nevěru.

Mk 6:

1 Vyšel odtamtud a šel do svého domova: učedníci šli s ním.
2 Když přišla sobota, počal učit v synagóze. Mnoho lidí ho poslouchalo a v úžasu říkali: „Odkud to ten člověk má? Jaká je to moudrost, jež mu byla dána? A jak mocné činy se dějí jeho rukama! 3 Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nejsou jeho sestry tady u nás?" A byl jim kamenem úrazu. 4 Tu jim Ježíš řekl:

„Prorok není beze cti, leda ve svém vlasti, u svých příbuzných a ve svém domě."

5 A nemohl tam učinit žádný mocný čin, jen na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. 6 A podivil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.

Lk 4:

22 Všichni mu posvědčovali a divili se slovům milosti, vycházejícím z jeho úst.

A říkali: „Což to není syn Josefův?"

23 On jim odpověděl: „Jistě mi řeknete toto přísloví: Lékaři, uzdrav sám sebe! O čem jsme slyšeli, že se dálo v Ka-famaum, učiň i zde, kde jsi doma." 24 Řekl: „Amen, pravím vám, žádný prorok není vítán ve své vlasti. 25 Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. 26 A k žádné z nich nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sarep- ty v zemi sidonské.
27 A mnoho malomocných bylo v Izraeli za proroka Elizea, žádný z nich nebyl očištěn, jen syrský Náman."
28 Když to slyšeli, byli všichni v synagóze naplněni hněvem.
29 Vstali, vyhnali ho z města a vedli ho až na sráz hory, na níž bylo jejich město vystavěno, aby ho svrhli dolů. 30 On však prošel jejich středem a bral se dál.

J 6: 4:

42 A říkali: „Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: .Sestoupil jsem z nebeT

44 Sám totiž dosvědčil, že prorok nemá vážnost ve své vlasti.

88. Lítost nad zástupy

Mt 9: 10:

35 Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. 36 Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysíleni a skleslí jako ovce bez pastýře. 37 Tehdy řekl svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo. 38 Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“

10:5 Těchto dvanáct Ježíš vyslal a přikázal jim: „Na cestu k pohanům nevstupujte, do samařské obce nechodte; 6 jděte raději ke ztraceným ovcím z lidu izraelského. 7 Jděte a kažte, že se přiblížilo království nebeské. 8 Nemocné uzdravujte, mrtvé probouzejte k životu, malomocné očišťujte, démony vymítejte; zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. 9 Neberte od nikoho zlato, stříbro ani měďáky do opasků; 10 neberte si na cestu mošnu ani dvoje šaly ani obuv ani hůl, neboť .hoden je dělník své mzdy*. 11 Když přijdete do některého města nebo vesnice, vyptejte se, kdo z nich je toho hoden; u něho zůstaňte, dokud nebudete odcházet. 12 Když vstoupíte do domu, řekněte: Pokoj vám.* 13 A budou-li toho hodní, ať na ně přijde váš pokoj. Nebudou-li toho hodni, ať se váš pokoj vrátí k vám.

14 A když vás někdo nepřijme a nebude chtít slyšet vaše slova, vyjděte ven z toho domu nebo města a setřeste prach svých nohou. 15 Amen, pravím vám, lehčeji bude zemi sodomské a gomorské v den soudu než tomu městu.

Mk 6: 7:

34 Když Ježíš vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře. I začal je učit mnohým věcem.

7 Zavolal svých Dvanáct, počal je posílat dva a dva

a dával jim moc nad nečistými duchy.

8 Přikázal jim, aby si nic nebrali na cestu, jen hůl: ani chleba, ani mošnu, ani peníze do opasku; 9 aby šli jen v sandálech a nebrali si dvoje šaty.

10 A řekl jim: „Když přijdete někam do domu, tam zůstávejte, dokud z těch míst neodejdete.

11 A které místo vás nepřijme a kde vás nebudou chtít slyšet, vyjděte odtamtud a setřeste prach se svých nohou na svědectví proti nim.“

Lk 9:

1 Ježíš svolal svých Dvanáct a dal jim sílu a moc vyhánět všechny démony a léčit nemoci.

2 Poslal je zvěstovat Boží království a uzdravovat.

3 A řekl jim: „Nic si neberte na cestu, ani hůl ani mošnu ani chléb ani peníze ani dvoje šaty.

4 Když přijdete do některého domu, tam zůstávejte a odtud vycházejte.

5 A když vás někde nepřijmou, odejděte z onoho města a setřeste prach se svých nohou na svědectví proti nim.“

89. Učení Ježíšovo a apoštolů

Mt 11:

1 Když Ježíš dokončil tyto příkazy svým dvanácti učedníkům, šel odtud učit a kázat v tamějších městech.

Mk 6:

12 I vyšli a volali k pokání;
13 vymítali mnoho zlých duchů, potírali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

Lk 9:

6 Vydali se na cestu, chodili od vesnice k vesnici, přinášeli všude radostnou zvěst a uzdravovali.

90. Smrt Jana Křtitele

Mt 14:

6 Na Herodovy narozeniny

však dcera té Herodiady tančila uprostřed hostů. Zalíbila se Herodovi

7 a on jí s přísahou slíbil dát, o cokoli požádá.

8 A ona, navedena svou matkou, řekla: „Dej mi sem přinést na míse hlavu Jana Křtitele."
9 Král se zarmoutil, ale pro přísahu před spolustolovníky poručil, aby jí vyhověli, 10 a dal Jana v žaláři štít.
11 Tak přinesli jeho hlavu na míse, dali ji dívce a ona ji donesla své matce. 12 Janovi učedníci potom přišli, odnesli jeho tělo a pohřbili je; pak šli a oznámili to Ježíšovi.

Mk 6:
21 Vhodná chvíle nastala, když Herodes o svých narozeninách uspořádal hostinu pro své dvořany, důstojníky a významné lidi z Galileje. 22 Tu vstoupila dcera té Herodiady, tančila a zalíbila se Herodovi i těm, kdo s ním hodovali. Král řekl dívce: „Požádej mě, oč chceš, a já ti to dám." 23 Zavázal se jí přísahou: „Dám ti, co si budeš přát, až do polovice svého království." 24 Ona vyšla a zeptala se matky: „Oč mám požádat?" Ta odpověděla: „O hlavu Jana Křtitele." 25 Dcera spěchala dovnitř ke králi a přednesla mu svou žádost: „Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele." 26 Král se velmi zarmoutil, ale pro přísahu před spolustolovníky nechtěl ji odmítnout. 27 Proto poslal kata s příkazem přinést Janovu hlavu. Ten odešel, stal Jana v žaláři 28 a přinesl jeho hlavu na míse; dal jí dívce a dívka ji dala své matce. 29 Když to uslyšeli Janovi učedníci, přišli, odnesli jeho tělo a uložili je do hrobu.

91. Herodova nejistota

Mt 14:
1 V ten čas se tetrarcha Herodes doslechl o Ježíšovi 2 a řekl svým sluhům: „To je Jan Křtitel, který vstal z mrtvých; proto v něm působí mocné síly-

Mk 6:
14 Uslyšel o tom král Herodes, neboť jméno Ježíšovo se stalo známým; říkalo se: „Jan Křtitel vstal z mrtvých, a proto v něm působí mocné síly."
15 Jiní říkali: „Je to Eliáš!" A zase jiní: „Je to prorok - jeden z proroků." 16 Když to Herodes uslyšel, řekl: „To vstal Jan, kterého jsem dal štít."

Lk 9:
7 Tetrarcha Herodes slyšel o všem, co se dálo, ale nevěděl, co si má myslit, poněvadž někteří říkali, že Jan vstal z mrtvých, 8 jiní, že se zjevil Eliáš, a jiní zase, že vstal jeden z dávných proroků. 9 Herodes řekl: „Jana jsem přece dal štít. Kdo to tedy je, že o něm slyším takové věci?" A přál si ho vidět.

92. Návrat apoštolů

Mk 6:
30 Apoštolově se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všecko, co činili a učili.

Lk 9:
10 Když se apoštolově navrátili, vypravovali Ježíšovi, co všechno činili. Vzal je s sebou a odešli sami do města Betsaidy.

93. První rozmnožení chleba

Mt 14:

Mk 6:
31 Řekl jim: „Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte!" Stále totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani čas se

Lk 9:

J 6:

13 Když to Ježíš uslyšel, odplul lodí na pusté místo, aby byl sám; ale zástupy o tom uslyšely a pěšky šly z měst za ním.

14 Když vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto. I uzdravoval jejich nemocné.

15 Když nastal večer, přistoupili k němu jeho učedníci a řekli: „Toto místo je pusté a je už pozdní hodina. Propusť zástupy, ať si jdou do vesnic koupit jídlo." 16 Ale Ježíš jim řekl: „Nemusejí odcházet; dejte vy jim jíst!"

17 Oni odpověděli; „Máme tu jen pět chlebů a dvě ryby." 18 On však řekl: „Přineste mi je sem!"
19 Poručil, aby se zástupy rozsadily po trávě.

Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal chleby a dával učedníkům a učedníci zástupům.

20 I jedli všichni a nasytili se; a sebrali nalámaných chlebů, které zbyly, dvanáct plných košů. 21 A jedlo tam na pět tisíc mužů kromě žen a dětí.

najíst. 32 Odjeli tedy lodí na pusté místo, aby byli sami. 33 Mnozí spatřili, jak odjíždějí, a poznali je; pěšky se tam ze všech měst sběhli a byli tam před nimi. 34 Když Ježíš vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře. I začal je učit mnohým věcem. 35 Když už čas pokročil, přistoupili k němu jeho učedníci a řekli: „Toto místo je pusté a je už pozdě. 36 Propusť je, ať si jdou do okolních dvorů a vesnic nakoupit něco k jídlu." 37 Odpověděl jim: „Dejte vy jim jíst!" Řekli mu: „Máme jít nakoupit za dvě stě denárů chleba a dát jim jíst?"
38 Zeptal se jich: „Kolik chlebů máte? Jděte se podívat!"

Když to zjistili, řekli: „Pět, a dvě ryby."

39 Přikázal jim, aby všecky rozsadili po skupinách na zelený trávník. 40 Rozložili se tam oddíl za oddílem stokrát po padesáti.

41 Potom vzal Ježíš těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal chleby a dával učedníkům, aby je lidu předkládali. Také ty dvě ryby rozdělil všem.
42 A jedli všichni a nasytili se; 43 a ještě sebrali dvanáct plných košů nalámaných chlebů i ryb. 44 Těch, kteří jedli chleby, bylo pět tisíc mužů.

10 Když se apoštolově navrátili, vypravovali Ježíšovi, co všechno činili. Vzal je s sebou a odešli sami do města Betsaidy.

11 Když to zástupy zpozorovaly, šly za ním; on je přijal, mluvil jim o Božím království a uzdravoval ty, kteří to potřebovali.
12 Schylovalo se k večeru. Tu k němu přistoupilo dvanáct učedníků a řekli: „Propusť zástup, ať jdou do okolních vesnic a dvorů opatřit si nocleh a něco k jídlu, protože jsme zde na pustém místě." 13 On jim řekl: „Dejte jim jíst vy!"

Řekli mu: „Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby; nebo snad máme jít a nakoupit pokrm pro všechen tento lid?"
14 Bylo tam asi pět tisíc mužů. Řekl svým učedníkům: „Usaďte je ve skupinách asi po padesáti." 15 Učinili to a rozsadili je všechny.
16 Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, aby je předložili zástupu.

17 A jedli a nasytili se všichni. A sebralo se zbylých nalámaných chlebů dvanáct košů.

1 Potom odešel Ježíš na druhý břeh Tiberiadského jezera v Galileji.

2 Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných.
3 Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. 4 Byly blízko židovské svátky velikonoční. 5 Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?" 6 To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit.
7 Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo."
8 Řekne mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra:
9 „Je tu jeden chlapec, která má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!" 10 Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!" Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc.

11 Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdílel sedícím; stejně i iyby, kolik kdo chtěl.

12 Když se nasytili, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!" 13 Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámaný-

mi díly, které z těch pěti ječných chlebů po jídle zbyly. 14 Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, ří- kali:“Opravdu je ten Prorok, který má přijít na svět!“

94. Ježíš kráčí po moři

Mt 14:
22 Hned nato přiměl Ježíš učedníky, aby vstoupili na loď a jeli před ním na druhý břeh, než propustí zástupy. 23 Když je propustil, vystoupil na horu, aby se o samotě modlil. Když nastal večer, byl tam sám. 24 Loď byla daleko od země a vlny ji zmáhaly, protože vítr vál proti ní. 25 K ránu šel k nim, kráčeje po moři.

26 Když ho učedníci uviděli kráčet po moři, vyděsili se, že je to přízrak, a křičeli strachem. 27 Ježíš na ně hned promluvil a řekl jim: Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“ 28 Petr mu odpověděl: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!" 29 A on řekl: „Pojdi" Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. 30 Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, zaěal tonout a vykřikl: „Pane, zachraň mne!" 31 Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: „Ty malověrný, proč jsi pochyboval?" 32 Když vstoupili na loď, vítr se utišil. 33 Ti, kdo byli na lodi, klaněli se mu a říkali: „Jistě jsi Boží Syn."

Mk 6:
45 Hned nato přiměl Ježíš své učedníky, aby vstoupili na loď a jeli napřed na druhý břeh k Betsaidě, než on propustí zástup. 46 Rozloučil se s nimi a šel na horu, aby se modlil. 47 A když nastal večer, byla loď daleko na moři a on jediný na zemi. 48 Spatřil je zmožené veslováním, neboť vítr vál proti nim; tu k nim před svítáním kráčel po moři a chtěl jít dál kolem nich. 49 Když ho uviděli kráčet po moři, vykřikli v domnění, že je to přízrak; 50 všichni ho totiž viděli a vyděsili se. On však na ně hned promluvil: „Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!“ 51 Vstoupil k nim na loď a vítr se utišil. I byli celí ohromení úžasem. 52 Nepochopili totiž, jak to bylo s chleby, neboť jejich mysl nebyla vnímavá.

J 6:
16 Když nastal večer, sestoupili jeho učedníci k moři,
17 vstoupili na loď a jeli na druhý břeh do Kafarnaum.

Už se setmělo, a Ježíš s nimi stále ještě nebyl. 18 Moře se vzdouvalo mocným náporem větru. 19 Když veslovali asi pětadvacet nebo třicet stadií,

spatřili Ježíše, jak kráčí po moři a blíží se k lodi; zmocnil se jich strach. 20 On však jim řekl: „Já jsem to, nebojte se!" 21 Chtěli jej vzít na loď, a hned se loď ocitla u břehu, k němuž jeli.

95. Uzdravení v Genezaretu

Mt 14:
34 Když se dostali na druhý břeh, přistáli u Genezaretu.
35 Lidé z toho místa ho poznali a vzkázali do celého okolí. Přinášeli mu všechny nemocné

36 a prosili ho, aby se směli aspoň dotknout třásní jeho roucha. A kdo se dotkli, byli uzdraveni.

Mk 6:
53 Když se dostali na druhý břeh, přistáli u Genezaretu. 54 Jakmile vystoupili z lodi, hned lidé Ježíše poznali, 55 zběhali celou tu krajinu a začali nosit na nosítkách nemocné na každé místo, o kterém slyšeli, že tam právě je. 56 A kamkoli vcházel do vesnic, měst i dvorců, kladli nemocné na tržiště a prosili ho, aby se směli dotknou byť jen třásně jeho roucha. A kdo se ho dotkli, byli uzdraveni.

96. O chlebu života

J 6:

22 Zástup zůstal na protějším břehu moře. Druhého dne si uvědomili, že tam byl jen jeden člun a že
Ježíš na něj nevstoupil společně se svými učedníky, ale že učedníci odjeli sami.
23 Jiné čluny z Tiberiady však přistály nedaleko místa, kde jedli chléb, nad nímž Pán vzdal díky . 24
Když tedy zástup shledal, že Ježíš ani jeho učedníci tam nejsou, vstoupili na ty čluny a jeli ho do
Kafamaum hledat. 25 Když jej na druhém břehu moře nalezli, řekli mu: „Mistře, kdy ses sem dostal?" 26
Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto,
že jste jedli chléb a nasytili jste se. 27 Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život
věčný: ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť." 28 Řekli mu: „Jak máme
jednat, abychom konali skutky Boží?" 29 Ježíš jim odpověděl: „Toto je skutek, kteiý žádá Bůh: abyste
věřili v toho, koho on poslal." 30 Řekli mu: „Jaké znamení učiníš, abychom je viděli a uvěřili ti? Co
dokážeš? 31 Naši otcové jedli na poušti manu, jak je psáno: ‚Dal jim jíst chléb z nebe'." 32 Ježíš jim řekl:
„Amen, amen, pravím vám, chléb z nebe vám nedal Mojžíš; pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. 33
Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu." 34 Řekli mu: „Pane, dávej nám ten
chléb stále!" 35 Ježíš jim řekl: „Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo
věří ve mne, nebude nikdy žíznit.
36 Ale řekl jsem vám: Viděli jste mě, a přece nevěříte. 37 Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně; a
kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven, 38 neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale
abych činil vůli toho, který mě poslal; 39 a jeho vůle jest, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale
vzkřísil je v poslední den. 40 Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl
život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den."
41 Židé proti němu reptali, že řekl: , Já jsem chléb, který sestoupil z nebe*. 42 A říkali: „Což tohle není
Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: .Sestoupil jsem z nebe[1]!" 43
Ježíš jim odpověděl: „Nereptejte mezi sebou! 44 Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne
Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. 45 Je psáno v prorocích: .Všichni budou vyučeni
od Boha[1]. Každý, kdo slyšel Otce a vyučil se u něho, přichází ke mně. 46 Ne že by někdo Otce viděl; jen
ten, kdo je od Boha, viděl Otce. 47 Amen, amen, pravíťn vám, kdo věří, má život věčný . 48 Já jsem chléb
života. 49 Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. 50 Toto je chléb, který sestupuje z nebe: kdo z
něho jí, nezemře. 51 Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z tohoto chleba, živ bude
navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa." 52 Židé se mezi sebou přeli: „Jak nám ten
člověk může dát k jídlu své tělo?" 53 Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna
člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. 54 Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já
ho vzkřísím v poslední den. 55 Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj. 56 Kdo jí mé tělo a
pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. 57 Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten,
kdo mne jí, bude mít život ze mne. 58 To je ten chléb, který sestoupil z nebe - ne jako jedli vaši otcové,
a zemřeli. Kdo jí tento chléb, živ bude navěky." 59 To řekl, když učil v synagóze v Kafarnaum. 60 Když to
jeho učedníci slyšeli, mnozí z nich řekli: „To je hrozná řeč! Kdo to může poslouchat?" 61 Ježíš poznal, že
učedníci na to reptají, a řekl jim: „Nad tím se urážíte? 62 Co až uvidíte Syna člověka vystupovat tam,
kde byl dříve? 63 Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená. Slova, která jsem k vám mluvil jsou
Duch a jsou život. 64 Ale někteří z vás nevěří." Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěří a kdo je ten,
který ho zradí. -6S A řekl: „Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od
Otce." 66 Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili. 67 Ježíš řekl Dvanácti: „I
vy chcete odejít?" 68 Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu bychom šli? Tý máš slova věčného
života. 69 A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží." 70 Ježíš jim odpověděl: „Nevyvolil jsem si
vás dvanáct? A přece jeden z vás je ďábel." 71 Mínil Jidáše, syna Šimona Iškariotského. Ten ho totiž měl
zradit, jeden z Dvanácti.

97. Uzdravení u rybníka Bethesda

J 5:
1 Potom byly židovské svátky a Ježíš se vydal do Jeruzaléma. 2 V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník,
hebrejsky zvaný Bethesda, a u něho pět sloupořadí. 3 V nich lehávalo množství nemocných, slepých,
chromých a ochrnutých. 5 Byl tam i jeden člověk, nemocný již třicet osm let. 6 Když Ježíš spatřil, jak
tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: „Chceš být

zdráv?" [7] Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě donesl do rybníka, jakmile se voda rozvíří. Než se tam sám dostanu, jiný mě předejde." [8] Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lože a choď!" [9] A hned byl ten člověk uzdraven; vzal své lože a chodil. Toho dne však byla sobota. [10] Židé řekli tomu uzdravenému: „Je sobota, a proto nesmíš nosit lože." [11] Odpověděl jim: „Ten, který mě uzdravil, mi řekl: ‚Vezmi své lože a choď!'" [12] Zeptali se ho: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: Vezmi je a chod?" [13] Ale uzdravený nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš se mu ztratil v zástupu, který tam byl. [14] Později vyhledal Ježíš toho člověka v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdráv. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!" [15] Ten člověk šel a oznámil Židům, že je to Ježíš, kdo ho uzdravil. [16] A proto Židé začali Ježíše pronásledovat, že takové věci dělal v sobotu. [17] On však jim odpověděl: „Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji." [18] To bylo příčinou, že Židé ještě více usilovali Ježíše zabít, protože nejen znesvěcoval sobotu, ale dokonce nazýval Boha vlastním Otcem, a tak se mu stavěl na roven.

98. Ježíšova apologetická řeč

J 5: 7:
[19] Ježíš jim řekl: ‚Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce. Co činí Otec, stejně činí i jeho Syn. [20] Vždyť Otec miluje Syna a ukazuje mu všecko, co sám činí; a ukáže mu ještě větší skutky, takže užasnete. [21] Jako Otec mrtvé křísí a probouzí k životu, tak i Syn probouzí k životu ty, které chce. [22] Otec nikoho nesoudí, ale všechen soud dal do rukou Synovi, [23] aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nemá v úctě Syna, nemá v úctě ani Otce, který ho poslal. [24] Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. [25] Amen, amen, pravím vám, přichází hodina, ano, už je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna, a kteří uslyší, budou žít. [26] Neboť jako Otec má život sám v sobě, tak dal i Synovi, aby měl život sám v sobě. [27] A dal mu moc konat soud, poněvadž je Syn člověka. [28] Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni v hrobech uslyší jeho hlas [29] a vyjdou: ti, kdo činili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo činili zlé, vstanou k odsouzení. [30] Sám od sebe nemohu dělat nic; jak mi Bůh přikazuje, tak soudím, a můj soud je spravedlivý, neboť nehledám vůli svou, ale vůli toto, který mě posicii. [31] Svědčím-li já sám o sobě, mé svědectví není pravé.
[32] Je však jiný, který o mně svědčí, a já vím, že svědectví, které o mně vydává, je pravé.
[33] Poslali jste k Janovi a on vydal svědectví pravdě. [34] Já nepotřebuji svědectví od člověka - ale říkám to proto, abyste vy byli spaseni. [35] Jan byl svíce hořící a zářící, a vy jste se chtěli na chvíli radovat v jeho světle. [36] Svědectví, které mám já, je větší než Janovo; skutky, jež mi otec svěřil, abych je vy-konal. Tyto skutky, které činím, svědčí o tom, že mě Otec poslal.
[37] A sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Vy jste však nikdy neslyšeli jeho hlas ani jste nespatřili jeho tvář [38] a jeho slovo ve vás nezůstává, poněvadž nevěříte tomu, koho on poslal. [39] Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. [40] Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život. [41] Nečekám slávu od lidí. [42] Ale o vás jsem se přesvědčil, že v sobě nemáte lásku k Bohu.
[43] Přišel jsem ve jménu svého Otce, a nepřijímáte mne. Kdyby přišel někdo ve svém vlastním jménu, toho přijmete. [44] Jak byste mohli uvěřit, když oslavujete sebe navzájem, ale slávu od samého Boha nehledáte! [45] Nedomnívejte se, že já budu na vás u Otce žalovat; vaším žalobcem je Mojžíš, v něhož jste složili svou naději. [46] Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. [47] Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?"
7:' Potom chodil Ježíš po Galileji; nechtěl chodit po Judsku, protože mu Židé ukládali o život.

99. Zpráva o čistotě a nečistotě

Mt 15:
[1] Tehdy přišli k Ježíšovi z Jeruzaléma farizeové a zákonici a řekli:

Mk 7:
[1] Shromáždili se k němu farizeové a někteří ze zákoníků, kteří přišli z Jeruzaléma. [2] Uviděli některé z jeho učedníků, jak jedí znesvě- cujícíma, to jest nemytýma rukama. [3] (Farizeové totiž a všichni židé se drží tradice otců a nejedí, dokud si k zápěstí neomyjí ruce.
[4] A po návratu z trhu nejedí, dokud se neočis- tí. A je ještě mnoho jiných tradic, kteiých se

2 „Proč tvoji učedníci porušují tradici otců? Vždyť si
před jídlem neomývají ruce!“

3 On jim odpověděl:
7 Pokrytci, dobře prorokoval o vás Izaiáš, když řekl:
8 „Lid tento ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode
mne, 9 mamě mě uctívají, neboť uěí naukám jenž
jsou jen příkazy lidskými". 3bA proč vy přestupujete
přikázání Boží kvůli své tradici?

4 Vždyť Bůh řekl: ‚Cti otce i matku' a kdo zlořečí
otci nebo matce, ať je potrestán smrtí.'
5 Vy však učíte: ‚Kdo řekne otci nebo matce: ‚To,
čím bych ti měl pomoci, je obětní dar',
6 ten již to nemusí dát svému otci nebo matce. A
tak jste svou tradicí zmšili slovo Boží.
10 Svolal zástup a řekl: „Slyšte a rozumějte:
11 Ne co vchází do úst, znesvěcuje člověka, ale co z
úst vychází, to člověka znesvěcuje." 12 Tu přišli
učedníci a řekli mu: „Víš, že se farizeové urazili,
když slyšeli to slovo?" 13 Ale on jim odpověděl:
„Každá rostlina, kterou nezasadil můj nebeský
Otec, bude vykořeněna.
14 Nechte je: slepí vedou slepé. A když vede slepý
slepého, oba spadnou do jámy." 15 Petr mu na to
řekl: „Vysvětli nám to podobenství!"
16 On odpověděl: „I vy jste ještě nechápaví?
17 Nerozumíte, že to, co vchází do úst, přijde do
břicha a jde do hnoje?

18 To však, co z úst vychází, jde ze srdce, a to
člověka znesvěcuje. 19 Neboť ze srdce vycházejí
špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství,
loupeže, křivá svědectví, urážky.

20 To jsou věci, které člověka znesvěcují; ale jíst
neomytýma rukama člověka neznesvěcuje."

drží: ponořování pohárů, džbánů a měděných mís.)
5 Farizeové a zákonici se ho zeptali: „Proč se tvoji
učedníci neřídí podle tradice otců a jedí znesvěcují
číma rukama?"
6 Řekl jim: „Dobře prorokoval Izaiáš o vás
pokrytcích, jak je psáno: .Tento lid ctí mě rty, ale
srdce jejich je daleko ode mne; 7 mamá je zbožnost,
kterou mne ctí, učíce naukám, jež jsou jen příkazy
lidskými.' 8 Opustili jste přikázání Boží a držíte se
lidské tradice."
9 A ještě řekl: „ Jak dovedně rušíte Boží přikázání,
abyste zachovali svou tradici!"
10 Vždyť Mojžíš řekl: ‚Cti svého otce i svou matku' a
‚kdo zlořečí otci nebo matce, ať je potrestán smrtí'.
11 Vy však učíte: ‚Řekne-li někdo otci nebo matce:
To, čím jsem ti zavázán pomoci, je korbán (to jest
dar Bohu)', 12 již podle vás nemusí pro otce nebo
matku nic udělat; 13 tak rušíte Boží slovo svou
tradicí, kterou pěstujete. A takových podobných
věcí činíte mnoho." 14 Když znovu svolal zástup,
řekl jim: „Slyšte mě všichni a rozumějte: 15 Nic, co
zvenčí vchází do člověka, nemůže ho znesvětit; ale
co z člověka vychází, to jej znesvěcuje." 16 (Kdo má
uši k slyšení, slyš!)

17 Když opustil zástup a vešel do domu, ptali se ho
jeho učedníci na to podobenství. 18 Řekl jim: „Tak
jste nechápaví? Nerozumíte, že nic, co zvenčí
vchází do člověka, nemůže ho znesvětit, 19
poněvadž mu nevchází do srdce, ale do břicha a jde
do hnoje?" Tak prohlásil všechny pokrmy za čisté.
20 A řekl: „Co vychází z člověka, to ho znesvěcuje. 21
Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé
myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, 22 cizoložství,
chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý
pohled, urážky, nadutost, opovážlivost. 23 Všecko
toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka."

100. Víra ženy

Mt 15:
21 Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu.

22 A hle, jedna kananejská žena z těch končin
vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu
Davidův! Má dcera je zle posedlá.”
23 Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci
přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi
křičí!"

26 On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a
hodit jej psům." 27 A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže
i psi se živí z drobtů, které spadnou se stolu jejich
pánů." 28 Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká,
staň se ti tak, jak chceš." A od té hodiny byla její
dcera zdráva.

Mk 7:
24 Vstal a odešel odtud do končin týrských. Vešel
do jednoho domu a nechtěl, aby o tom někdo věděl.
Nemohlo se to však utajit; 25 hned o něm uslyšela
jedna žena, jejíž dcerka měla nečistého ducha.
Přišla a padla mu k nohám; 26 a ta žena byla
pohanka, rodem Syrofeničanka. Prosila ho, aby
vyhnal zlého ducha z její dcery.

27 On jí řekl: „Nech napřed nasytit děti. Neboť se
nesluší vzít chléb dětem a hodit jej psům."
28 Odpověděla mu: „Ovšem, pane, jenže i psi se
pod stolem živí z drobtů po dětech." 29 Pravil jí: „Žes
toto řekla, jdi, zlý duch vyšel z tvé dcery." 30 Když se
vrátila domů, nalezla dítě ležící na lůžku a zlý duch
byl pryč.

101. Uzdravení hluchoněmého

Mt 15:
29 Odtud Ježíš přešel zase ke Galilejskému moři; vystoupil na horu a posadil se tam.
30 Tu se k němu sešly celé zástupy a měly s sebou chromé, mrzáky, slepé, hluchoněmé a mnohé jiné. Kladli je k jeho nohám a on je uzdravil, 31 takže se zástupy divily, když viděly, že němí mluví, mrzáci jsou zdraví, chromí chodí a slepí vidí; i velebili Boha izraelského.

Mk 7:
31 Ježíš se vrátil z území Týru a šel přes Sidón k jezeru Galilejskému územím Dekapole.
32 Tu k němu přivedou člověka hluchého a špatně mluvícího a prosí ho, aby na něj vložil ruku. 33 Vzal ho stranou od zástupu, vložil prsty do jeho uší, dotkl se slinou jeho jazyka, 34 vzhlédl k nebi, povzdechl a řekl: „Effatha", což znamená , otevři se!‘ 35 I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně. 36 Ježíš jim nařídil, aby to nikomu neříkali. Čím více jim to však nařizoval, tím více to rozhlašovali. 37 Nadmíru se divili a říkali: „Dobře všecko učinil. I hluchým dává sluch a němým řeč.“

102. Druhé rozmnožení chleba

Mt 15:
32 Ježíš si zavolal své učedníky a řekl: „Jě mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. Poslat je domů hladové nechci, aby nezemdleli na cestě."

33 Učedníci mu namítli: „Kde vezmeme na poušti tolik chleba, abychom nasytili takový zástup?"
34 Ježíš jim řekl: „Kolik máte chlebů?" Odpověděli: „Sedm a několik rybiček." 35 I nařídil zástupu usednout na zem; 36 potom vzal těch sedm chlebů i ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci zástupům.
37 I jedli všichni a nasytili se; a zbylých nalámaných chlebů sebrali ještě sedm plných košů. 38 Těch, kteří jedli, bylo čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí. 39 Potom propustil zástupy, vstoupil na loď a připlul na území Magadan.

Mk 8:
1 Když s ním v těch dnech opět byl velký zástup a neměli co jíst, zavolal si učedníky a řekl jim: 2 „Je mi líto zástupu, neboť již tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. 3 Když je pošlu domů hladové, zemdlí na cestě; vždyť někteří z nich jsou z daleka."
4 Jeho učedníci mu odpověděli: „Odkud by kdo mohl tady na poušti vzít chléb, aby všecky nasytil?"
5 Zeptal se jich: „Kolik chlebů máte?" Řekli: „Sedm." 6 Nařídil tedy zástupu usednout na zem; vzal těch sedm chlebů, vzdal díky, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali; oni je předložili zástupu. 7 Měli i několik rybiček; vzdal za ně díky a nařídil, aby je také předkládali. 8 I jedli, nasytili se a sebrali zbylých nalámaných chlebů sedm košů. 9 Těch lidí bylo asi čtyři tisíce. Pak je propustil. 10 Hned nato vstoupil se svými učedníky na loď a připlul do končin dalmanutských.

103. Farizeové žádají znamení

Mt 16:
1 Přišli farizeové a saduceové a pokoušeli ho; žádali na něm, aby jim ukázal znamení z nebe. 2 On však jim odpověděl: „Večer říkáte: ‚Bude krásně, je pěkný západ.*

4 Pokolení zlé a zpronevěřilé hledá znamení; ale nebude jim dáno znamení, leč znamení Jonášovo." Opustil je a odešel.

Mk 8:
11 Přišli farizeové a začali se s ním přít; žádali na něm znamení z nebe a tak ho pokoušeli.
12 V duchu si povzdechl a řekl:

„Proč toto pokolení žádá znamení? Amen, pravím vám, tomuhle pokolení nebude dáno žádné znamení." 13 Odešel od nich, vstoupil na loď a odjel na druhý břeh.

140. Varování před kvasem farizeů

Mt 16:

5 Když byli učedníci na druhém břehu, shledali, že si zapomněli vzít chleby. 6 Ježíš jim řekl: „Hleďte se mít na pozoru před kvasem farizeů a saduceů!" 7 Oni však u sebe uvažovali: „Nevzali jsme chleba." 8 Když to Ježíš zpozoroval, řekl: „Proč mluvíte o tom, malověrní, že nemáte chleba?

9 Ještě nerozumíte ani se nepamatujete na těch pět chlebů pro pět tisíc, a kolik košů jste sebrali?

10 Ani na těch sedm chlebů pro čtyři tisíce, a kolik košů jste sebrali?
11 Což nerozumíte, že jsem k vám nemluvil o chlebech? Mějte se na pozoru před kvasem farizeů a saduceů!" 12 Tehdy pochopili, že jim neřekl, aby se měli na pozoru před kvasem, nýbrž před učením farizeů a saduceů.

Mk 8:

14 Zapomněli si vzít s sebou chleby: na lodi měli jen jeden chléb.
15 Domlouval jim: „Hleďte se varovat kvasu farizeů a kvasu Herodova!" 16 I začali mezi sebou rozmlouvat, že nemají chleba. 17 Když to Ježíš zpozoroval, řekl jim: „Proč mluvíte o tom, že nemáte chleba? Ještě nerozumíte a nechápete? Je vaše mysl zatvrzelá? 18 Oči máte, a nevidíte, uši máte, a neslyšíte! Nepamatujete se, 19 když jsem lámal těch pět chlebů pěti tisícům, kolik plných košů nalámaných chlebů jste sebrali?" Řekli mu: „Dvanáct." 20 „A když sedm chlebů čtyřem tisícům, kolik plných košů nalámaných chlebů jste sebrali?" Odpověděli mu: „Sedm." 21 Řekl jim: „Ještě nechápete?"

Lk 12:
1 Mezitím se shromáždily nespočetné zástupy, že se lidé div neušlapali. Ježíš začal mluvit nejprve ke svým učedníkům:
„Mějte se na pozoru před kvasem farizeů, to jest před pokrytectvím.

105. Uzdravení slepého v Betsaidě

Mk 8:
22 Přišli do Betsaidy. Přivedli k němu slepce a prosili jej, aby se ho dotkl. 23 I vzal toho slepého za ruku a vyvedl ho z vesnice; potřel mu slinou oči, vložil na něho ruce a ptal se ho: „Vidíš něco?" 24 On pozvedl oči a řekl: „Vidím lidi, vypadají jako stromy, a chodí." 25 Potom mu znovu položil ruce na oči; slepý prohlédl, byl uzdraven a viděl všecko zcela zřetelně. 26 Ježíš ho poslal domů a přikázal mu: „Ale do vesnice nechoď!"

106. Petrovo vyznání u Cesareje Filipovy

Mt 16:
13 Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy ptal se svých učedníků: „Za koho lidé pokládají Syna člověka?"
14 Oni řekli: „Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků." 15 Řekne jim: „A za koho mě pokládáte vy?“ 16 Šimon Petr odpověděl: „Tý

Mk 8:
27 Ježíš se svými učedníky vyšel do vesnic u Cesareje Filipovy. Cestou se učedníků ptal: „Za koho mě lidé pokládají?" 28 Řekli mu: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a někteří za jednoho z proroků." 29 Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?" Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš."

Lk 9:
18 Když se o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázal se jich: „Za koho mne zástupy pokládají?" 19 Oni mu odpověděli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a někteří myslí, že vstal jeden z dávných proroků." 20 Řekl jim: „A za koho mne pokládáte vy?" Petr mu odpověděl: „Za Božího Mesiá-

jsi Mesiáš, Syn Boha živého."
17 Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích.
18 A já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev a brány pekel ji nepřemohou. 19 Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi. 20 Tehdy nařídil učedníkům, aby nikomu neříkali, že je Mesiáš.

še.“

30 I přikázal jim, aby nikomu o něm neříkali.

21 On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neříkali, a pravil jim:

107. První předpověď utrpení

Mt 16;
21 Od té doby začal Ježíš ukazovat svým učedníkům, že musí jít do Jeruzaléma a mnoho trpět od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen. 22 Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat: „Buď toho uchráněn, Pane, to se ti nemůže stát!“
23 Ale on se obrátil a řekl Petrovi: „Jdi mi z cesty, satane! Jsi mi kamenem úrazu, protože tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka!"

Mk 8:
31 A začal je učit, že Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a po třech dnech vstát.
32 A mluvil o tom otevřeně. Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat.

33 On se však obrátil, podíval se na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z cesty, satane; tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka!"

Lk 9:
22 „Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen."

108. O následování Krista

Mtl6:
24 Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům:

„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.
25 Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.

26 Jaký prospěch bude mít člověk, získá- li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět?

Mk 8:
34 Zavolal k sobě zástup s učedníky a řekl jim:
„Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.
35 Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.
36 Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život?
37 Zač by mohl člověk získat zpět svůj život? 38 Kdo se stydí za mne a za má slova v tomto zpronevěři-

Lk 9:
23 Všem pak řekl:

„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. 24 Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej.
25 Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří?

26 Kdo se stydí za mne a za má slova, za toho se bude stydět Syn

J 12:

lém a hříšném pokolení, za toho se bude stydět i Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svátými anděly."

člověka,

až přijde v slávě své i Otcově a svátých andělů.

27 Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svátými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.

35 Ježíš jim řekl: „Ještě jen na malou chvíli je světlo mezi vámi. Dokud máte světlo, neustávejte v cestě, aby vás nepřekvapila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde.

109. O příchodu Božího království

Mt 16:
28 Amen, pravím vám, že někteří z těch, kteří tu stojí, neokusí smrti, dokud nespatří Syna člověka přicházejícího se svým královstvím."

Mk 9:
1 Řekl jim také: „Amen, pravím vám, že někteří z těch, kteří tu stojí, neokusí smrti, dokud nespatří Boží království, přicházející v moci."

Lk 9:
27 Říkám vám po pravdě: Někteří z těch, kteří tu stojí, neokusí smrti, dokud nespatří království Boží."

110. Proměnění na hoře

Mt 17:
1 Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami.
2 A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý.
3 A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají.

Mk 9:
2 Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš jen Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. A byl proměněn před jejich očima.
3 Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybílit.
4 Zjevil se jim Eliáš a Mojžíš a rozmlouvali s Ježíšem.

Lk 9:
28 Za týden po této rozmluvě vzal Ježíš s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil na horu, aby se modlil. 29 A když se modlil, nabyla jeho tvář nového vzhledu a jeho roucho bělostně zářilo.

30 A hle, rozmlouvali s ním dva muži - byli to Mojžíš a Eliáš; zjevili se v slávě a mluvili o jeho cestě, kterou měl dokonat v Jeruzalémě. 32 Petra a jeho druhy obestřel těžký spánek. Když se probrali, spatřili jeho slávu i ty dva muže, kteří byli s ním.
33 Vtom se ti muži od něho začali vzdalovat; Petr mu řekl: „Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi." Nevěděl, co mluví. 34 Než to dopověděl, přišel oblak a zastínil je. Když se ocitli v oblaku, zmocnila se jich bázeň. 35 A z oblaku se ozval hlas: „Toto je můj vyvolený Syn, toho poslouchejte." 36 Když se hlas ozval, byl už Ježíš sám.

4 Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: „Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-U, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi."
5 Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: „To jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouchejte."
6 Když to učedníci uslyšeli, padli tváří k zemi a velmi se

5 Petr promluvil a řekl Ježíšovi: „Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi."
6 Nevěděl, co by řekl; tak byli zděšeni. 7 Tu přišel oblak, zastínil je a z oblaku se ozval hlas: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte."
8 Když se pak rychle rozhlédli, neviděli u sebe již nikoho jiné-

báli. 7 Ale Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se.“ 8 Oni pozvedli oči a neviděli už nikoho jiného než Ježíše samotného.

ho, než Ježíše samotného.

9 Když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš: „Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nebude vzkříšen z mrtvých."

9 Když sestupovali s hory, přikázal jim, aby nikomu nevypravovali, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. 10 To slovo je zaujalo a společně rozbírali, co to znamená vstát z mrtvých.

Oni umlkli a nikomu tedy ne řekli nic o tom, co viděli.

111. O příchodu Eliáše

Mt 17:
10 Učedníci se ho ptali: „Jak to, že říkají zákonici, že napřed musí přijít Eliáš?" 11 On jim odpověděl: „Ano, Eliáš přijde a obnoví všecko.
12 Avšak pravím vám, že Eliáš již přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co se jim zlíbilo; tak i Syn člověka bude od nich trpět."

13 Tehdy učedníci pochopili, že mluvil o Janu Křtiteli.

Mk 9:
11 A vyptávali se: „Proč říkají zákonici, že napřed musí přijít Eliáš?" 12 Řekl jim: „Eliáš má přijít napřed a obnovit všecko. Jak to však, že je psáno o Synu člověka, že má mnoho vytrpět a být v opovržení? 13 Ale pravím vám, že Eliáš již přišel a učinili mu, co se jim líbilo, jak je to o něm psáno."

112. Uzdravení posedlého chlapce

Mt 17:

14 Když přišli k zástupu, přistoupil k němu jeden člověk a na kolenou prosil: 15 „Pane, smiluj se nad mým synem, neboť je náměsíčný a je na tom zle: často padá do ohně a často do vody.

16 A přivedl jsem ho k tvým učedníkům, ale nemohli ho uzdravit." 17 Ježíš odpověděl: „Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě budu s vámi? Jak dlouho vás mám ještě snášet? Přiveďte mi ho sem!"

Mk 9:
14 Když přišli k ostatním učedníkům, spatřili kolem nich veliký zástup a zákoníky, kteří se s nimi přeli. 15 A celý zástup, jakmile ho uviděl, užasl; přibíhali k němu a zdravili ho.
16 Ježíš se jich otázal: „Oč se s nimi přete?"
17 Jeden člověk ze zástupu mu odpověděl: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna, který má zlého ducha, a nemůže mluvit. 18 Kdekoli se ho zmocní, povalí ho a on má pěnu u úst, skřípe zuby a strne.

Požádal jsem tvé učedníky, aby ducha vyhnali, ale nedokázali to." 19 Odpověděl jim: „Pokolení nevěřící, jak dlouho ještě budu s vámi? Jak dlouho vás mám ještě snášet? Přiveďte ho ke mně!" 20 I přivedli ho k němu. Když ten duch Ježíše spatřil, hned chlapce zkroutil křečí; padl na zem, svíjel se a měl pěnu u úst. 21 Ježíš se zeptal jeho otce: „Odkdy to má?" Odpo-

Lk 9: 17:
37 Když příštího dne sestoupili s hory, vyšel mu vstříc veliký zástup.

38 A hle, jakýsi muž ze zástupu volal: „Mistře, prosím tě, ujmi se mého syna, vždyť je to mé jediné dítě; 39 hle, zachvacuje ho duch, takže znenadání vykřikuje, a lomcuje jím, až má pěnu kolem úst; jen stěží od něho odchází a tak ho moří. 40 Prosil jsem už tvé učedníky, aby ho vyhnali, ale nemohli." 41 Ježíš odpověděl: „Pokolení nevěřící a zvrácené, jak dlouho ještě mám být s vámi a snášet vás? Přiveď sem svého syna!" 42 Ještě než k němu přišel, démon ho povalil a zkroutil křečí.

věděl: „Od dětství. 22 A často jej zlý duch srazil, dokonce do ohně i do vody, aby ho zahubil. Ale můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám." 23 Ježíš mu řekl: „Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří.“ 24 Chlapcův otec rychle vykřikl: „Věřím, pomoz mé nedověře." 25 Když Ježíš viděl, že se sbíhá zástup, pohrozil nečistému duchu: „Duchu němý a hluchý, já ti nařizují, vyjdi z něho a nikdy už do něho nevcházej!" 26 Duch vykřikl, silně jím zalomcoval a vyšel; chlapec zůstal jako mrtvý, takže mnozí říkali, že umřel. 27 Ale Ježíš ho vzal za ruku, pozvedl ho a on vstal. 28 Když vešel do domu a jeho učedníci s ním byli sami, ptali se ho: „Proč jsme ho nemohli vyhnat my?“ 29 Řekl jim:

18 Ježíš mu pohrozil, a zlý duch z něho vyšel; a od té chvíle byl chlapec zdráv.

Ježíš pohrozil nečistému duchu, uzdravil chlapce a vrátil jej otci.

19 Když byli učedníci s Ježíšem sami, přistoupili k němu a řekli: „Proč jsme ho nemohli vyhnat my?“ 20 On jim řekl: „Pro vaši malověmost! Amen, pravím vám, budete-li mít víru jako zrnko hořčice, řeknete této hoře: .Přejdi odtud tam‘, a přejde; a nic vám nebude nemožné." 21 (Takový duch nevyjde jinak než modlitbou a postem.)

„Takový duch nemůže vyjít jinak než modlitbou

43 Všichni žasli nad velikou Boží mocí. Když se všichni divili, co všechno učinil, řekl svým učedníkům:
17:5 Apoštolově řekli Pánu: „Dej nám více víry!" 6 Pán jim řekl: „Kdybyste měli víru jako zrnko hořčice, řekli byste této moruši: ‚Vyrvi se i s kořeny a přesaď se do moře*, a ona by vás poslechla. “

113. Druhá předpověď utrpení

Mt 17:

22 Když byli spolu v Galileji,

řekl jim Ježíš: „Syn člověka bude vydán do rukou lidí;
23 zabijí ho, a třetí den bude vzkříšen." Velice se zarmoutili.

Mk 9:
30 Když odtamtud vyšli, procházeli Galileou; Ježíš však nechtěl, aby se o tom vědělo,
31 neboť učil své učedníky a říkal jim: „Syn člověka je vydáván do rukou lidí a zabijí ho; a až bude zabit, po třech dnech vstane." 32 Oni však tomu slovu nerozuměli a báli se ho zeptat.

Lk 9:
43 Všichni žasli nad velikou Boží mocí. Když se všichni divili, co všechno učinil, řekl svým učedníkům: 44 „Slyšte a dobře si pamatujte tato slova: Syn člověka bude vydán do rukou lidí."
45 Oni však tomu slovu nerozuměli a jeho smysl jim zůstal skryt; proto nechápali, ale báli se ho na to slovo zeptat.

114. Spor o prvenství

Mt 18:
1 V tu hodinu přišli učedníci k Ježíšovi s otázkou:

„Kdo je vlastně největší v království nebeském?"

Mk 9:
33 Přišli do Kafamaum. Když byl doma, ptal se jich: „O čem jste cestou uvažovali?" 34 Ale oni mlčeli, neboť cestou se mezi sebou dohadovali, kdo je největší. 35 Ježíš usedl, zavolal svých Dvanáct a řekl

Lk 9:

46 Přišlo jim na mysl, kdo z nich je asi největší.

[2] Ježíš zavolal dítě, postavil je doprostřed [3] a řekl: „Amen, pravím vám, jestliže se neobrátíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského. [4] Kdo se pokoří a bude jako toto dítě, ten je největší v království nebeském. [5] A kdo příjme jediné takové dítě ve jménu mém, přijímá mne.

jim: „Kdo chce být první, buď ze všech poslední a služebník všech." [36] Pak vzal dítě, postavil je doprostřed nich, objal je a řekl jim: [37] „Kdo přijme jedno z takových dětí v mém jménu, přijímá mne; a kdo mne přijme, nepřijímá mne, ale toho, který mě poslal.

[47] Když Ježíš poznal, čím se v mysli obírají, vzal dítě, postavil je vedle sebe [48] a řekl jim: „Kdo příjme takové dítě ve jménu mém, přijímá mne; a kdo příjme mne, přijme toho, který mě poslal. Kdo je nejmenší mezi všemi vámi, ten je veliký."

115. O nerozumné horlivosti

Mk 9:
[38] Jan mu řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání démony, ale s námi nechodil; i bránili jsme mu, protože s námi nechodil." [39] Ježíš však řekl: „Nebraňte mu! Žádný, kdo učiní mocný čin v mém jménu, nemůže mi hned nato zlořečit. [40] Kdo není proti nám, je pro nás. [41] Kdokoli vám podá číši vody, protože jste Kristovi, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu."

Lk 9:
[49] Jan mu na to řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání démony, a bránili jsme mu, protože tě nenásleduje jako my."
[50] Ježíš mu řekl: „Nebraňte mu!

Kdo není proti vám, je pro vás."

116. Varování před svody

Mt 18:

[5] A kdo přijme jediné takové dítě ve jménu mém, přijímá mne.

[6] Kdo by svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, pro toho by bylo lépe, aby mu pověsili na krk mlýnský kámen a potopili ho do mořské hlubiny.
[7] Běda světu, že svádí k hříchu! Svody sice nutně přicházejí, ale běda tomu, skrze koho přijdou.
[10] Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých. Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského Otce.
[12] Co myslíte? Má-li někdo sto ovcí a jedna z nich zabloudí, nenechá těch devadesát devět na horách

Mk 9:
[41] Kdokoli vám podá číši vody, protože jste Kristovi, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu."
[37] „Kdo přijme jedno z takových dětí v mém jménu, přijímá mne; a kdo mne přijme, nepřijímá mne, ale toho, který mě poslal.
[42] „Kdo by svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, lépe by mu bylo, kdyby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře.

Lk 9: 17:

[48] a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě ve jménu mém, přijímá mne; a kdo přijme mne, přijme toho, který mě poslal. Kdo je nejmenší mezi všemi vámi, ten je veliký."
17:' Ježíš řekl svým učedníkům: „Není možné, aby nepřišla pokušení; běda však tomu, skrze koho přicházejí. [2] Bylo by pro něho lépe, kdyby mu dali na krk mlýnský kámen a uvrhli ho do moře, než aby svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných. [3] Mějte se na pozoru! Když tvůj bratr zhřeší, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu.

a nejde hledat tu, která zbloudila? 13 A podaří-li se mu ji nalézt, amen, pravím vám, bude se z ní radovat víc než z těch devadesáti devíti, které nezabloudily. 14 Právě tak je vůle vašeho nebeského Otce, aby nezahynul jediný z těchto maličkých.

8 Jestliže tě tvá ruka nebo noha svádí k hříchu, utni ji a odhoď pryč; lépe je pro tebe, vejdeš-li do života zmrzačený nebo chromý, než abys byl s oběma rukama či nohama uvržen do věčného ohně.

9 Jestliže tě tvé oko svádí k hříchu, vyrvi je a odhoď pryč; lépe je pro tebe, vejdeš- li do života jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do ohnivého pekla.

43 Svádí-li tě k hříchu tvá ruka, utni ji; lépe je pro tebe, vejdeš-li do života zmrzačen, než abys šel s oběma rukama do pekla, do ohně neuhasitelného.
45 A svádí-li tě k hříchu noha, utni ji; lépe je pro tebe, vejdeš-li do života chromý, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla.
47 A jestliže tě svádí oko, vyloupni je. Lépe je pro tebe, vejdeš-li do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla,
48 kde „jejich červ neumírá a oheň nehasne." 49 Každý bude solen ohněm.

111. O soli

Mt 5:
13 Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.

Mk 9:
50 Sůl je dobrá; ztratí-li však svou slanost, čím ji osolíte? Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.“

Lk 14:
34 Dobrá je sůl. Jestliže však i sůl pozbude chuti, co jí dodá slanosti? 35 Nehodí se na pole ani na hnojiště: vyhodí se ven. Kdo má uši k slyšení, slyš.“

118. O bratrském napomínání a moci církve

Mt 18:
15 Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra.
16 Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď. 17 Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti pohan nebo celník. 18 Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemí, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. 19 Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. 20 Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich."

119. Podobenství o nemilosrdném služebníku

Mt 18:
21 Tehdy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?"
22 Ježíš mu odpověděl: „Pravím ti, ne sedmkrát, ale až semdesátkrát semkrát." 23 „S krá-

Lk 17:
3 Mějte se na pozoru! Když tvůj bratr zhřeší, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu.
4 A jestliže proti tobě zhřeší sedmkrát za den a sedmkrát k tobě přijde s prosbou: ‚Je mi to líto*, odpustíš mu!"

lovstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty do svých služebníků. 24 Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který mu byl dlužen mnoho tisíc hřiven. 25 Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. 26 Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: Měj se mnou strpení, a všecko ti vrátím!* 27 Pán se ustrnul nad oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil. 28 Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spolusluzebníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: .Zaplať mi, co jsi dlužen!* 29 Jeho spolusluzebník mu padl k nohám a prosil ho: ‚Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!‘ 30 On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh. 31 Když jeho spolusluzebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všecko, co se stalo. 32 Tu ho pán zavolal a řekl mu: .Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mne prosil; 33 neměl ses také ty smilovat nad svým spolusluzebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?* 34 A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. -35 Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru

120. Chrámová daň

Mt 17:
24 Když přišli do Kafamaum, přistoupili k Petrovi výběrčí chrámové daně a řekli: „Váš Mistr neplatí chrámovou daň?“ 25 On řekl: „Platí!** Když přišel domů, ještě než promluvil, řekl mu Ježíš: „Co myslíš, Šimone, od koho vybírají pozemští králové poplatky a daně? Od svých synů nebo od cizích lidí?** 26 Když odpověděl: „Od cizích", pravil mu Ježíš: „Synové jsou tedy svobodni. 27 Ale abychom je nepohoršili, jdi k moři a hoď udici; vytáhni rybu, která se první chytí, otevři jí ústa a najdeš peníz; ten vezmi a dej jim za mne i za sebe.“

121. Běda nevěřícím městům

Mt 11:
20 Tehdy počal kárat města, ve kterých se stádo nejvíc jeho mocných skutků, že nečinila pokání:
21 „Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido! Kdyby se byly v Týru a Sidónu dály takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli oblékli žíněný šat, sypali se popelem a činili pokání.
22 Ale pravím vám: Týru a Sidónu bude lehčeji v den soudu nežli vám.
23 A ty, Kafamaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do propasti klesneš! Neboť kdyby se byly v Sodomě udály takové mocné skutky jako u vás, stála by podnes. 24 Ale pravím vám: Zemi sodomské bude lehčeji v den soudu nežli tobě."

Lk 10:

13 Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido! Kdyby se byly v Tým a Sidónu udály takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli seděli v žíněném šatě, sypali se popelem a činili pokání.
14 Ale Tým a Sidónu bude na soudu lehčeji než vám.
15 A ty, Kafamaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do propasti klesneš!

122. Ježíš a jeho bratři

J 7:
2 Byly blízko židovské svátky stánků, 3 a jeho bratři mu řekli: „Jdi odtud do Judska, aby tam tvoji
učedníci viděli skutky, které činíš. 4 Nikdo přece nezůstává se svými skutky v ústraní, chce-li být
známý na veřejnosti. Činíš-li takové věci, ukaž se světu!“ 5 Ani jeho bratři v něj totiž nevěřili. 6 Ježíš jim
řekl: „Můj čas ještě nenastal, ale pro vás je stále vhodný čas. 7 Vás nemůže svět nenávidět, mne však
nenávidí, protože ho usvědčuji z jeho zlých skutků. 8 Vy na svátky jděte, já na tyto svátky ještě nejdu,
protože můj čas se dosud nenaplnil." 9 To jim řekl a zůstal v Galileji. 10 Když jeho bratři odešli na
svátky, tu šel také on - ale nepozorovaně, aby se o tom nevědělo. 11 Židé ho o svátcích hledali a říkali:
„Kde je?“ 12 Bylo o něm mezi lidmi mnoho dohadů. Jedni říkali: „Je dobrý." Jiní říkali: „Není, vždyť
svádí lid." 13 Nikdo ovšem ze strachu před Židy o něm nemluvil veřejně.

123. Hněv učedníků proti samařské vesnici

Lk 9:
51 Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal svou mysl k cestě do Jeruzaléma
52 a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše
připravili. 53 Ale tam jej nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému. 54 Když to uviděli
učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, máme přivolat oheň s nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?" 55
Obrátil se a pokáral je: „Nevíte, jakého jste ducha. 56 Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit."
A šli do jiné vesnice.

124. Vystoupení o slavnosti stánků

J 7:
14 Když už bylo uprostřed svátků, vstoupil Ježíš do chrámu a učil. 15 Židé se divili a říkali: „Jak to
přijde, že se vyzná v Písmech, když ho tomu nikdo neučil?" 16 Ježíš jim odpověděl: „Mé učení není mé,
ale toho, kdo mě poslal. 17 Kdo chce činit jeho vůli, pozná, zda je mé učení z Boha, nebo mluvím-li sám
za sebe. 18 Kdo mluví sám za sebe, hledá svou vlastní slávu; kdo však hledá slávu toho, který ho
poslal, ten je pravdivý a není v něm nepravosti. 19 Nedal vám Mojžíš zákon? A nikdo z vás zákon neplní.
Proč mě chcete zabít?" 20 Zástup odpověděl: „Jsi posedlý? Kdo tě chce zabít?" 21 Ježíš jim na to řekl:
„Jediný skutek jsem učinil, a všichni se nad tím pozastavujete. 22 Mojžíš vám dal obřízku - ne že by
pocházela teprve od Mojžíše, je od praotců - a vy obřezáváte člověka i v sobotu. 23 Přijímá-li člověk v
sobotu obřízku, aby byl dodržen Mojžíšův zákon, proč se na mne zlobíte, že jsem v sobotu uzdravil
celého člověka? 24 Nesuďte podle zdání, ale suďte spravedlivým soudem!"

125. Ježíšovo Božské poslání

J 7:
25 Tu řekli někteří Jeruzalémští: „Není to ten, kterého chtějí zabít? 26 A hleďte, mluví veřejně, a nic mu
neříkají. Snad nedošli přední muži opravdu k poznání, že je to Mesiáš? 27 Ale o tomto člověku víme,
odkud je. Až přijde Mesiáš, nikdo nebude vědět, odkud je.“ 28 Tu Ježíš, když učil v chrámě, hlasitě
zvolal: „Znáte mě a víte také, odkud jsem. A přece jsem nepřišel sám od sebe, ale poslal mě ten, který
je pravdivý; toho vy neznáte. 29 Já však ho znám, neboť jsem od něho a on mě poslal." 30 Tehdy se ho
chtěli zmocnit; ale nikdo na něj nevztáhl ruku, neboť ještě nepřišla jeho hodina.

126. Předpověď Ježíšova náhlého odchodu

J 7:
31 Ale mnozí ze zástupu v něj uvěřili a říkali: „Až přijde Mesiáš, bude snad činit více znamení než on?"
32 Farizeové se doslechli, že se to v zástupu o něm říká, a tak společně s velekněžími

poslali chrámovou stráž, aby ho zatkli. 33 Ježíš řekl: „Ještě krátký čas budu s vámi, pak odejdu k tomu, který mě poslal. 34 budete mě hledat, ale nenajdete. A kde jsem já, tam vy přijít nemůžete." 35 Židé si říkali mezi sebou: „Kam hodlá jít, že ho nenajdeme? Chce snad jít mezi pohany a tam učit? 36 Co znamenají slova, jež řekl: .Budete mě hledat a nenajdete, a tam, kde jsem já, vy nemůžete přijít'?"

127. Nauka o živé vodě a nedůvěra lidu

J 7:
37 V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! 38 Kdo věří ve mne, .proudy živé vody poplynou z jeho nitra[1], jak praví Písmo." 39 To řekl o Duchu, jejž měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili. Dosud totiž Duch nebyl dán, neboť Ježíš ještě nebyl oslaven. 40 Když někteří ze zástupu slyšeli ta slova, říkali: „To je skutečně ten Prorok!" 41 Druzí prohlašovali: „Je to Mesiáš!" Jiní namítali: „Což přijde Mesiáš z Galileje?
42 Neříká Písmo, že Mesiáš vzejde z potomstva Davidova a z Betléma, odkud byl David?"
43 A tak došlo v zástupu kvůli němu k roztržce. 44 Někteří z nich ho chtěli zadržet; ale nikdo na něj nevztáhl ruku. 45 Chrámová stráž se vrátila k velekněžím a farizeům, a ti se jich ptali: „Proč jste ho nepřivedli?" 46 Oni odpověděli: „Nikdo nikdy takto nemluvil!" 47 Farizeové jim na to řekli: „I vy jste se dali svést? 48 Uvěřil v něj někdo z předních mužů či farizeů? 49 Jen tahle chátra, která nezná zákon - kletba na ně!" 50 Jeden z nich, Nikodém, který za Ježíšem již předtím přišel, jim řekl: 51 „Odsoudí náš zákon někoho, aniž ho napřed vyslechne a zjistí, čeho se dopustil?" 52 Řekli mu: „Nejsi také ty z Galileje? Hledej v Písmu a uvidíš, že z Galileje prorok nepovstane!" 53 Všichni se vrátili do svých domovů.

128. Ježíš a cizoložnice

J 8:
1 Ježíš však odešel na Olivovou horu. 2 Na úsvitě přišel opět do chrámu a všechen lid se k němu shromažďoval. On se posadil a učil je. 3 Tu k němu zákonici a farizeové přivedou ženu, přistiženou při cizoložství; postaví jí doprostřed 4 a řeknou mu: „Mistře, tato žena byla přistižena při činu jako cizoložnice. 5 V zákoně nám Mojžíš přikázal takové kamenovat. Co říkáš ty?“ 6 Tou otázkou ho zkoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se sklonil a psal prstem po zemi. 7 Když však na něj nepřestávali naléhat, zvedl se a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, první hoď na ni kamenem!" 8 A opět se sklonil a psal po zemi. 9 Když to uslyšeli, vytráceli se jeden po druhém, starší nejprve, až zůstal sám s tou ženou, která stála před ním. 10 Ježíš se zvedl a řekl jí: „Ženo, kde jsou ti, kdo na tebe žalovali? Nikdo tě neodsoudil?" 11 Ona řekla: „Nikdo, Pane." Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a už nehřeš!"

129. Spor o Ježíšův původ

J 8:
12 Ježíš k nim opět promluvil a řekl: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života." 13 Farizeové mu řekli: „Tý vydáváš svědectví sám sobě, proto tvé svědectví není pravé." 14 Ježíš jim odpověděl: „I když vydávám svědectví sám sobě, moje svědectví je pravé, neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Vy nevíte, odkud přicházím a kam jdu. 15 Vy soudíte podle zdání. Já nesoudím nikoho. 16 Jestliže já přece soudím, je můj soud pravdivý, neboť nesoudím sám, ale se mnou i ten, který mě poslal. 17 I ve vašem zákoně je přece psáno, že svědectví dvou osob je pravé. 18 Jsem to já, kdo svědčí sám o sobě; a svědčí o mně také Otec, který mě poslal." 19 Zeptali se ho: „Kde je tvůj otec?" Ježíš odpověděl: „Neznáte ani mě ani mého Otce. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce." 20 Ta slova řekl v síni pokladnic, když učil v chrámě. Ale nezatkli ho, protože dosud nepřišla jeho hodina.

130. Příchod shůry

J 8:
21 Opět jim řekl: „Já odcházím: budete mě hledat, ale umřete ve svém hříchu. Kam já jdu, tam vy přijít
nemůžete." 22 Židé řekli: „Chce si snad vzít život, že říká: Kam já jdu, tam vy nemůžete přijít?" 23 I řekl
jim: „Vy jste zdola, já jsem shůry. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa. 24 Proto jsem vám řekl,
že zemřete ve svých hříších. Jestliže neuvěříte, že já to jsem, zemřete ve svých hříších." 25 Řekli mu: „Kdo
jsi ty?" Ježíš jim odpověděl: „Co vám od začátku říkám. 26 Mám o vás mnoho co říci, a to slova soudu;
ten, který mě poslal, je pravdivý, a já oznamuji světu to, co jsem slyšel od něho." 27 Nepoznali, že k nim
mluví o Otci. 28 Ježíš jim řekl: „Teprve až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe
nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec. 29 Ten, který mě poslal, je se mnou; nenechal mě
samotného, neboť stále dělám, co se líbí jemu." 30 Když takto mluvil, mnozí v něho uvěřili.

131. Spor o otcovství Abrahamovo

J 8:
31 Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky.
32 Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými." 33 Odpověděli mu: „Jsme potomci Abrahamovi a
nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?" 34 Ježíš jim odpověděl: „Amen,
amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. 35 Otrok nezůstává v domě navždy: navždy
zůstává syn. 36 Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni. 37 Vím, že jste potomci Abrahamovi:
ale chcete mě zabít, neboť pro mé slovo není u vás místa. 38 Já mluvím o tom, co jsem viděl u Otce; a vy
děláte, co jste slyšeli od vašeho otce." 39 Odpověděli mu: „Náš otec je Abraham." Ježíš jim řekl: „Kdybyste
byli děti Abrahamovy, jednali byste jako on. 40 Já jsem vám mluvil pravdu, kterou jsem slyšel od Boha,
a vy mě chcete zabít. Tak Abraham nejednal. 41 Vy konáte skutky svého otce." Řekli mu: „Nenarodili
jsme se ze smilstva, máme jednoho Otce, Boha." 42 Ježíš jim řekl: „Kdyby Bůh byl váš Otec, milovali
byste mě, neboť jsem od Boha vyšel a od něho přicházím. Nepřišel jsem sám od sebe, ale on mě poslal.
43 Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo. 44 Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co
on žádá. On byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže
jinak než lhát, protože je lhář a otec lži. 45 Já mluvím pravdu, a proto mi nevěříte. 46 Kdo z vás mě
usvědčí z hříchu? Mluvím-li pravdu, proč mi nevěříte? 47 Kdo je z Boha, slyší Boží řeč. Vy proto
neslyšíte, že z Boha nejste." 48 Židé mu odpověděli: „Neřekli jsme správně, že jsi Samařan a jsi posedlý
zlým duchem?" 49 Ježíš odpověděl: „Nejsem posedlý, ale vzdávám čest svému Otci, vy však mi čest
upíráte. 50 Já sám nehledám svou slávu. Jest, kdo ji pro mne hledá, a ten soudí. 51 Amen, amen, pravím
vám, kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky." 52 Židé mu řekli: „Teď jsme poznali, že jsi posedlý!
Umřel Abraham, stejně i proroci, a ty pravíš: Kdo zachovává mé slovo, neokusí smrti navěky.
53 Jsi snad větší než náš otec Abraham, který umřel? Také proroci umřeli. Co ze sebe děláš?"
54 Ježíš odpověděl: „Kdybych oslavoval sám sebe, má sláva by nic nebyla. Mne oslavuje můj Otec, o
němž vy říkáte, že je to váš Bůh. 55 Vy jste ho nepoznali, ale já ho znám. Kdybych řekl, že ho neznám,
budu lhář jako vy. Ale znám ho a jeho slovo zachovávám. 56 Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj
den; spatřil jej a zaradoval se." 57 Židé mu řekli: „Ještě ti není padesát, a viděl jsi Abrahama?" 58 Ježíš
jim odpověděl: ‚Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem." 59 Tu se chopili
kamenů a chtěli je po něm házet. Ježíš se však ukryl v zástupu a vyšel z chrámu.

132. Uzdravení slepého

J 9:
1 Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. 2 Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se
prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?" 3 Ježíš odpověděl: „Nezhřešil on,
ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. 4 Musíme konat skutky toho, který mě
poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. 5 Pokud jsem na světě, jsem světlo
světa." 6 Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči 7 a řekl mu: „Jdi,
umyj se v rybníce Siloe." (To jméno znamená ‚Poslaný.) On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, viděl. 8
Sousedé a ti, kteří jej dříve vídali

žebrat, se ptali: „Není to ten, kdo tu sedával a žebral?“ 9 Jedni říkali: „Je to on.“ Jiní pak: „Není, ale je mu podoben." On sám řekl: „Jsem to já.“ 10 I řekli mu: „Jak to, že se ti otevřely oči?" 11 Odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, potřel mi oči a řekl mi: Jdi k Siloe a umyj se! Šel jsem tedy, umyl jsem se a vidím." 12 Řekli mu: „Kde je ten člověk?" Odpověděl: „To nevím." 13 Přivedou toho, který byl dříve slepý, k farizeům; 14 toho dne, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla totiž sobota. 15 Proto se ho farizeové znovu dotazovali, jak nabyl zraku. A on jim řekl: „Položil mi bláto na oči, umyl jsem se a vidím." 16 Někteří z farizeů říkali: „Ten člověk; není od Boha, protože nezachovává sobotu." Jiní naopak říkali: „Jak by mohl hříšný člověk činit taková znamení?" A došlo mezi nimi k roztržce. 17 Řekli tedy znovu tomu slepému: „Za koho ty jej pokládáš, když ti otevřel oči?" On odpověděl: „Je to prorok." 18 Židé nevěřili, že byl slepý a že prohlédl, dokud si nezavolali jeho rodiče 19 a nezeptali se jich: „Je to váš syn, o němž říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že nyní vidí?" 20 Rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. 21 Jak to, že nyní vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, také nevíme. Jeho se zeptejte, je dospělý, ať mluví sám za sebe!" 22 To řekli jeho rodiče, protože se báli Židů, neboť Židé se již usnesli, aby ten, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagógy. 23 Proto řekli jeho rodiče: Je dospělý, zeptejte se ho! 24 Zavolali tedy ještě jednou toho člověka, který byl dříve slepý, a řekli mu: „Vyznej před Bohem pravdu! My víme, že ten člověk je hříšník." 25 Odpověděl: „Je-li hříšník, nevím; jedno však vím, že jsem byl slepý a nyní vidím." 26 Řekli mu: „Co s tebou učinil? Jak ti otevřel oči?" 27 Odpověděl jim: „Již jsem vám to řekl, ale vy jste to nevzali na vědomí. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?" 28 Osopili se na něho: „Tý jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi. 29 My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je.“ 30 Ten člověk jim odpověděl: „To je právě divné: Vy nevíte, odkud je - a otevřel mi oči! 31 Víme, že hříšníky Bůh neslyší; slyší však toho, kdo ho ctí a činí jeho vůli. 32 Co je svět světem, nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepého od narození. 33 Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nemohl by nic takového učinit." 34 Odpověděli mu: „Celý ses narodil v hříchu, a nás chceš poučovat?" A vyhnali ho. 35 Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?" Odpověděl: ‚A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?"" 37 Ježíš mu řekl: „Vidíš ho; je to ten, kdo s tebou mluví." 38 On na to řekl: „Věřím, Pane," a padl před ním na kolena. 39 Ježíš řekl: „Přišel jsem na tento svět k soudu: aby ti, kdo nevidí, viděli, a ti, kdo vidí, byli slepí." 40 Farizeové, kteří tam byli, to slyšeli a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?" 41 Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, hřích byste neměli. Vy však říkáte: Vidíme. A tak zůstáváte v hříchu."

133. O dobrém pastýři

J 10:
'"Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, je zloděj a lupič. 2 Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. 3 Vrátný mu otvírá a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. 4 Když je má všecky venku, kráčí před nimi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas. 5 Za cizím však nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají." 6 Toto přirovnání jim Ježíš řekl; oni však nepochopili, co tím chtěl říci. 7 Řekl jim tedy Ježíš znovu: „Amen, amen, pravím vám, já jsem dveře pro ovce. 8 Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči. Ale ovce je neposlouchaly. 9 Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn, bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu. 10 Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti. 11 Já jsem dobrý pastýř. Dobrý pastýř položí svůj život za ovce. 12 Ten, kdo není pastýř, kdo pracuje jen za mzdu a ovce nejsou jeho vlastní, opouští je a utíká, když vidí, že se blíží vlk. A vlk ovce trhá a rozhání. 13 Tomu, kdo je najat za mzdu, na nich nezáleží. 14 Já jsem dobiý pastýř; znám své ovce a ony znají mne, l5 tak jako mě zná Otec a já znám Otce. A svůj život dávám za ovce. 16 Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude jedno stádo, jeden pastýř. 17 Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal. 18 Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce." 19 Pro tato slova došlo mezi Židy opět k roztržce. 20 Mnozí z nich říkali: „Je posedlý zlým duchem a blázní. Proč ho posloucháte?" 21 Jiní říkali: „Tak nemluví posedlý. Což může zlý duch otevřít oči slepých?"

134. O následování Ježíše

Mt 8:
18 Když Ježíš viděl kolem sebe zástup, rozkázal odjet na druhý břeh. 19 Jeden zákoník přišel a řekl mu: „Mistře, budu tě následovat, kamkoli půjdeš." 20 .Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil." 21 Jiný z učedníků mu řekl: „Pane, dovol mi napřed odejít a pochovat svého otce." 22 Ale Ježíš mu odpověděl: „Následuj mne a nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé."

Lk 9:

57 Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš." 58 Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil." 59 Jinému řekl: „Následuj mne!" On odpověděl: „Dovol mi Pane, abych šel napřed pochovat svého otce." 60 Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží." 61 A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou." 62 Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží."

135. Vyslání sedmdesáti

Lk 10:
1 Potom určil Pán ještě sedmdesát jiných a poslal je před sebou po dvou do každého města i místa, kam měl sám jít. 2 Řekl jim: „Žeň je mnohá, dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň. 3 Jděte! Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky. 4 Neberte si měšec ani mošnu ani obuv. S nikým se na cestě nepozdravujte. 5 Když vejdete do některého domu, řekněte nejprve: .Pokoj tomuto domu!' 6 A přijmou-li pozdrav pokoje, váš pokoj na nich spočine: ne-li, vrátí se opět k vám. 7 V tom domě zůstaňte, jezte a pijte, co vám dají, neboť ,hoden je dělník své mzdy[1]! Nepřecházejte z domu do domu. 8 A když přijdete do některého města a tam vás přijmou, jezte, co vám předloží: 9 uzdravujte tam nemocné a vyřiďte jim: .Přiblížilo se k vám království Boží.* 10 Když však přijdete do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: 11 .Vytřásáme na vás i ten prach z vašeho města, který ulpěl na našich nohou! Ale to vězte: Přiblížilo se království Boží*. 12 Pravím vám, že Sodomě bude v onen den lehčeji než tomu městu.
16 Kdo slyší vás, slyší mne, a kdo odmítá vás, odmítá mne; kdo odmítá mne, odmítá toho, který mě poslal."
Srovnej Mt 10:40 ,Kdo přijímá vás, přijímá mne; a kdo přijímá mne, přijímá toho, který mne poslal.

136. Návrat sedmdesáti

Lk 10:
17 Těch sedmdesát se vrátilo s radostí a říkali: „Pane, i démoni se nám podrobují ve tvém jménu." 18 Řekl jim: „Viděl jsem, jak satan padá z nebe jako blesk. 19 Hle, dal jsem vám moc šlapat po hadech a štírech a po veškeré síle nepřítele, takže vám v ničem neuškodí. 20 Ale neradujte se z toho, že se vám podrobují duchové; radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích."

137. Chvála vykoupení v Synu

Mt 11:
25 V ten čas řekl Ježíš:
„Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. 26 Ano, Otče: tak se ti zalíbilo. 27 Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce

Lk 10:
21 V té hodině zajásal v Duchu svátém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zalíbilo. 22 Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo neví, kdo je Syn, než Otec, ani kdo

nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit. 28 Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. 29 Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. 30 Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží."

je Otec, než Syn a ten, komu by to Syn chtěl zjevit."

138. Ježíš a maličcí tohoto světa

Mt 13:

16 Blažené vaše oči, že vidí, i vaše uši, že slyší.
17 .Amen, pravím vám, že mnozí proroci a spravedliví toužili vidět, na co vy hledíte, ale neviděli, a slyšet, co vy slyšíte, ale neslyšeli.

Lk 10:
23 Když byli sami, obrátil se na své učedníky a řekl jim: „blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte.
24 Říkám vám, že mnozí proroci a králové chtěli vidět, na co vy hledíte, ale neviděli; a slyšet, co vy slyšíte, ale neslyšeli."

139. Největší přikázání

Mt 22:
34 Když se farizeové doslechli, že umlčel Saduceje, smluvili se 35 a jeden jejich zákoník se ho otázal, aby ho pokoušel: 36 „Mistře, které přikázání je v zákoně největší?" 37 On mu řekl:

, Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí.[1] 38 To je největší a první přikázání. 39 Druhé je mu podobné: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.[1] 40 Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci."

Mk 12:
28 Přistoupil k němu jeden ze zákoníků, který slyšel jejich rozhovor a shledal, že jim dobře odpověděl. Zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?" 29 Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán; 30 miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly[1]!
31 Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe![1] Většího přikázání nad tato dvě není." 32 I řekl mu ten zákoník: „Správně, Mistře, podle pravdy jsi řekl, že jest jediný Bůh a že není jiného kromě něho; 33 a milovat jej z celého srdce, z celého rozumu i z celé síly a milovat bližního jako sám sebe je víc, než přinášet Bohu oběti a dary." 34 Když Ježíš viděl, že moudře odpověděl, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království." Potom se ho již nikdo otázat neodvážil.

Lk 10:
25 Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?"

26 Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?" 27 On mu řekl: „‚Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí[1] a
‚miluj svého bližního jako sám sebe[1].[11] 28 Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To čiň a budeš živ." 29 Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?"

140. Podobenství o milosrdném Samařanu

Lk 10:
30 Ježíš mu odpověděl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého. 31 Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. 32 Stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho. 33 Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl

pohnut soucitem; 34 přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. 35 Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: .Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.1 36 Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?11 37 Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.11 Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.11

141. Marie a Marta

Lk 10:
38 Když šel Ježíš s učedníky dál, vešel do jedné vesnice. Tam jej přijala do svého domu žena jménem Marta, 39 která měla sestru Marii; ta si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo. 40 Ale Marta měla plno práce, aby ho obsloužila. Přišla k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!11 41 Pán jí odpověděl: „Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. 42 Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře; vybrala si to, oě nepřijde.11

142. Modlitba Páně

Mt 6:
7 Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. 8 Nebuďte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte. 9 Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno. 10 Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. 11 Náš denní chléb dej nám dnes. 12 A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. 13 A nevydej nás v pokušení, ale vysvoboď nás od zlého. 14 Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; 15 jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.

Mk 11:
25 A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení.11

Lk 11:
1 Jednou se Ježíš na nějakém místě modlil; když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: Pane, nauč nás modlit se, jako tomu učil své učedníky i Jan.11 2 Odpověděl jim:

„Když se modlíte, říkejte: Otče, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království.

3 Náš denní chléb nám dávej každého dne.
4 A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviňuje proti nám. A nevydej nás do pokušení.11

143. O vyslyšení proseb

Lk 11:
5 Řekl jim: „Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: .Příteli, půjč mi tři chleby, 6 protože právě teď ke mně přišel přítel, který je na cestách, a já mu nemám co dát.1 7 On mu zevnitř odpoví: .Neobtěžuj mne! Dveře jsou již zavřeny a děti jsou se mnou na lůžku. Nebudu přece vstávat, abych ti to dal.1 8 Pravím vám, i když nevstane a nevyhoví mu, ač je jeho přítel, vstane pro jeho neodbytnost a dá mu vše, co potřebuje.

144. O nutnosti modlitby

Mt 7:

7 Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete;
tlučte a bude vám otevřeno. 8 Neboť každý, kdo
prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče,
tomu bude otevřeno. 9 Což by někdo z vás dal
svému synu kámen, když ho prosí o chléb? 10
Nebo by mu dal hada, když ho poprosí o rybu?
11 Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem
dávat dobré dary, čím spíše váš Otec v nebesích
dá dobré těm, kdo ho prosí!

Lk 11:
9 A tak vám pravím:
Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete;
tlučte a bude vám otevřeno. 10 Neboť každý, kdo
prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče,
tomu bude otevřeno. 11 Což je mezi vámi otec,
který by dad svému synu hada, když ho prosí o
rybu? 12 Nebo by mu dal štíra, když ho prosí o
vejce?
13 Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem
dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá
Ducha svátého těm, kdo ho prosí!"

145. Uzdravení dvou slepců a němého

Mt 9;
27 Když šel Ježíš odtamtud dál, šli za ním dva slepci a křičeli: „Smiluj se nad námi, Synu Davidův!" 28 A
když vešel do domu, přistoupili ti slepci k němu. Ježíš jim řekl: „Věříte, že to mohu učinit?" Odpověděli
mu: „Ano, Pane." 29 Tu se dotkl jejich očí a řekl: „Podle vaší víry se vám staň." 30 A otevřely se jim oči.
Ježíš jim pohrozil: „Ne aby se to někdo dověděl!" 31 Oni však šli a rozhlásili ho po celé té krajině. 32 Když
odcházeli, přivedli k němu němého člověka, posedlého zlým duchem. 33 A zlý duch byl vyhnán a němý
mluvil. Zástupy v údivu říkaly: „Něco takového nebylo v Izraeli nikdy vídáno." 34 Ale farizeové říkali: „Ve
jménu knížete démonů vyhání démony."

146. Uzdravení posedlého

Mt 12:
22 Tehdy k němu přivedli
posedlého, který byl slepý a
němý; a uzdravil ho, takže ten
němý mluvil i viděl. 23 Zástupy
žasly a říkaly: „Není to Syn
Davidův?"
24 Když to slyšeli farizeové, řekli:
„On nevyhání démony jinak, než
ve jménu Belzebu- la, knížete
démonů."

Mk 3:

22 Zákonici, kteří přišli z
Jeruzaléma, říkali: „Je posedlý
Belzebulem. Ve jménu knížete
démonů vyhání démony."

Lk 11:
14 Jednou vyháněl Ježíš zlého
ducha z němého člověka. Když
ten duch vyšel, němý promluvil.
Zástupy se divily.

15 Někteří z nich však řekli:
„Démony vyhání ve jménu Bel-
zebula, knížete démonů." 16 Jiní
ho chtěli podrobit zkoušce;
žádali od něho znamení z nebe.

147. Ježíš a Belzebul

Mt 12:
25 Protože znal jejich smýšlení,
řekl jim: „Každé království
vnitřně rozdělené pustne a
žádná obec ani dům vnitřně
rozdělený nemůže obstát.

26 A vyhání-li satan satana, pak
je v sobě rozdvojen; jak tedy
bude moci obstát jeho
království?
27 Jestliže já vyháním démony ve
jménu Belzebula, ve jménu koho
je vyhánějí vaši žáci?

Mk 3:
23 Zavolal je k sobě a mluvil k nim
v podobenstvích:

„Jak může satan vyhánět
satana? 24 Je-li království
vnitřně rozděleno, nemůže
obstát. 25 Je-li dům vnitřně
rozdělen, nebude moci obstát. 26
A po- vstane-li satan sám proti
sobě a je rozdvojen, nemůže

Lk 11:
17 Protože znal jejich myšlenky,
řekl jim: „Každé království
vnitřně rozdělené pustne a dům
za domem padá.

18 Je-li i satan v sobě rozdvojen,
jak bude moci obstát jeho
království? Říkáte přece, že
vyháním démony ve jménu
Belzebula. 19 Jestliže já vyháním
démony ve jménu Belzebula, ve
jménu koho je vyhá-

Proto oni budou vašimi soudci.
28 Jestliže však vyháním démony Duchem Božím, pak už vás zastihlo Boží království.
29 Což může někdo vejít do domu silného muže a uloupit jeho věci, jestliže dříve toho siláka nespoutá? Pak teprve vyloupí jeho dům.

30 Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.

a je s ním konec.

27 Nikdo nemůže vejít do domu silného muže a uloupit jeho věci, jestliže toho siláka dříve nespoutá. Pak teprve vyloupí jeho dům.

nějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi soudci. 20 Jestliže však vyháním démony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království.
21 Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek jev bezpečí. 22 Napadne- li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. 23 Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.

148. O rouhání proti Duchu svatému

Mt 12:
31 Proto vám pravím, že každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu svátému nebude odpuštěno. 32 I tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno; ale kdo by řekl slovo proti Duchu svátému, tomu nebude odpuštěno v tomto věku ani v budoucím.

Mk 3:
28 Amen, pravím vám, že všecko bude lidem odpuštěno, hříchy i všechna možná rouhání.

29 Kdo by se však rouhal proti Duchu svátému, nemá odpuštění na věky, ale je vinen věčným hříchem.“

Lk 12:

10 Každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno. Avšak tomu, kdo se rouhá Duchu svátému, odpuštěno nebude.

149. O návratu nečistého ducha

Mt 12:
43 Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinutí, ale nenalézá.
44 Tu řekne: .Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.[1] Přijde a nalezne jej prázdný, vyčištěný a uklizený. 45 Tu jde a přivede s sebou sedm jiných duchů, horších, než je sám, vejdou a bydlí tam; a konce toho člověka jsou horší než začátky. Tak bude i s tímto zlým pokolením.“

Lk 11:
24 Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinutí, ale když je nenalezne, řekne: .Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.[1] 25 Přijde a nalezne jej vyčištěný a uklizený. 26 Tu jde a přivede sedm jiných duchů, horších, než je sám, vejdou a bydlí tam; a konce toho člověka jsou horší než začátky. “

150. Kdo je blahoslavený

Lk 11: 8:
27 Když toto mluvil, zvolala jedna žena ze zástupu: „ Blaze té, která tě zrodila a odkojila![11]
28 Ale on řekl: „Blaze těm, kteří slyší Boží slovo a zachovávají je.“
8:21 On jim odpověděl: „Má matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší Boží slovo a podle něho jednají."

151. Znamení proroka Jonáše

Mt 12

39 On však jim odpověděl: „Pokolení zlé a zpronevěřilé si hledá znamení; ale znamení mu nebude dáno, leč znamení proroka Jonáše. 40 Jako byl Jonáš v břiše mořské obludy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země. 41 Mužové z Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, neboť oni se obrátili po Jonášově kázání - a hle, zde je více než Jonáš.
42 Královna jihu povstane na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu - a hle, zde je více než Šalomoun.

Lk 11:
29 Když se u něho shromažďovaly zástupy, začal mluvit: „Toto pokolení je pokolení zlé; žádá si znamení, ale znamení mu nebude dáno, leč znamení Jonášovo.
30 Jako byl Jonáš znamením pro Ninivské, tak bude i Syn člověka tomuto pokolení.

31 Královna jihu povstane na soudu s muži tohoto pokolení a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu - a hle, zde je více než Šalomoun. 32 Mužové ninivští povstanou na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, neboť oni se obrátili po Jonášovu kázání - a hle, zde je více než Jonáš.

152. Výrok o světle

Mt 5: 6:
14 Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. 15 A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. 16 Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdávali slávu vašemu Otci v nebesích.
6:22 Světlem těla je oko. Je-li tedy tvé oko čisté, celé tvé tělo bude mít světlo. 23 Je-li však tvé oko špatné, celé tvé tělo bude ve tmě. Jestliže i světlo v tobě je temné, jak velká bude potom tma?

Lk 11:

33 Nikdo nerozsvítí světlo, aby je postavil do kouta nebo pod nádobu, ale dá je na svícen, aby ti, kdo vcházejí, viděli.

34 Světlem tvého těla je oko. Je-li tvé oko čisté, i celé tvé tělo má světlo. Je-li však tvé oko špatné, i tvé tělo je ve tmě. 35 Hleď tedy, ať světlo v tobě není tmou. 36 Má-li celé tvé tělo světlo a žádná jeho část není ve tmě, bude celé tak jasné, jako když tě osvítí světlo svou září.“

153. Řeč proti farizeům

Mt 23:

25 Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Očišťujete číše a talíře zvenčí, ale uvnitř jsou plné hrabivosti a chtivosti. 26 Slepý farizeji, vyčisť především vnitřek číše, a bude čistý i vnějšek.

23 Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat.
6 mají rádi přední místa na hostinách a přední sedadla v synagógách,
27 Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Podobáte se obíleným hrobům, které zvenčí vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských

Lk 11:
37 Když domluvil, pozval ho k jídlu jeden farizeus. Ježíš k němu vešel a posadil se ke stolu. 38 Farizeus se podivil, když viděl, že se před jídlem nejprve neomyl. 39 Ale Pán mu řekl: „Vy farizeové očišťujete číše a mísy zvenčí, ale vaše nitro je plné hrabivosti a špatnosti. 40 Pošetilci! Což ten, který stvořil zevnějšek, nestvořil také to, co je uvnitř? 41 Rozdejte chudým, co je v mísách, a hle, všechno vám bude čisté. 42 Ale běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nedbáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet.
43 Běda vám farizeům! S oblibou sedáte na předních místech v synagógách a líbí se vám, když vás lidé na ulici zdraví. 44 Běda vám! Jste jako zapomenuté hroby, po nichž lidé nahoře chodí a nevědí o nich.“

kostí a všelijaké nečistoty. 28 Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost.

4 Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem.
29 Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Stavíte náhrobky prorokům, zdobíte pomníky spravedlivých 30 a říkáte: .Kdybychom my byli na místě svých otců, neměli bychom podíl na smrti proroků.*
31 Tak svědčíte sami proti sobě, že jste synové těch, kdo zabíjeli proroky. 32 Dovršte tedy činy svých otců! 33 Hadi, plemeno zmijí, jak uniknete pekelnému trestu? v 34 Hle, proto vám posílám proroky a učitele moudrosti i zákoníky: a vy je budete zabíjet a křižovat, budete je bičovat ve svých synagógách a pronásledovat z místa na místo, 35 aby na vás padla všechna spravedlivá krev prolitá na zemi, od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše syna Barachiášova, kterého jste zabili mezi chrámem a oltářem. 36 Amen, pravím vám, to vše padne na toto pokolení.
13 Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít.

45 Nato mu jeden ze zákoníků odpověděl: „Mistře, když toto říkáš, urážíš také nás!“
46 On mu řekl: „I vám zákoníkům běda! Zatěžujete lidi břemeny, která nemohou unést, a sami se těch břemen nedotknete ani jediným prstem. 47 Běda vám! Stavíte pomníky prorokům, které zabili vaši otcové.

48 Tak dosvědčujete a potvrzujete činy svých otců; oni proroky zabíjeli, vy jim budujete pomníky.

49 Proto také Moudrost Boží pravila: Pošlu k nim proroky a apoštoly a oni je budou zabíjet a pronásledovat, 50 aby tomuto pokolení byla připočtena vina za krev všech proroků prolitou od založení světa, 51 od krve Ábelovy až po krev Zachariáše, který zahynul mezi oltářem a svatyní. Ano, pravím vám, tomuto pokolení bude přičtena vina.

52 Běda vám zákoníkům! Vzali jste klíč poznání, sami jste nevešli, a těm, kteří chtějí vejít, jste v tom zabránili.**

154. Nástrahy proti Ježíši

Lk 11:
53 Když odtud vyšel, začali na něj zákonici a farizeové zle dotírat a na mnohé se vyptávat,
54 činíce mu tak nástrahy, aby jej mohli chytit za slovo.

155. Povzbuzení ke statečnému vyznání

Mt 10:

24 Žák není nad učitele ani sluha nad svého pána.
25 Stačí, aby žák byl jako jeho učitel a sluha jako jeho pán. Když hospodáře nazvali Belzebulem, čím spíše jeho čeleď! 26 Nebojte se jich tedy; neboť není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno. 27 Co vám říkám ve tmě, povězte na světle; a co slyšíte v soukromí, hlásejte se střech. 28 A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle.

29 Neprodávají se dva vrabci za haléř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez dopuštění

Lk 12: 6:
1 Mezitím se shromáždily nespočetné zástupy, že se lidé div neušlapali. Ježíš začal mluvit nejprve ke svým učedníkům: „Mějte se na pozoru před kvasem farizeů, to jest před pokrytectvím.
6:40 Žák není nad učitele. Je-li zcela vyučen, bude jako jeho učitel.

12:2 Není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno. 3 Proto vše, co jste řekli ve tmě, bude slyšet na světle, co jste šeptem mluvili v tajných úkrytech, bude se hlásat ze střech. 4 Říkám to vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale víc už vám udělat nemohou.
5 Ukážu vám, koho se máte bát. Bojte se toho, který má moc vás zabít a ještě uvrhnout do pekla. Ano, pravím vám, toho se bojte!
6 Což neprodávají pět vrabců za dva haléře? A přece ani jeden z nich není zapomenut před

vašeho Otce. 30 U vás pak jsou spočteny i všecky vlasy na hlavě. 31 Nebojte se tedy; máte větší cenu než mnoho vrabců.
32 Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebi; 33 kdo mě však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi.

Bohem. 7 Ano i vlasy na vaší hlavě jsou všecky spočteny. Nebojte se, máte větší cenu než mnoho vrabců.
8 Pravím vám: Každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i Syn člověka přizná před Božími anděly. 9 Kdo mě však před lidmi zapře, bude zapřen před Božími anděly.

156. Důvěra v moc Ducha svatého

Mt 10:
19 A když vás obžalují, nedělejte si starosti, jak a co budete mluvit; neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit. 20 Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce.

Mk 13:
11 Až vás povedou před soud, nemějte předem starost, co budete mluvit; ale co vám bude v té hodině dáno, to mluvte. Nejste to vy, kdo mluví, ale Duch svátý.

Lk 12:
11 Když vás povedou do synagóg a před úřady a soudy, nedělejte si starosti, jak a čím se budete hájit nebo co řeknete.
12 Vždyť Duch svátý vás v té hodině naučí, co je třeba říci."
13 Někdo ze zástupu ho požádal: „Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví."
14 Ježíš mu odpověděl: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?"

157. Podobenství o boháči a stodolách

Lk 12:
15 A řekl jim: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má. 16 Pak jim pověděl toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. 17 Uvažoval o tom a říkal si: Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?1 18 Pak si řekl: ‚Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby 19 a řeknu si: Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez a pij, buď veselé mysli.* 20 Ale Bůh mu řekl: .Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čí bude to, co jsi nashromáždil?* 21 Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem."

158. O zabezpečení života

Mt 6:
25 Proto vám pravím: Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv?
26 Pohleďte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější? 27 Kdo z vás může o jedinou píď prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat? 28 A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou - 29 a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. 30 Jestliže tedy Bůh tak obléká polní trávu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás,

Lk 12:
22 Svým učedníkům řekl: „Proto vám pravím: Nemějte starost o život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. 23 Život je víc než pokrm a tělo než oděv.
24 Všimněte si havranů: nesejí, nežnou, nemají komory ani stodoly, a přece je Bůh živi. Oč větší cenu máte vy než ptáci! 25 Kdo z vás může jen o píď prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat? 26 Nedokážete-li tedy ani to nejmenší, proč si děláte starosti o to ostatní? 27 Všimněte si lilií, jak rostou: nepředou ani netkají - a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich. 28 Jestliže tedy Bůh tak obléká trávu, která dnes je na poli a zítra bude hozena do

malověrní? 31 Nemějte tedy starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? 32 Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. 33 Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. 34 Nedělejte si tedy starost o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost vlastního trápení.

pece, čím spíše obleče vás, malověrní! 29 A neshánějte se, co budete jíst a co pít, a netrapte se tím. 30 Po tom všem se shánějí lidé tohoto světa. Váš Otec přece ví, že to potřebujete.
31 Vy však hledejte jeho království a to ostatní vám bude přidáno. 32 Neboj se, malé stádce, neboť vašemu Otci se zalíbilo dát vám království.

159. Opravdové bohatství v nebi

Mt 6:
19 Neukládejte si poklady na zemi, kde je ničí mol a rez a kde je zloději vykopávají a kradou.
20 Ukládejte si poklady v nebi, kde je neničí mol ani rez a kde je zloději nevykopávají a nekradou.

Lk 12:
33 Prodejte, co máte, a rozdejte to.
Opatřte si měšce, které se nerozpadnou, nevyčerpatelný poklad v nebi, kam se zloděj nedostane a kde mol neničí.
34 Neboť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.

160. Výzva k bdělosti

Mt 24:

43 Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupat se do domu.
44 Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.

Mk 13:
33 Mějte se na pozoru, bděte, neboť nevíte, kdy ten čas přijde.
34 Jako člověk, který je na cestách: než opustil svůj dům, dal každému služebníku odpovědnost za jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl. 35 Bděte tedy, neboť nevíte, kdy pán domu přijde, zda večer, či o půlnoci, nebo za kuropění, nebo ráno; 36 aby vás nenalezl spící, až znenadání přijde.

37 Co vám říkám, říkám všem: „Bděte!"

Lk 12;
35 Buďte připraveni a vaše lampy ať hoří. 36 Buďte jako lidé, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, až přijde a zatluče na dveře, 37 Blaze těm služebníkům, které pán, až přijde, zastihne bdící. Amen, pravím vám, že se opáše, posadí je ke stolu a sám je bude obsluhovat. 38 Přijde-li po půlnoci, či dokonce při rozednění a zastihne je vzhůru, blaze jim.
39 Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nedovolil by mu vloupat se do domu.

40 I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se toho nenadějete."

161. Podobenství o věrnosti služebníka

Mt 24:

45 Když pán ustanovuje nad svou čeledí služebníka, aby jim včas dával pokrm, který služebník je věrný a rozumný? 46 Blaze tomu služebníku, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí. 47 Amen, pravím vám, že ho ustanoví nade vším, co mu patří. 48 Když

Lk 12:
41 Petr mu řekl: „Pane, říkáš toto podobenství jenom nám, nebo všem?" 42 On odpověděl: „Když pán ustanovuje nad svým služebnictvem správce, aby jim včas rozdílel pokrm, který správce je věrný a rozumný? 43 Blaze tomu služebníku, kterého pán při svém příchodu nalezne, že tak činí. 44 Vpravdě pravím vám, že ho ustanoví nade vším, co mů patří.

si však špatný služebník řekne: ‚Můj pán nejde*, 49 a začne bít své spolusluţebníky, hodovat a pít s opilci, 50 tu pán toho služebníka přijde v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, 51 vyže-ne ho a vykáže mu úděl mezi pokrytci; tam bude pláč a skřípění zubů.

45 Když si však onen služebník řekne: ‚Můj pán dlouho nejde* a začne bít sluhy i služky, jíst a pít i opíjet se, 46 tu pán toho služebníka přijde v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, vyžene ho a vykáže mu úděl mezi nevěrnými. 47 Ten služebník, který zná vůli svého pána, a přece není hotov podle jeho vůle jednat, bude velmi bit. 48 Ten, kdo ji nezná a udělá něco, zač si zaslouží bití, bude bit méně. Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více.

162. Člověk proti člověku pro Ježíše

Mt 10:

34 Nemyslete si, že jsem přišel na zem uvést pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč.
35 Neboť jsem přišel postavit syna proti jeho otci, dceru proti matce, snachu proti tchyni;
36 a .nepřítelem člověka bude jeho vlastní rodina*.

Lk 12:
49 Oheň jsem přišel uvrhnout na zemi, a jak si přeji, aby se už vzňal! 50 Křtem mám být pokřtěn, a jak je mi úzko, dokud se nedokoná!
51 Myslíte, že jsem přišel dát zemi pokoj? Ne, pravím vám, ale rozdělení! 52 Neboť od této chvíle bude rozděleno v jednom domě pět lidí: tři proti dvěma a dva proti třem; 53 budou rozděleni otec proti synu a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaše a snacha proti tchyni.

163. O rozpoznání času

Mt 16: 5:
2 On však jim odpověděl: „Večer říkáte: ‚Bude krásně, je pěkný západ.* 3 A ráno: ‚Dnes bude nečas, slunce vychází do mraků.*
Vzhled oblohy umíte posoudit, a znamení časů nemůžete?

5:25 Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi s ním na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalářníkovi, a byl bys uvržen do vězení.

26 Amen, pravím ti, že odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš do posledního haléře.

Lk 12:
54 Také zástupům řekl: „Když pozorujete, že na západě vystupuje mrak, hned říkáte: .Přijde déšť* - a bývá tak; 55 a vane-li jižní vítr, říkáte: ‚Bude vedro* a bývá. 56 Pokrytci, umíte posoudit to, co vidíte na zemi i na obloze; jak to, že nedovedete rozpoznat tento čas? 57 Proč nejste s to sami od sebe posoudit, co je správné? 58 Když jdeš se svým protivníkem k soudu, učiň vše, aby ses s ním ještě cestou vyrovnal; jinak tě povleče k soudci, soudce tě odevzdá dozorci a dozorce tě uvrhne do vězení.
59 Pravím ti, že odtud nevyjdeš, dokud nezaplatíš do posledního haléře.**

164. O Božích trestech a neplodném fíkovníku

Lk 13:
1 Právě tehdy k němu přišli někteří se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí.
2 On jim na to řekl: „Myslíte, že tito Galilejci byli větší hříšnici než ti ostatní, že to museli vytrpět? 3 Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete. 4 Nebo myslíte, že oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? 5 Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete. 6 Potom jim pověděl toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. 7 Řekl vinaři: ‚Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?* 8 On mu

odpověděl: ‚Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. 9 Snad příště ponese ovoce: jestliže ne, dáš jej poraziť.“

165. Uzdravení v sobotu

Lk 13:
10 V sobotu učil v jedné synagóze. 11 Byla tam žena, která byla stižena nemocí už osmnáct let: byla úplně sehnutá a nemohla se vůbec napřímit. 12 Když ji Ježíš spatřil, zavolal ji a řekl: „Ženo, jsi zproštěna své nemoci" a vložil na ni ruce; 13 ona se ihned vzpřímila a velebila Boha. 14 Avšak představený synagógy, pobouřen tím, že Ježíš uzdravuje v sobotu, řekl zástupu: „Je šest dní, kdy se má pracovat; v těch tedy přicházejte, abyste byli uzdravováni, a ne v den sobotní." 15 Na to Pán odpověděl: „Pokrytci! Neodvazuje každý z vás v sobotu vola nebo osla od žlabu a nevede ho napájet? 16 A tato žena, dcera Abrahamova, kterou držel satan spoutanou po osmnáct let, neměla být vysvobozena z těchto pout v den sobotní?" 17 Těmito slovy byli všichni jeho protivníci zahanbeni, ale celý zástup se radoval nad podivuhodnými činy, které Ježíš konal.

166. Ježíš směřuje k Jeruzalému

Lk 13:
22 Ježíš procházel městy i vesnicemi, učil a přitom stále směřoval k Jeruzalému.

167. Jednota Krista s Otcem

J 10:
22 Byly právě svátky posvěcení jeruzalémského chrámu; bylo to v zimě. 23 Ježíš se procházel v chrámě, v sloupoví Šalomounově. 24 Židé ho obklopili a řekli mu: „Jak dlouho nás chceš držet v nejistotě? Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně!" 25 Ježíš jim odpověděl: „Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které činím ve jménu Otce, ty o mně vydávají svědectví. 26 Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí. 27 Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou 28 a já jim dávám věčný život: nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrve. 29 Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všecky, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. 30 Já a Otec jsme jedno." 31 Židé se opět chopili kamenů, aby ho ukamenovali. 32 Ježíš jim řekl: „Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od Otce. Pro který z nich mě chcete kamenovat?" 33 Židé mu odpověděli: „Nechceme tě kamenovat pro dobrý skutek, ale pro rouhání: jsi člověk a tvrdíš, že jsi Bůh." 34 Ježíš jim řekl: „Ve vašem zákoně je přece psáno: ‚Řekl jsem: jste bohové.* 35 Jestliže Bůh ty, jichž se týká toto slovo, nazval bohy - a Písmo musí platit - 36 jak můžete obviňovat mne, kterého Otec posvětil a poslal do světa, že se rouhám, protože jsem řekl: Jsem Boží Syn? 37 Nečiním-li skutky svého Otce, nevěřte mi! 38 Jestliže je však činím a nevěříte mně, věřte těm skutkům, abyste jednou provždy pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci." 39 Opět se ho chtěli zmocnit, on jim však unikl.

168. Na druhém břehu Jordánu

Mt 19:
1 Když Ježíš dokončil tato slova, odebral se z Galileje do krajin judských za Jordán.
2 Velké zástupy šly za ním, a on je tam uzdravil.

Mk 10:
1 I vstal a šel odtamtud do judských krajin a za Jordán.

Opět se k němu shromáždily zástupy, a on je zase učil, jak bylo jeho zvykem.

J 10:
40 Odešel znovu na druhý břeh Jordánu, na místo, kde dříve křtil Jan, a tam se zdržoval.
41 Mnozí k němu přicházeli a říkali: „Jan sice nečinil žádné znamení, ale vše, co o něm řekl, je pravda." 42 A mnoho lidí tam v Ježíše uvěřilo.

169. O nepravých učednících

Mt 7: 8:

13 Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí.
14 Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá.
22 Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?*
23 A tehdy jim prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.*
8:11 Pravím vám, že mnozí od východu i západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v království nebeském; 12 ale synové království budou vyvrženi ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů.“

Lk 13:
23 Kdosi mu řekl: „Pane, je opravdu málo těch, kteří budou spaseni?" On jim odpověděl:
24 „Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni.
25 Jakmile už jednou hospodář vstane a zavře dveře a vy zůstanete venku, začnete tlouci na dveře a volat, ‚Pane otevři nám*, tu on vám odpoví: ‚Neznám vás, odkud jste!*
26 Pak budete říkat: .Jedli jsme s tebou i pili a na našich ulicích jsi učil!*
27 On však vám odpoví: .Neznám vás, odkud jste. Odstupte ode mne všichni, kdo se dopouštíte bezpráví .*
28 Tam bude pláč a skřípění zubů, až spatříte Abrahama, Izáka a Jákoba i všechny proroky v Božím království, a vy budete vyvrženi ven.
29 A přijdou od východu i západu, od severu i jihu, a budou stolovat v Božím království.
30 Hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.

170. Vzkaz Herodovi

Lk 13:
31 V tu chvíli přišli někteří farizeové a řekli mu: „Rychle odtud odejdi, protože Herodes tě chce zabít." 32 On jim řekl: „Jděte a vyřiďte té lišce: Hle, já vyháním démony a uzdravuji dnes i zítra, a třetího dne dojdu svého cíle. 33 Avšak dnes, zítra i pozítří musím jít svou cestou, neboť není možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalém."

171. Spor o uzdravování v sobotu

Lk 14:
1 Jednou v sobotu vešel Ježíš do domu jednoho z předních farizeů, aby jedl u jeho stolu; a oni si na něj dávali pozor. 2 Tu se před ním objevil nějaký člověk stižený vodnatelností. 3 Ježíš se obrátil na zákoníky a farizeje a otázal se jich: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat, nebo ne?" 4 Oni však mlčeli. I dotkl se ho, uzdravil jej a propustil. 5 Jim pak řekl: „Spadne-li někomu z vás syn nebo vůl do nádrže, nevytáhne ho hned i v den sobotní?" 6 Na to mu nedovedli dát odpověď.

172. O hostinách

Lk 14:
7 Když pozoroval, jak si hosté vybírají přední místa, pověděl jim toto podobenství: 8 „Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu; vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty, a ten, kdo vás oba pozval, přijde a řekne ti: 9 .Uvolni mu své místo!* a ty pak musíš s hanbou dozadu. 10 Ale jsi-li pozván, jdi a posaď se na poslední místo; potom přijde ten, který tě pozval, a řekne ti: .Příteli, pojď dopředu!* Pak budeš mít čest přede všemi hosty. 11 Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje bude povýšen."
Srovnej Mt 23:12
Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen.

173. Podobenství o hostině

Mt 22:

1 A Ježíš k nim znovu mluvil v podobenstvích:
2 „S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu.
3 Poslal služebníky, aby přivedli pozvané na svatbu,

ale oni nechtěli jít. 4 Poslal znovu jiné služebníky se slovy: Řekněte pozvaným: ‚Hle, hostinu jsem uchystal, býčci a krmný dobytek je poražen, všechno je připraveno; pojďte na svatbu!* 5 Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, druhý za svým obchodem. 6 Ostatní chytili jeho služebníky, potupně je ztýrali a zabili je. 7 Tu se král rozhněval, poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil.
8 Potom řekl svým služebníkům: .Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni;

9 jděte tedy na rozcestí a koho najdete, pozvěte na svatbu.' 10 Služebníci vyšli na cesty a shromáždili všechny, které nalezli, zlé i dobré; a svatební síň se naplnila stolovníky.
11 Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu.
12 Řekl mu: .Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?* On se nezmohl ani na slovo. 13 Tu řekl král sloužícím: .Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.* 14 Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán."

Lk 14:
15 Když to uslyšel jeden z hostí, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím."
16 Ježíš mu řekl: „Jeden člověk chystal velikou večeři a pozval mnoho lidí.
17 Když měla hostina začít, poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: .Pojďte, vše už je připraveno.*

18 A začali se jeden jako druhý vymlouvat. První mu řekl: .Koupil jsem pole a musím se na něj jít podívat. Prosím tě, přijmi mou omluvu.* 19 Druhý řekl: .Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, přijmi mou omluvu.* 20 Další řekl: .Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.* 21 Služebník se vrátil a oznámil to svému pánu. Tu se pán domu rozhněval a řekl svému služebníku: ‚Vyjdi rychle na náměstí a do ulic města a přiveď sem chudé, zmrzačené, slepé a chromé.* 22 A služebník řekl: ‚Pane, stalo se jak jsi rozkázal, a ještě je místo.*
23 Pán řekl služebníku: ‚Vyjdi za lidmi na cesty a k ohradám a přinuť je, ať přijdou, aby se můj dům naplnil.

24 Neboť vám pravím: ‚Nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mé večeře.

174. O rozhodnutí pro Krista

Mt 10:

37 Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mne hoden.

38 Kdo nenese svůj kříž a nenásleduje mne, není mne hoden.

Lk 14:
25 Šly s ním veliké zástupy; obrátil se k nim a řekl:
26 „Kdo přichází ke mně a nedovede se zříci svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem.
27 Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. 28 Chce-li někdo z vás stavět věž, což si napřed nesedne a nespočítá náklad, má-li dost na dokončení stavby? 29 Jinak - až položí základ a nebude moci dokončit - vysmějí se mu všichni, kteří to uvidí. 30 ‚To je ten člověk*, řeknou, ‚který začal stavět, ale nemohl dokončit.*
31 Nebo má-li nějaký král táhnout do boje, aby se střetl s jiným králem, což nezasedne nejprve k poradě, zda se může s deseti tisíci postavit tomu, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? 32 Nemůže-li, vyšle poselstvo, do-

39 Kdo nalezne svůj život, ztratí jej; kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.

kud je jeho protivník ještě daleko, a žádá o podmínky míru.
33 Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem.

175. Hříšníci v blízkosti Ježíšově

Lk 15:
1 Do jeho blízkosti přicházeli sami celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. 2 Farizeové a zákonici mezi sebou reptali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“

176. Podobenství o ztracené ovci

Mt 18:
12 Co myslí tli?
Má-li někdo sto ovcí a jedna z nich zabloudí, nenechá těch devadesát devět na horách a nejde hledat tu, která zbloudila?

13 A podaří-li se mu ji nalézt, amen, pravím vám, bude se z ní radovat víc než z těch devadesáti devíti, které nezabloudily.

14 Právě tak je vůle vašeho nebeského Otce, aby nezahynul jediný z těchto maličkých.

Lk 15:
3 Pověděl jim toto podobenství:
4 „Má-li někdo z vás sto ovcí a ztratí jednu z nich, což nenechá těch devadesát devět na pustém místě a nejde za tou, která se ztratila, dokud ji nenalezne?
5 Když ji nalezne, vezme si ji s radostí na ramena,
6 a když přijde domů, svolá své přátele a sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem nalezl ovci, která se mi ztratila.*
7 Pravím vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.

177. Podobenství o ztraceném penízi

Lk 15:
8 Nebo má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? 9 A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: .Radujte se se mnou, poněvadž jsem nalezla peníz, který jsem ztratila.* 10 Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání.**

178. Podobenství o marnotratném synu

Lk 15:
11 Řekl také: „Jeden člověk měl dva syny. 12 Ten mladší řekl otci: ‚Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.* On jim rozdělil své jmění. 13 Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel. 14 A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi. 15 Šel a uchytil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře. 16 A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával. 17 Tu šel do sebe a řekl; Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem! 18 Vstanu, půjdu k svému otci a řeknu mu: ‚Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. 19 Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.* 20 I vstal a šel k svému otci. Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. 21 Syn mu řekl: ‚Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.*22 Ale otec rozkázal svým služebníkům: .Přineste ihned nej lepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. 23 Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a buďme veselí, 24 protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.* A začali se veselit. 25 Starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec, 26 Zavolal si

jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to má znamenat. 27 On mu odpověděl: .Vrátil se tvůj bratr, a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že ho zase má doma živého a zdravého.* 28 I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu. 29 Ale on mu odpověděl: ‚Tolik let už ti sloužím a nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz; a mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. 30 Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýřil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele.* 31 On mu řekl: ‚Synu, ty jsi stále se mnou a všecko, co mám je tvé. 32 Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.***

179. Podobenství o nepoctivém správci

Mt 6:

24 Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.

Lk 16:

1 Svým učedníkům řekl: „Byl jednou jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že špatně hospodaří s jeho majetkem. 2 Zavolal ho a řekl mu: ‚Čeho ses to dopustil? Slož účty ze svého správcovství, protože dále nemůžeš být správcem.* 3 Správce si řekl: ‚Co budu dělat, když mne můj pán zbavuje správcovství? Na práci nejsem, žebrat se stydím. 4 Vím, co udělám, aby mne někde přijali do domu, až budu zbaven správcovství!* 5 Zavolal si dlužníky svého pána jednoho po druhém a řekl prvnímu: ‚Kolik jsi dlužen mému pánovi?* On řekl: ‚Sto věder oleje.* 6 Řekl mu: ‚Tu je tvůj úpis; rychle sedni a napiš nový na padesát.* 7 Pak řekl druhému: ‚A kolik jsi dlužen ty?‘ Odpověděl: ‚Sto měr obilí.* Řekl mu: ‚Tu je tvůj úpis; napiš osmdesát.* 8 Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla. 9 Já vám pravím: I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele; až majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků. 10 Kdo je věrný v nej menší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké. 11 Jestliže jste nespravovali věrně ani nespravedlivý majetek, kdo vám svěří to pravé bohatství?
12 Jestliže jste nebyli věrni v tom, co vám nepatří, kdo vám dá, co vám právem patří?
13 Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět, a druhého milovat, k jednomu se přidá, a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.**

180. Farizeové a majetek

Lk 16:
14 Toto vše slyšeli farizeové, kteří měli rádi peníze, a posmívali se mu. 15 Řekl jim: „Vy před lidmi vystupujete jako spravedliví, ale Bůh zná vaše srdce: neboť co lidé cení vysoko, je před Bohem ohavnost.

181. Výroky o zákonu

Mt 5:
18 Amen, pravím vám:
Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. 19 Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nej menších přikázání a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by je však zachovával a učil, ten bude v království nebeském vyhlášen velkým.

Lk 16:

17 Spíše pomine nebe a země, než aby padla jediná čárka Zákona.

182. Podobenství o boháči a Lazarovi

Lk 16:
19 Byl jeden bohatý člověk, nádherně a vybraně se strojil a den co den skvěle hodoval. 20 U vrat jeho domu lehával nějaký chudák, jménem Lazar, plný vředů, 21 a toužil nasytit se aspoň tím, co spadlo se stolu toho boháče; dokonce přibíhali psi a olizovali jeho vředy. 22 I umřel ten chudák a andělé ho přenesli k Abrahamovi; zemřel i ten boháč a byl pohřben. 23 A když v pekle pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama, a u něho Lazara. 24 Tu zvolal: ‚Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svlaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni.* 25 Abraham řekl: ‚Synu, vzpomeň si, že se ti dostalo všeho dobrého už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. Nyní on se tu raduje, a ty trpíš. 26 A nad to vše jest mezi námi a vámi velká propast, takže nikdo - i kdyby chtěl, nemůže přejít odtud k vám ani překročit od vás k nám.* 27 Řekl: ‚Prosím tě tedy, otče, pošli jej do mého rodného domu, 28 neboť mám pět bratrů, ať je varuje, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk.* 29 Ale Abraham mu odpověděl: ‚Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají!* 30 On řekl: ‚Ne tak, otče Abrahame, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činit pokání.* Řekl mu: ‚Nepošlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.

183. O postavení služebníka

Lk 17:
7 Řekne snad někdo svému služebníku, který se vrátil z pole, kde oral nebo pásl: ‚Pojď si hned sednout ke stolu*? 8 Neřekne mu spíše: .Připrav mi něco k jídlu a přistroj se k obsluze, dokud se nenajím a nenapiji; pak budeš jíst a pít ty!‘? 9 Děkuje snad svému služebníku, že udělal, co mu bylo přikázáno? 10 Tak i vy, když učiníte všechno, co vám bylo přikázáno, řekněte: „Jsme jenom služebníci, učinili jsme to, co jsme byli povinni učinit.**

184. Uzdravení deseti malomocných

Lk 17:
11 Na cestě do Jeruzaléma procházel Samařským a Galileou. 12 Když přicházel k jedné vesnici, šlo mu vstříc deset malomocných; zůstali stát opodál 13 a hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ 14 Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím!** A když tam šli, byli očištěni. 15 Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velikým hlasem velebil Boha; 16 padl tváří k Ježíšovým nohám a děkoval mu. A to byl Samařan. 17 Nato Ježíš řekl: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět? 18 Nikdo z nich se nenašel, kdo by se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?" 19 Řekl mu: „Vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila."

185. O příchodu Božího království

Lk 17:
20 Když se ho farizeové otázali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Království Boží nepřichází tak, abyste to mohli vypozorovat; 21 ani se nedá říci: ‚Hle, je tu* nebo ‚je tam*! Vždyť království Boží je mezi vámi!"

186. O příchodu Syna člověka

Mt 24:

26 Když vám řeknou: ‚Hle, je na poušti*, nevycházejte! ‚Hle, v tajných úkrytech', nevěřte tomu!
27 Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka.
37 Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noé:
38 Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noé vešel do korábu, 39 a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všecky - takový bude i příchod Syna člověka.

Lk 17:

22 Svým učedníkům řekl: „Přijdou dny, kdy si budete toužebně přát, abyste spatřili aspoň jediný ze dnů Syna člověka, ale nespatříte.
23 Řeknou vám: ‚Hle, tam je, hle tu'; zůstaňte doma a nechoďte za nimi.

24 Jako když se zableskne a rázem se osvětlí všecko pod nebem z jednoho konce nebe na druhý, tak bude Syn člověka ve svém dni.
25 Ale nejprve musí mnoho trpět a být zavržen od tohoto pokolení.
32 Vzpomeňte na Lotovu ženu! 33 Kdo by usiloval svůj život zachovat, ztratí jej, a kdo jej ztratí, zachová jej.

187. Poslední soud

Mt 24:

40 Tehdy budou dva na poli, jeden bude přijat a druhý zanechán.
41 Dvě budou mlít obilí, jedna bude přijata a druhá zanechána.

Lk 17:

34 Pravím vám: Té noci budou dva na jednom loži, jeden bude přijat a druhý zanechán.
35 Dvě budou mlít spolu obilí, jedna bude přijata, a druhá zanechána."

188. Shromáždění vyvolených

Mt 24:

28 Kde je mrtvola, slétnou se i supi.

Lk 17:

37 Když to slyšeli, otázali se ho: „Kde to bude, Pane?" Řekl jim: „Kde bude tělo, tam se slétnou i supi."

189. Podobenství o soudci a vdově

Lk 18:

1 Vypravoval jim podobenství, aby ukázal, jak je třeba stále se modlit a neochabovat: 2 „V jednom městě byl soudce, který se Boha nebál a z lidí si nic nedělal. 3 V tom městě byla i vdova, která k němu ustavičně chodila a žádala: .Zastaň se mne proti mému odpůrci.' 4 Ale on se k tomu dlouho neměl. Potom si však řekl: ‚1 když se Boha nebojím a z lidí si nic nedělám, 5 dopomohu jí k právu, poněvadž mi nedává pokoj. Jinak mi sem stále bude chodit, a nakonec mě umoří."' 6 A Pán řekl: „Všimněte si, co praví ten nespravedlivý soudce! 7 Což teprve Bůh! Nezjedná on právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají, i když jim s pomocí prodlévá? 8 Ujišťuji vás, že se jich brzo zastane. Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?"

190. O farizeu a celníkovi

Lk 18:

9 O těch, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl toto podobenství: 10 „Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník. 11 Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. 12 Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.' 13 Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: ‚Bože, slituj se nade mnou hříšným.' 14 Pravím

vám, že ten celník se vrátil ospravedlněn do svého domu, a ne farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen."

191. O manželství a rozluce

Mt 19:
3 Tu k němu přišli farizeové a pokoušeli ho: „Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?"
4 Odpověděl jim: „Nečetli jste, že Stvořitel od počátku ‚muže a ženu učinil je'?
5 A řekl: ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo'; 6 takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!"
7 Namítnou mu: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?" 8 Odpoví jim: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo.
9 Pravím vám, kdo propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží."
10 Učedníci mu řekli: „Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lépe se neženit."
11 On jim odpověděl: „Ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno. 12 Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop.

Mk 10:
2 Tu přišli farizeové a zkoušeli ho: ptali se ho, je-li muži dovoleno propustit manželku.
3 Odpověděl jim: „Co vám ustanovil Mojžíš?"
4 Řekli: „Mojžíš dovolil napsat rozlukový lístek a propustit."
5 Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal toto ustanovení. 6 Od počátku stvoření ‚Bůh učinil člověka jako muže a ženu; 7 proto opustí muž svého otce i matku a připojí se k své manželce, 8 a budou ti dva jedno tělo[1]; takže již nejsou dva, ale jeden. 9 A proto, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!" 10 V domě se ho učedníci znovu na tu věc ptali.

11 I řekl jim: „Kdo propustí svou manželku a vezme si jinou, dopouští se vůči ní cizoložství; 12 a jestliže manželka propustí svého muže a vezme si jiného, dopouští se cizoložství."

192. Ježíš a děti

Mt 19:
13 Tehdy k němu přinášeli děti, aby na ně vložil ruce a pomodlil se; ale učedníci jim to zakazovali.
14 Ježíš však řekl: „Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské."

15 Požehnal jim a šel dál.

Mk 10:
13 Tu mu přinášeli děti, aby se jich dotkl, ale učedníci jim to zakazovali.

14 Když to Ježíš uviděl, rozhněval se a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží.
15 Amen, pravím vám, kdo nepřijme Boží království jako dítě, jistě do něho nevejde."
16 Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim.

Lk 18:
15 Přinášeli mu i nemluvňátka, aby se jich dotýkal. Když to učedníci viděli, zakazovali jim to.
16 Ježíš si je zavolal k sobě a řekl: „Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží.

17 Amen, pravím vám, kdo nepřijme království Boží jako dítě, jistě do něho nevejde."

193. Bohatý muž

Mt 19:
16 A hle, kdosi k němu přišel a zeptal se ho:

„Mistře, co dobrého mám dělat, abych získal věčný život?"
17 On mu řekl: „Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!" 18 Otázal se ho: „Která?" Ježíš odpověděl: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, křivě svědčit,
19 cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe."
20 Mladík mu řekl: „To jsem všechno dodržoval! Co mi ještě schází?"
21 Ježíš mu odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne."
22 Když mladík uslyšel to slovo, smuten odešel, neboť měl mnoho majetku.

Mk 10:
17 Když se vydával na cestu, přiběhl k němu nějaký člověk, a poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" 18 Ježíš mu řekl: „Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není dobrý, jedině Bůh.
19 Přikázání znáš: Nezabiješ, nezcizoložíš, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i svou matku!"
20 On mu na to řekl: „Mistře, to všecko jsem dodržoval od svého mládí."
21 Ježíš na něj s láskou pohleděl a řekl: „Jedno ti schází. Jdi, prodej všecko, co máš, rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!"
22 On po těch slovech svěsil hlavu a smuten odešel, neboť měl mnoho majetku.

Lk 18:
18 Jeden z předních mužů se ho otázal:

„Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?" 19 Ježíš mu řekl: „Proč mi říkáš , dobrý*? Nikdo není dobrý, jedině Bůh.

20 Přikázání znáš: Nezcizoložíš, nezabiješ, nebudeš krást, nevydáš křivé svědectví, cti otce svého i matku."

21 On řekl: „To všechno jsem dodržoval do svého mládí."

22 Když to Ježíš uslyšel, řekl mu: „Jedno ti ještě schází. Prodej všechno co máš, rozděl chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!"
23 On se velice zarmoutil, když to slyšel, neboť byl velmi bohatý.

194. Nebezpečí bohatství

Mt 19:
23 Ježíš řekl svým učedníkům: ‚Amen, pravím vám, že bohatý těžko vejde do království nebeského.
24 Znovu vám říkám,

snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království."
25 Když to učedníci slyšeli, velice se zhrozili a řekli: „Kdo potom může být spasen?"
26 Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všecko."

Mk 10:
23 Ježíš se rozhlédl po svých učednících a řekl jim: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!"
24 Učedníky ta slova zarazila. Ježíš jim ještě jednou řekl: „Dítky, jak těžké je vejít do království Božího! 25 Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království." 26 Ještě více se zhrozili a říkali si: „Kdo tedy může být spasen?"
27 Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha; vždyť u Boha je možné všecko."

Lk 18:
24 Když Ježíš viděl, jak se zarmoutil, řekl: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!

25 Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království."
26 Ti, kdo to slyšeli, řekli: „Kdo tedy může být spasen?"
27 Odpověděl:

„Nemožné u lidí je u Boha možné."

195. O chudobě pro Boží království

Mt 19:
27 Na to mu řekl Petr: „Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou! Co tedy budeme mít?"

Mk 10:
28 Tu se Petr ozval: „Hle, my jsme opustili všecko a šli jsme za tebou."

Lk 18:
28 Petr řekl: „Hle, my jsme opustili, co bylo naše, a šli jsme za tebou."

28 Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, až se Syn člověka při obnovení všeho posadí na trůn své slávy, tehdy i vy, kteří jste mě následovali, usednete na dvanáct trůnů a budete soudit dvanáct pokolení Izraele. 29 A každý, kdo opustil domy nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole pro mé jméno, stokrát víc dostane a bude mít podíl na věčném životě.
30 Mnozí první budou poslední a poslední první."

29 Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium,

30 aby nyní, v tomto čase nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí i polí a v přicházejícím věku život věčný.
31 Mnozí první budou poslední a poslední první."

29 On jim řekl: ‚Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo ženu nebo bratry nebo rodiče nebo děti pro Boží království,

30 aby v tomto čase nedostal mnohokrát víc a v přicházejícím věku život věčný."

196. Podobenství o dělnících na vinici

Mt 20:
1 „Neboť s kťálovstvlm nebeským je to tak, jako když jeden hospodář hned ráno vyšel najmout dělníky na svou vinici. 2 Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. 3 Když znovu vyšel o deváté hodině, viděl jak jiní stojí nečinně na trhu, 4 a řekl jim: ‚Jděte i vy na mou vinici, a já vám dám, co bude spravedlivé.* 5 Oni šli. Vyšel opět kolem poledne i kolem třetí hodiny odpoledne a učinil právě tak. 6 Když vyšel kolem páté hodiny odpoledne, našel tam další, jak tam stojí, a řekl jim: ‚Co tu stojíte celý den nečinně?* 7 Odpovědí mu: ‚Nikdo nás nenajal.* On jim řekne: ‚Jděte i vy na mou vinici*. 8 Když byl večer, řekl pán vinice svému správci: .Zavolej dělníky a vyplať jim mzdu, a to od posledního k prvním!* 9 Tak přišli ti, kteří pracovali od pěti odpoledne, a každý dostal denár. 10 Když přišli ti první, měli za to, že dostanou víc; ale i oni dostali po denáru. 11 Vzali ho a reptali proti hospodáři: 12 ‚Tihle poslední dělali jedinou hodinu, a tys jim dal stejně jako nám, kteří jsme nesli tíhu dne a vedro!* 13 On však odpověděl jednomu z nich: .Příteli, nekřivdím ti! Nesmluvil jsi se mnou denár za den? 14 Vezmi si, co ti patří, a jdi! Já chci tomu poslednímu dát jako tobě; 15 nemohu si se svým majetkem udělat co chci? Nebo snad tvé oko závidí, že jsem dobrý?* 16 Tak budou poslední první a první poslední."

197. Vzkříšení Lazara

J 11:
1 Byl nemocen jeden člověk, Lázar z Betanie, z vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta.
2 To byla ta Marie, která pomazala Pána vzácným olejem a nohy mu otřela svými vlasy; a její bratr Lazar byl nemocen. 3 Sestry mu vzkázaly: „Pane, ten, kterého máš rád, je nemocen." 4 Když to Ježíš uslyšel, řekl: „Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven." 5 Ježíš Martu, její sestru i Lazara miloval. 6 Když uslyšel, že je Lazar nemocen, zůstal ještě dva dny na tom místě, kde byl. 7 Teprve potom řekl svým učedníkům: „Pojďme opět do Judska!" 8 Učedníci mu řekli: „Mistře, není to dávno, co tě chtěli Židé kamenovat, a zase tam chceš jít?" 9 Ježíš odpověděl: „Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, neboť vidí světlo tohoto světa. 10 Kdo však chodí v noci, klopýtá, poněvadž v něm není světla." 11 To pověděl a dodal: „Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit." 12 Učedníci mu řekli: „Pane, spí-li, uzdraví se.“ 13 Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o pouhém spánku. 14 Tehdy jim Ježíš řekl přímo: „Lazar umřel. 15 A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojďme k němu!" 16 Tomáš, jinak Didymos, řekl ostatním učedníkům: „Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!" 17 Když Ježíš přišel, shledal , že Lazar je již čtyři dny v hrobě. 18 Betanie byla blízko Jeruzaléma, necelou hodinu cesty, 19 a mnozí z Židů přišli k Martě a Marii, aby je potěšili v zármutku nad jejich bratrem. 20 Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, šla mu naproti. Marie zůstala doma. 21 Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel. 22 Ale i tak vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá.“ 23 Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane." 24 Řekla mu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení

v poslední den.“ 25 Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. 26 A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?" 27 Řekla mu: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ 28 S těmi slovy odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Je tu Mistr a volá tě.“ 29 Jak to Marie uslyšela, rychle vstala a šla k němu. 30 Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kde se s ním Marta setkala. 31 Když viděli Židé, kteří byli s Marií v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; domnívali se, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. 32 Jakmile Marie přišla tam, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám a řekla: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel.“ 33 Když Ježíš viděl, jak pláče a jak pláčou i Židé, kteří přišli s ní, v Duchu se rozhorlil a vzrušen 34 řekl: „Kam jste ho položili?** Řekli mu: „Pane, pojď se podívat!** 35 Ježíšovi vstoupili do očí slzy. 36 Židé říkali: „Hle, jak jej miloval!** 37 Někteří z nich však řekli: „Když otevřel oči slepému, nemohl způsobit, aby tento člověk neumřel?** 38 Ježíš, znovu rozhorlen, přichází k hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen!** 39 Ježíš řekl: „ Zvedněte ten kámen!** Sestra zemřelého Marta mu řekla: „Pane, už je v rozkladu, vždyť je to čtvrtý den.“ 40 Ježíš jí odpověděl: „Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?** 41 Zvedli tedy kámen. Ježíš pohlédl vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, žes mě vyslyšel. 42 Věděl jsem sice, že mě vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal. 43 Když to řekl, zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“ 44 Zemřelý vyšel, měl plátnem svázány ruce i nohy a tvář zahalenu šátkem. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte odejít!**

198. Úmysl velekněží

J 11:
45 Mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš učinil, uvěřili v něho. 46 Ale někteří z nich šli k farizeům a oznámili jim, co učinil. 47 Velekněží a farizeové svolali radu a řekli: „Co si počneme? Ten člověk činí mnohá znamení. 48 Když proti němu nezakročíme, všichni v něj uvěří, a přijdou Římané a zničí nám toto svaté místo i národ.** 49 Jeden z nich, Kaifáš, velekněz toho roku, jirň řekl: „Vy ničemu nerozumíte; 50 nechápete, že je pro vás lépe, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby zahynul celý národ.** 51 To však neřekl sám ze sebe, ale jako velekněz toho roku vyřkl proroctví, že Ježíš má zemřít za národ, 52 a nejenom za národ, ale také proto, aby rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno. 53 Od toho dne byli tedy smluveni, že ho zabijí.

199. Ježíš v Efraimu

J 11:
54 Proto Ježíš už nechodil veřejně mezi Židy, ale odešel odtud do kraje blízko pouště, do města jménem Efraim, a tam zůstal s učedníky. 55 Bylo krátce před židovskými velikonocemi a mnozí z té krajiny přišli před svátky do Jeruzaléma, aby se očistili. 56 Hledali Ježíše, a jak stálí v chrámě, říkali si mezi sebou: „Co myslíte? Přijde na svátky?** 57 Velekněží a farizeové vydali totiž nařízení, že každý, kdo by věděl, kde se zdržuje, má to oznámit, aby ho mohli zatknout.

200. Třetí předpověď utrpení

Mt 20:
17 Když Ježíš šel do Jeruzaléma, vzal si stranou dvanáct učedníků a cestou jim řekl:

18 „Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům; odsoudí ho na smrt 19 a vydají pohanům, aby se mu

Mk 10:
32 Byli na cestě do Jeruzaléma a Ježíš šel před nimi; byli zaraženi a ti , kteří šli za nimi, se báli. Vzal k sobě opět svých Dvanáct a začal s nimi mluvit o tom, co ho má potkat:
33 „Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům; odsoudí ho na smrt a vydají pohanům, 34 budou se mu po-

J 18:

posmívali, zbičovali ho a ukřižovali; a třetího dne bude vzkříšen."

smívat, poplivají ho, zbičují a zabijí; a po třech dnech vstane."

31 Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy a suďte podle svého zákona!" Židé mu odpověděli: „Nám-není dovoleno nikoho popravit." 32 To aby se naplnilo slovo Ježíšovo, kterým naznačil, jakou smrtí má zemřít. 33 Pilát vešel opět do svého paláce, zavolal Ježíše a řekl mu: „Tý jsi král židovský?" 34 Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?"

201. Prosba matky synů Zebedeových

Mt 20:
20 Tehdy k němu přistoupila matka synů Zebedeových se svými syny, klaněla se mu a chtěla ho o něco požádat.
21 On jí řekl: „Co chceš?" Řekla: „Ustanov, aby tito dva moji synové měli místo jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici ve tvém království."
22 Ježíš však odpověděl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já mám pít?" Řekli mu: „Můžeme."
23 Praví jim: „Můj kalich budete pít, ale udělovat místa po mé pravici či levici není má věc; ta místa patří těm, jimž je připravil můj Otec."

24 Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzelí se na oba bratry.

Mk 10:
35 Přistoupili k němu Jakub a Jan, synové Zebedeovi, a řekli mu: „Mistře, chtěli bychom, abys nám učinil, oč tě požádáme."
36 Řekl jim: „Co chcete, abych vám učinil?"
37 Odpověděli mu: „Dej nám, abychom měli místo jeden po tvé pravící a druhý po levici v tvé slávě."
38 Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já piji, nebo být pokřtěni křtem, kterým já jsem pokřtěn?" 39 Odpověděli: „Můžeme." Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, budete pít a křtem, kterým já jsem křtěn, budete pokřtěni. 40 Ale udělovat místa po mé pravici či levici není má věc; ta místa patří těm, jimž jsou připravena." 41 Když to uslyšelo ostatních deset, začali se hněvat na Jakuba a Jana.

202. Uzdravení slepých u Jericha

Mt 20:
29 Když vycházeli z Jericha, následoval ho velký zástup.
30 A hle, dva slepí seděli u cesty;

když uslyšeli, že jde kolem Ježíš, začali křičet: „Smiluj se nad námi, Pane, Synu Davidův!" 31 Zástup je napomínal, aby mlčeli, ale oni křičeli ještě víc: „Smiluj se nad námi, Pane, Synu Davidův!"
32 Ježíš se zastavil, zavolal je a řekl jim:

Mk 10:
46 Přišli do Jericha. A když vycházel s učedníky a s velkým zástupem z Jericha, seděl u cesty syn Timaiův, Bar- timaios, slepý žebrák. 47 Když uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, dal se do křiku: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" 48 Mnozí ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!"
49 Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!" I zavolali toho slepého a řekli mu: „Vzchop se, vstaň, volá tě!"
50 Odhodil svůj plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. 51 Ježíš mu

Lk 18:
35 Když se Ježíš blížil k Jerichu, seděl u cesty jeden slepec a žebral. 36 Když uslyšel, že kolem prochází zástup lidí, ptal se, co se to děje. 37 Řekli mu, že tudy jde Ježíš Nazaretský. 38 Tu zvolal: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" 39 Ti, kteří šli vpředu, ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" 40 Ježíš se zastavil a přikázal, aby ho k němu přivedli.

41 Když se přiblížil, Ježíš se ho otázal: „Co chceš, abych

„Co chcete, abych pro vás učinil?“
33 Odpověděli mu: „Pane, ať se otevřou naše oči!“
34 Ježíš pohnut soucitem, dotkl se jejich očí, a hned prohlédli: a šli za ním.

řekl: „Co chceš, abych pro tebe učinil?" Slepý odpověděl: „Pane, ať vidím!"
52 Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila." Hned prohlédl a šel tou cestou za ním.

pro tebe učinil?" On odpověděl: „Pane, ať vidím."

42 Ježíš mu řekl: „Prohlédni! Tvá víra tě uzdravila." 43 Ihned prohlédl, šel za ním a oslavoval Boha. A všechen lid, který to viděl, vzdal Bohu chválu.

203. Zacheus

Lk 19:
1 Ježíš vešel do Jericha a procházel jím. 2 Tam byl muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč: 3 toužil uvidět Ježíše, aby poznal, kdo to je, ale poněvadž byl malé postavy, nemohl ho pro zástup spatřit. 4 Běžel proto napřed a vylezl na moruši, aby ho uviděl, neboť tudy měl jít. 5 Když Ježíš přišel k tomu místu, pohlédl vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, neboť dnes musím zůstat v tvém domě." 6 On rychle slezl a s radostí jej přijal. 7 Všichni, kdo to viděli, reptali: „On je hostem u hříšného člověka!" 8 Zacheus se zastavil a řekl Pánu: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, nahradím mu to čtyřnásobně." 9 Ježíš mu řekl: „Dnes přišlo spasení do tohoto domu; vždyť je to také syn Abrahamův. 10 Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo."

204. Podobenství o hřivnách

Mt 25:

14 Bude tomu, jako když člověk, který se chystal na cestu, zavolal své služebníky a svěřil jim svůj majetek; 15 jednomu dal pět hřiven, druhému dvě, třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval. 16 Ten, který přijal pět hřiven, ihned se s nimi dal do podnikání a vyzískal jiných pět. 17 Tak i ten, který měl dvě, získal jiné dvě. 18 Ten, který přijal jednu, šel, vykopal jámu a ukryl peníze svého pána. 19 Po dlouhé době se pán těch služebníků vrátil a začal účtovat. 20 Přistoupil ten, který přijal pět hřiven, přinesl jiných pět a řekl: ‚Pane, svěřil jsi mi pět hřiven; hle, jiných pět jsem jimi získal.* 21 Jeho pán mu odpověděl: .Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.* 22 Přistoupil ten, se dvěma hřivnami a řekl: ‚Pane, svěřil jsi mi dvě hřivny; hle, jiné dvě jsem získal.* 23 Jeho pán mu odpověděl: .Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.*24 Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: .Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. 25 Bál jsem se, a proto jsem šel a ukryl tvou hřivnu v zemi. Hle, zde máš co ti patří.* 26 Jeho pán mu odpověděl: .Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal. 27 Měl jsi tedy dát mé peníze peněžní-

Lk 19:
11 Těm, kteří to slyšeli, pověděl ještě podobenství, protože byl blízko Jeruzaléma, a oni se domnívali, že království Boží se má zjevit ihned. 12 Proto řekl: „Jeden muž vznešeného rodu měl odejít do daleké země, aby si odtud přinesl královskou hodnost.
13 Zavolal si deset svých služebníků, dal jim deset hřiven a řekl jim: .Hospodařte s nimi, dokud nepřijdu.* 14 Ale občané ho nenáviděli a poslali vzápětí poselstvo, aby vyřídilo: .Nechceme tohoto člověka za krále!*
15 Když se však jako král vrátil, dal si předvolat služebníky, kterým svěřil peníze, aby se přesvědčil, jak s nimi kdo hospodařil. 16 Přišel první a řekl: ‚Pane, tvoje hřivna vynesla deset hřiven.* 17 Řekl mu: .Správně, služebníku dobrý, poněvadž jsi byl věrný v docela malé věci, budeš vládnout nad deseti městy.*
18 Přišel druhý a řekl: ‚Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.* 19 Řekl mu: ‚Ty vládni nad pěti městy!*

20 Přišel další a řekl: ‚Pane, tu je tvoje hřivna; měl jsem ji schovánu v šátku, 21 neboť jsem se tě bál. Jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, a sklízíš, co jsi nezasel.*

22 Řekne mu: ‚Jsi špatný služebník. Soudím tě podle tvých vlastních slov: věděl jsi, že jsem člověk přísný a beru, co jsem nedal, a sklízím,

kům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem.

28 Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven!
29 Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.
30 A toho neužitečného služebníka uvrhněte ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.'

co jsem nezasel. 23 Proč jsi aspoň mé peníze neuložil, a já bych si je byl teď vybral i s úrokem.'
24 Své družině pak řekl: .Vezměte mu tu hřivnu a dejte ji tomu, kdo má deset hřiven!' 25 Řekli mu: ‚Pane, už má deset.'26 Pravím vám: .Každému, kdo má, bude dáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. 27 Ale mé nepřátele, kteří nechtěli, abych byl jejich králem, přiveďte sem a přede mnou je pobijte.'"
28 Po těchto slovech pokračoval Ježíš v cestě do Jeruzaléma.

205. Pomazání v Betanii

Mt 26:
6 Když byl Ježíš v Betanii v domě Šimona Malomocného,

7 přišla za ním žena, která měla alabastrovou nádobku drahocenného oleje, a vylila ji na jeho hlavu, jak seděl u stolu.
8 Když to viděli učedníci, hněvali se: „Nač taková ztráta?
9 Mohlo se to prodat za mnoho peněz a ty dát chudým!"

10 Ježíš to zpozoroval a řekl jim: „Proč trápíte tu ženu? Vykonala na mně dobrý skutek. 11 Vždyť chudé máte stále kolem sebe, mne však nemáte stále. 12 Když vylila ten olej na mé tělo, učinila to k mému pohřbu.
13 Amen, pravím vám, všude po celém světě, kde bude kázáno toto evangelium, bude se mluvit na její památku o tom, co ona učinila."

Mk 14:
3 Když byl v Betanii v domě Šimona Malomocného a seděl u stolu,

přišla žena, která měla alabastrovou nádobku pravého vzácného oleje z nardu. Rozbila ji a olej vylila na jeho hlavu.
4 Někteří se hněvali: „Nač ta ztráta oleje?
5 Mohl se prodat za víc než tři sta denárů a ty se mohly dát chudým." A osopili se na ni.

6 Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč ji trápíte? Vykonala na mně dobrý skutek. 7 Vždyť chudé máte stále kolem sebe, a kdykoli chcete, můžete jim činit dobře; mne však nemáte stále. 8 Ona učinila, co měla; už napřed pomazala mé tělo k pohřbu. 9 Amen, pravím vám, všude po celém světě, kde bude kázáno evangelium, bude se mluvit na její památku také o tom, co ona učinila."

J 12:
1 Šest dní před velikonocemi přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých.
2 Připravili mu tam večeři; Marta při ní obsluhovala a Lazar byl jeden z těch, kteří byli s Ježíšem u stolu. 3 Tu vzala Marie libru drahého oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a otřela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti. 4 Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který jej měl zradit, řekl: 5 „Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?"
6 To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo.
7 Ježíš řekl: „Nech ji, uchovala to ke dni mého pohřbu!
8 Chudé máte vždycky s se- bou, ale mne nemáte vždycky."

9 Velký zástup Židů se dověděl, že tam Ježíš je; a přišli nejen kvůli němu, ale také aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. 10 Proto se velekněží uradili, že zabijí i Lazara;

206. Vjezd do Jeruzaléma

Mt 21:

1 Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky 2 a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně.

3 A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: ‚Pán je potřebuje.* A ten člověk je hned pošle.**

4 To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka:

5 ‚Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.‘

6 Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal.

7 Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil.

8 A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekávali ratolesti stromů a stlali je na cestu. 9 Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly:

„Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech! “

10 Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch: ptali se: „Kdo to je?“ 141 přistoupili k němu v chrámě slepí a chromí, a on je uzdravil.

15 Když velekněží a zákonici viděli jeho udivující činy i děti volající v chrámě „Hosanna Synu Davidovu", rozhněvali se

16 a řekli mu: „Slyšíš, co to říkají?" Ježíš jim odpověděl: „Ovšem! Nikdy jste nečetli: ‚Z úst nemluvňátek a kojenců připravil sis chválu*?"

Mk 11:

1 Když se blížili k Jeruzalému, k Betfage a Betanii u Olivové hory, poslal dva ze svých učedníků 2 a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud nikdo z lidí neseděl. Odvažte je a přiveďte!

3 A řekne-li vám někdo: ‚Co to děláte?*, odpovězte: ‚Pán je potřebuje a hned je sem zas vrátí. *“

4 Vyšli a na rozcestí nalezli oslátko přivázané venku u dveří. Když je odvazovali, 5 někteří z těch, kteří tam stáli, jim řekli: „Co to děláte, že odvazujete to oslátko?" 6 Odpověděli jim tak, jak Ježíš přikázal, a oni je nechali.

7 Oslátko přivedli k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. 8 Mnozí rozprostřeli na cestu své pláště a jiní zelené ratolesti z polí.

9 A ti, kdo šli před ním i za ním, volali:

„Hosanna! 10 Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově, požehnáno buď přicházející království našeho otce Davida. Hosanna na výsostech!" 11 Ježíš vjel do Jeruzaléma a vešel do chrámu. Po všem se rozhlédl, a poněvadž již bylo pozdě večer, odešel s Dvanácti do Betanie.

Lk 19:

29 Když se přiblížil k Betfage a k Betanii u hory, která se nazývá Olivová, poslal dva ze svých učedníků 30 a řekl jim: „Jděte naproti do vesnice, a jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud nikdo z lidí neseděl. Odvažte je a přiveďte!

31 Zeptá-li se vás někdo, proč je odvazujete, odpovězte mu: ‚Pán je potřebuje.*"

32 Šli, kam je poslal, a nalezli vše, jak jim řekl.

33 Když oslátko odvazovali, řekli jim jeho majitelé: „Proč to oslátko odvazujete?" 34 Oni odpověděli: „Pán je potřebuje."

35 Přivedli oslátko k Ježíšovi, hodili přes ně své pláště a Ježíše ha ně posadili. 36 A jak jel, prostírali mu své pláště na cestu.

37 Když už se blížil ke svahu Olivové hory, počal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny mocné činy, které viděli. 38 Volali: „Požehnaný král, který přichází ve jménu Hospodinově. Na nebi pokoj a sláva na výsostech!"

39 Tu mu řekli někteří farizeové ze zástupu: „Mistře, napo- meň své učedníky!" 40 Odpověděl: „Pravím vám, budou-li oni mlčet, bude volat kamení." 41 Když už byl blízko a uzřel

město, dal se nad ním do pláče [42] a řekl: „Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoji! Avšak je to skryto tvým očím. [43] Přijdou na tebe dny, kdy tvoji nepřátelé postaví kolem tebe val, obklíčí tě a sevřou se všech stran. [44] Srovnají tě se zemí a s tebou i tvé děti; nenechají v tobě kámen na kameni, poněvadž jsi nepoznalo čas, kdy se Bůh k tobě sklonil."

207. Odpověď řeckým poutníkům a předpověď utrpení

J 12:
[20] Někteří z poutníků, kteří se přišli o svátcích klanět Bohu, byli Řekové. [21] Ti přistoupili k Filipovi, který byl z Betsaidy v Galileji, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše." [22] Filip šel a řekl to Ondřejovi, Ondřej a Filip to šli říci Ježíšovi. [23] Ježíš jim odpověděl: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka. [24] Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek. [25] Kdo miluje svůj život, ztratí jej; kdo nenávidí svůj život v tomto světě, uchrání jej pro život věčný. [26] Kdo mně chce sloužit, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Kdo mně slouží, dojde cti od Otce." [27] „Nyní je má duše sevřena úzkostí. Mám snad říci: „Otče, zachraň mě od této hodiny? Vždyť pro tuto hodinu jsem přišel. [28] Otče, oslav své jméno!" Z nebe zazněl hlas: „Oslavil jsem a ještě oslavím." [29] Zástup, který tam stál a slyšel to, říkal, že zahřmělo. Jiní tvrdili: ‚Anděl k němu promluvil." [30] Ježíš nato řekl: „Tento hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. [31] Nyní je soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vyvržen ven. [32] A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všecky k sobě." [33] To řekl, aby naznačil, jakou smrtí má zemřít. [34] Zástup mu odpověděl: „My jsme slyšeli ze Zákona, že Mesiáš má zůstat na věky; jak ty můžeš říkat, že Syn člověka musí být vyvýšen? Kdo je ten Syn člověka?" [35] Ježíš jim řekl: „Ještě jen na malou chvíli je světlo mezi vámi. Dokud máte světlo, neustávejte v cestě, aby vás nepřekvapila tma; kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. [36] Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste se stali syny světla." Tak promluvil Ježíš; potom odešel a skryl se před nimi.

208. Ježíš odchází do Betanie

Mt 21:

[17] Opustil je a vyšel ven z města do Betanie; tam přenocoval.

Mk 11:
[11] Ježíš vjel do Jeruzaléma a vešel do chrámu. Po všem se rozhlédl, a poněvadž již bylo pozdě večer, odešel s Dvanácti do Betanie.

209. Prokletí fíkovníku

Mt 21:
[18] Když se ráno vracel do města, dostal hlad.

[19] Spatřil u cesty fíkovník a šel k němu; ale nic na něm nenalezl, jen listí. I řekl mu:

‚Ať se na tobě na věky neurodí ovoce!" A ten fíkovník najednou uschl.

Mk 11:
[12] Když vyšli druhého dne z Betanie, dostal hlad.
[13] Spatřil z dálky fíkovník, který měl listí, a šel se podívat, zda na něm něco nalezne. Když k němu přišel, nenalezl nic než listí, neboť nebyl čas fíků.
[14] I řekl mu: „Ať z tebe již na věky nikdo nejí ovoce!" Učedníci to slyšeli.

210. Touha velekněží usmrtit Ježíše

Mk 11:
15 Přišli do Jeruzaléma. Když vešel do chrámu, začal vyhánět prodavače a kupující v nádvoří, zpřevracel stoly směnámíků a stánky prodavačů holubů;
18 Velekněží a zákonici to uslyšeli a hledali, jak by ho zahubili; báli se ho totiž, protože všechen lid byl nadšen jeho učením.

Lk 19:
47 Každý den učil v chrámě;

velekněží však a zákonici i přední mužové z lidu usilovali o to, aby jej zahubili, 48 ale nevěděli, jak by to měli udělat, poněvadž všechen lid mu visel na rtech.

211. Ježíš opouští Jeruzalém

Mk 11:
19 A když nastal večer, vyšel Ježíš s učedníky z města.

212. Uschlý fíkovník

Mt 21:
19 Spatřil u cesty fikovnik a šel k němu; ale nic na něm nenalezl, jen listí. I řekl mu: „Ať se na tobě na věky neurodí ovoce!" A ten fí- kovník najednou uschl.
20 Když to učedníci viděli, podivili se: „Jak najednou ten fikovnik uschl!"
21 Ježíš jim odpověděl: „Amen, pravím vám, budete-li mít víru a nebudete pochybovat, učiníte nejen to, co se stalo s fikovníkem; ale i kdybyste této hoře řekli: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře* - stane se to.
22 A věříte-li, dostanete všecko, oč budete v modlitbě prosit."

Mk 11:

20 Ráno, když šli kolem, uviděl ten fikovnik uschlý od kořenů. 21 Petr se rozpomenul a řekl: „Mistře, pohleď, fikovnik, který jsi proklel, uschl."
22 Ježíš jim odpověděl: „Mějte víru v Boha!
23 Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: .Zdvihni se a vrhni se do moře' - a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít.
24 Proto vám pravím: Věřte, že všecko, oč v modlitbě prosíte, je vám dáno, a budete to mít. 25 A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení."

213. Ježíšovo mesiánské poslání

Mt 21:

23 Když přišel do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu a řekli: „Jakou mocí to činíš? A kdo ti tuto moc dal?"

24 Ježíš jim odpověděl: ‚Já vám také položím otázku; jestliže ji zodpovíte, i já vám povím jakou mocí to činím.
25 Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe, či od lidí?" Oni se mezi sebou dohadovali: „Řekneme-li ‚z nebe*, namítne

Mk 11:
27 Znovu přišli do Jeruzaléma. Když procházel chrámem, přišli k němu velekněží, zákonici a starší 28 a řekli mu: „Jakou mocí to činíš? A kdo ti dal tuto moc, abys to činil?"

29 Ježíš jim řekl: „I já vám položím jednu otázku; odpovězte mně; a já vám povím, jakou mocí to činím!
30 Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe či od lidí? Odpovězte mi!“ 31 I dohadovali se mezi sebou: „Řekneme-li ‚z ne-

Lk 20:
1 Jednoho dne, když učil lid v chrámě a zvěstoval evangelium, přistoupili k němu velekněží a zákonici se staršími
2 a řekli: „Pověz nám, jakou mocí to činíš a kdo je ten, který ti tuto moc dal."
3 Odpověděl jim: „I já vám položím otázku. Řekněte mi,

4 odkud měl Jan pověření křtít. Z nebe či od lidí?" 5 Oni o tom mezi sebou uvažovali: „Řekneme-li ‚z nebe' namítne

nám: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili?*

26 Řekneme-li však ‚z lidí*, máme obavy ze zástupu; vždyť všichni mají Jana za proro- ka.“ 27 Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.** Tu jim řekl i on: ‚Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím

be* namítne nám: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili*?
32 Řekneme-li však ‚od lidí‘?“ - to se zas báli zástupu; neboť všichni měli za to, že Jan byl opravdu prorok. 33 Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme. “ A Ježíš jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím.“

nám: ‚Proě jste mu neuvěřili?*

6 Řekneme-li ‚od lidí*, všechen lid nás bude kamenovat, protože jsou přesvědčeni, že Jan byl prorok.“ 7 A tak odpověděli, že nevědí, odkud. 8 Ježíš jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím.**

214. Podobenství o dvou synech

Mt 21: i
28 Co myslíte? Jeden člověk měl dva syny. Přišel a řekl prvnímu: ‚Synu, jdi dnes pracovat na vinici!* 29 On odpověděl: .Nechce se mi.* Ale potom toho litoval a šel. 30 Otec přišel k druhému a řekl mu totéž. Ten odpověděl: ‚Ano, pane.* Ale nešel. 31 Kdo z těch dvou splnil vůli svého otce?** Odpověděli: „Ten první!** Ježíš jim řekl: ‚Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky předcházejí vás do Božího království. 32 Přišel k vám Jan po cestě spravedlnosti, a vy jste mu neuvěřili. Ale celníci a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, ale ani potom jste toho nelitovali a neuvěřili mu.

215. Podobenství o zlých vinařích

Mt 21:
33 Poslyšte jiné podobenství: Jeden hospodář vysadil vinici, obehnal ji zdí, vykopal v ní lis a vystavěl strážní věž; potom vlnici pronajal vinařům a odcestoval.
34 Když se přiblížil čas vinobraní, poslal své služebníky k vinařům, aby převzali jeho díl úrody. 35 Ale vinaři jeho služebníky chytili, jednoho zbili, druhého zabili, dalšího ukamenovali.
36 Znovu poslal jiné služebníky, a to více než předtím, ale naložili s nimi právě tak.

37 Nakonec k nim poslal svého syna; řekl si: ‚Na mého syna budou mít přece ohled!*

38 Když však vinaři shlédli syna, řekli si mezi sebou: ‚To je dědic. Pojďme, zabijme ho, a dědictví připadne nám!*
39 Chytili ho, vyvlekli ven z vinice a zabili. 40 Když nyní přijde pán vinice, co udělá těm vinařům?"
41 Řekli mu: „Zlé bez milosti zahubí a vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu bu-

Mk 12:
1 Začal k nim mluvit v podobenstvích: „Jeden člověk vysadil vinici, obehnal ji zdí, vykopal nádrž k lisu a vystavěl strážní věž; pak ji pronajal vinařům a odcestoval. 2 V stanovený čas poslal k vinařům služebníka, aby od nich vybral podíl z výnosu vinice.
3 Ale oni ho chytili, zbili a poslali zpět s prázdnou.

4 Opět k nim poslal jiného služebníka. Toho zpolíčkovali a tak zneuctili. 5 Poslal dalšího, toho zabili; a mnoho jiných - jedny zbili, jiné zabili. 6 Měl ještě jednoho: svého milovaného syna. Toho k nim poslal nakonec a říkal si: Na mého syna budou mít přece ohled.* 7 Ale ti vinaři si mezi sebou řekli: ‚To je dědic. Pojďte, zabijeme ho a dědictví bude naše!* 8 A chytili ho, zabili a vyhodili ven z vinice.

9 Co udělá pán vinice?

Přijde, zahubí vinaře a vinici dá jiným.

Lk 20:
9 Pak začal vypravovat lidu toto podobenství: „Jeden člověk vysadil vinici, pronajal ji vinařům a na dlouhou dobu odcestoval.

10 V stanovený čas poslal k vinařům služebníka, aby mu odevzdali podíl z výnosu vinice. Ale vinaři ho zbili a poslali zpět z prázdnou.

11 Poslal k nim ještě jiného služebníka; oni i toho zbili, zneuctili a poslali zpět s prázdnou. 12 Poslal ještě třetího; i toho zbili do krve a vyhnali.
13 Tu řekl pán vinice: ‚Co mám dělat? Pošlu svého milovaného syna, na něho snad budou mít ohled.*
14 Když ho však vinaři spatřili, domlouvali se mezi sebou: ‚To je dědic. Zabijme ho a dědictví bude naše.* 15 A vyvlekli ho ven z vinice a zabili.

Co tedy s nimi udělá pán vinice?
16 Přijde, zahubí ty vinaře a vinici dá jiným." Když to uslyšeli, řekli: „To přece ne!“

dou odvádět výnos v určený čas.“ 42 Ježíš jim řekl: „Což jste nikdy nečetli v Písmech: .Kámen, který stavitelé zavrh-li, stal se kamenem úhelným; Hospodin to učinil a je to podivuhodné v našich očích'?
43 Proto vám pravím, že vám Boží království bude odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce. 44 Kdo padne na ten kámen, roztříští se, a na koho on padne, toho rozdrtí."

10 Nečetli jste v Písmu slovo: ‚Kámen, který stavitelé zavrh-li, stal se kamenem úhelným;
11 Hospodin to učinil a je to podivuhodné v našich očích'?"

17 On na ně pohleděl a řekl: „Co tedy znamená slovo Písma: ‚Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kamenem úhelným'?

18 Každý, kdo padne na ten kámen, roztříští se, a na koho on padne, toho rozdrtí."

216. Touha nepřátel zmocnit se Ježíše

Mt 21:
45 Když slyšeli velekněží a farizeové tato podobenství, poznali, že mluví o nich. 46 Hleděli se ho zmocnit, ale báli se zástupů, protože ty ho měly za proroka.

Mk 12:
12 Nepřátelé se chtěli Ježíše zmocnit, neboť poznali, že to podobenství řekl proti nim, ale báli se lidu. I nechali ho a odešli.

Lk 20:
19 Zákonici a velekněží ho chtěli v tu hodinu dostat do rukou, ale báli se lidu; poznali totiž, že to podobenství řekl proti nim.

217. Spor o daň císaři

Mt 22:
15 Tehdy farizeové šli a radili se, jak by Ježíšovi nějakým slovem nastražili léčku. 16 Poslali za ním své učedníky s he- rodiány, aby řekli:

„Mistře, víme, že jsi pravdivý a učíš cestě Boží podle pravdy; na nikoho se neohlížíš a nebereš ohled na postavení člověka.

17 Pověz nám tedy, co myslíš: Je dovoleno dávat daň císaři, nebo ne?"
18 Ale Ježíš poznal jejich zlý úmysl a řekl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? 19 Ukažte mi peníz daně!" Podali mu denár. 20 On jim řekl: „Čí je to obraz a nápis?"
21 Odpověděli: „Císařův." Tu jim řekl: „Odevzdejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu." 22 Když to slyšeli, podivili se, nechali ho a odešli.

Mk 12:
13 Poslali k němu některé z farizeů a herodiánů, aby ho chytili za slovo.

14 Ti šli a řekli: „Mistře, víme, že jsi pravdivý a že se na nikoho neohlížíš; ty přece nebereš ohled na postavení člověka, nýbrž učíš cestě Boží podle pravdy.

Je dovoleno dávat daň císaři, nebo ne? Máme dávat, nebo nemáme?" 15 On však prohlédl jejich úskok a řekl jim: „Co mě pokoušíte? Ukažte mi denár!" 16 Když mu jej podali, zeptal se jich: „Čí je tento obraz a nápis?" Odpověděli: „Císařův." 17 Ježíš jim řekl: „Co je císařovo, odevzdejte císaři, a co je Boží, Bohu." Velice se nad tím podivili.

Lk 20:
20 Nespustili ho však z očí. Poslali své lidi, kteří měli předstírat, že to myslí upřímně, aby jej přistihli při výroku, pro nějž by ho mohli vydat vladařově moci a soudu.
21 Otázali se ho: „Mistře, víme, že správně mluvíš a učíš a nestraníš nikomu, nýbrž učíš cestě Boží podle pravdy.

22 Je nám dovoleno dávat daň císaři, nebo ne?"
23 Ježíš však prohlédl jejich záludnost a řekl jim:
24 „Ukažte mi denár!

Čí má obraz a nápis?" Odpověděli: „Císařův." 25 Řekl jim: „Odevzdejte tedy to, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu."
26 A tak se jim nepodařilo, aby ho před lidmi přistihli v řeči; podivili se jeho odpovědi a umlkli.

218. Spor o vzkříšení

Mt 22:
23 V ten den přišli za ním saduceové, kteří říkají, že není vzkříšení, a předložili mu dotaz:
24 „Mistře, Mojžíš řekl: ‚Zemře-li někdo bez dětí, ať se s jeho manželkou podle řádu švagrovství ožení jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.*
25 U nás bylo sedm bratří. První po svatbě zemřel, a protože neměl potomka, zanechal svou ženu svému bratru.
26 Stejně i druhý, třetí a nakonec všech sedm.
27 Naposledy ze všech zemřela ta žena. 28 Až bude vzkříšení, komu z těch sedmi bude patřit? Vždyť ji měli všichni!“
29 Ježíš jim však odpověděl: „Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží.
30 Po vzkříšení se lidé nežení ani nevdávají, ale jsou jako nebeští andělé.

31 A pokud jde o vzkříšení mrtvých, nečetli jste, co vám Bůh pravil:

32 ‚Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův?* On přece není Bohem mrtvých, nýbrž živých."

33 Když to slyšely zástupy, žasli nad jeho učením.

Mk 12:
18 Přišli k němu saduceové, kteří říkají, že není vzkříšení, a ptali se ho: 19 „Mistře, Mojžíš nám ustanovil: ‚Zemře-li něčí bratr a zanechá manželku bezdětnou, ať se s ní ožení jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.*
20 Bylo sedm bratří. Oženil se první a zemřel bez potomka.
21 Jeho manželku si vzal druhý, ale zemřel a také nezanechal potomka. A stejně třetí.
22 A nikdo z těch sedmi nezanechal potomka.
Naposledy ze všech zemřela i ta žena. 23 Komu z nich bude patřit až při vzkříšení vstanou? Všech sedm ji přece mělo za manželku." 24 Ježíš jim řekl: „Mýlíte se, neznáte Písma ani moc Boží!
25 Když lidé vstanou z mrtvých, nežení se ani nevdávají, ale jsou jako nebeští andělé.

26 A pokud jde o mrtvé, že vstanou, nečetli jste v knize Mojžíšově, ve vyprávění o hořícím keři, jak Bůh Mojžíšovi řekl: ‚Já jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův*? 27 On přece není Bohem mrtvých, nýbrž Bohem živých. Velmi se mýlíte!"

34 Když Ježíš viděl, že moudře odpověděl, řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království." Potom se ho již nikdo otázat neodvážil.

Lk 20:
27 Přišli k němu někteří ze saduceů - ti popírají vzkříšení - a otázali se ho: 28 „Mistře, Mojžíš nám ustanovil: ‚Zemře-li něčí bratr ženatý, ale bezdětný, ať se s jeho manželkou ožení jeho bratr a zplodí svému bratru potomka.*
29 Bylo tedy sedm bratří. Oženil se první a zemřel bezdětný. 30 Jeho manželku si vzal druhý, 31 pak třetí a stejně všech sedm; nezanechali dětí a zemřeli.

32 Nakonec zemřela i ta žena.
33 Komu z nich bude tato žena patřit při vzkříšení? Všech sedm ji přece mělo za manželku." 34 Ježíš jim řekl: „Lidé přítomného věku se žení a vdávají. 35 Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nežení se ani nevdávají. 36 Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům a jsou syny Božími, poněvadž jsou účastni vzkříšení. 37 A že mrtví vstanou, naznačil i Mojžíš ve vyprávění o hořícím keři, když nazývá Hospodina Bohem Abrahamovým, Bohem Izákovým a Bohem Jákobovým*. 38 On přece není Bohem mrtvých, nýbrž živých, neboť před ním jsou všichni živi." 39 Někteří ze zákoníků na to řekli: „Mistře, dobře jsi odpověděl."

40 A už se neodvážili položit mu jinou otázku.

219. Mesiáš Syn Davidův

Mt 22:
41 Když se farizeové sešli, zeptal se jich Ježíš: 42 „Co si myslíte o Mesiášovi? Čí je syn?" Odpověděli mu: „Davidův."
43 Řekl jim: „Jak to tedy, že ho David v Duchu svátém nazývá Pánem, když praví: 44 Řekl

Mk 12:
35 Když Ježíš učil v chrámu, řekl jim ještě: „Jak mohou zákonici říkat, že Mesiáš je syn Davidův?
36 Sám David řekl v Duchu svátém:

Řekl Hospodinu mému Pánu:

Lk 20:
41 Řekl jim: „Jak mohou nazývat Mesiáše synem Davidovým?

42 Vždyť sám David praví v Knize žalmů:

Řekl Hospodin mému Pánu:

Hospodin mému Pánu: .Usedni po mé pravici, dokud ti nepoložím nepřátele pod nohy.[1] [45] Jestliže tedy David nazývá Mesiáše Pánem, jak může být jeho synem!" [46] A nikdo nebyl s to odpovědět mu ani slovo; od toho dne se ho již nikdo neodvážil tázat.

Usedni po mé pravici, dokud ti nepoložím nepřátele pod nohy. [37] Sám David nazývá Mesiáše Pánem, jak tedy může být jedlo synem?" Početný zástup rád mu naslouchal.

.Usedni po mé pravici, [43] dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.' [44] David tedy nazývá Mesiáše Pánem; jak potom může být jeho synem?"

220. Varování před zákoníky

Mt 23:
[1] Tehdy Ježíš mluvil k zástupům i k svým učedníkům:
[2] „Na stolici Mojžíšové zasedli zákonici a farizeové. [3] Proto čiňte a zachovávejte všechno, co vám řeknou; ale podle jejich skutků nejednejte: neboť oni mluví a nečiní. [4] Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem. [5] Všechny své skutky konají tak, aby je lidé viděli: rozšiřují si modlitební řemínky a prodlužují třásně, [6] mají rádi přední místa na hostinách a přední sedadla v synagógách,
[7] líbí se jim, když je lidé na ulicích zdraví a říkají jim .Mistře*. [8] Vy však si nedávejte říkat .Mistře': jediný je váš Mistr, vy všichni jste bratři.
[9] A nikomu na zemi nedávejte jméno ‚Otec': jediný je váš Otec, ten nebeský.
[10] Ani si nedávejte říkat .Učiteli': váš učitel je jeden, Kristus. [u] Kdo je z vás největší, bude váš služebník.
[12] Kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se ponižuje, bude povýšen.
[13] Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít. [15] Běda vám, zákonici a farizeové, pokrytci! Obcházíte moře i zemi, abys-' te získali jednoho novověrce; a když ho získáte, učiníte z něho syna pekla, dvakrát horšího, než jste sami. [16] Běda vám, slepí vůdcové! Říkáte: ‚Kdo by přísahal při chrá-

Mk 12:
[37b] Početný zástup rád mu naslouchal. [38] Když učil, řekl:

„Varujte se zákoníků,

kteří se rádi procházejí v dlouhých řízách, stojí o pozdravy na ulicích, [39] o přední sedadla v synagógách a přední místa na hostinách.
[40] Vyjídají domy vdov a dlouho se naoko modlí.

Ty postihne tím přísnější soud."

Lk 20: 13:
[45] Když všechen lid poslouchal, řekl učedníkům:

[46] „Dejte si pozor na zákoní
ky.

kteří se rádi procházejí v dlouhých řízách, mají v oblibě pozdravy na ulicích, přední sedadla v synagógách a přední místa na hostinách.
[47] Vyjídají domy vdov a dlouho se naoko modlí.

Ty postihne tím přísnější soud."

mu, nic to neznamená; ale
kdo by přísahal při chrámo-
vém zlatu, je vázán.[1] [17] Blázni
a slepci, co je větší: zlato, ne-
bo chrám, který to zlato po-
svěcuje? [18] Nebo: ‚Kdo by pří-
sahal při oltáři, nic to nezna-
mená: ale kdo by přísahal při
oběti na něm, je vázán.* [19] Slep-
ci, co je větší: oběť nebo oltář,
který tu oběť posvěcuje?
[20] Kdo tedy přísahá při oltáři,
přísahá při něm a při všem,
co na něm leží. [21] A kdo pří-
sahá při chrámu, přísahá při
něm a při tom, kdo v něm
přebývá. [22] Kdo přísahá při
nebi, přísahá při trůnu Božím
a při tom, který na něm sedí.
[23] Běda vám, zákonici a fari-
zeové, pokrytci! Odevzdáváte
desátky z máty, kopru a kmí-
nu, a nedbáte na to, co je
v Zákoně důležitější: právo,
milosrdenství a věrnost.
Toto bylo třeba činit a to
ostatní nezanedbávat. [24] Slepí
vůdcové, cedíte komára, ale
velbloudа spolknete! [25] Běda
vám, zákonici a farizeové, po-
krytci! Očišťujete číše a talíře
zvenčí, ale uvnitř jsou plné
hrabivosti a chtivosti. [26] Slepý
farizeji, vyčisť především vni-
třek číše, a bude čistý i vnější-
šek. [27] Běda vám, zákonici
a farizeové, pokrytci! Podobá-
te se obíleným hrobům, které
zvenčí vypadají pěkně, ale
uvnitř jsou plné lidských kos-
tí a všelijaké nečistoty. [28] Tak
i vy se navenek zdáte lidem
spravedliví, ale uvnitř jste sa-
mé pokrytectví a nepravost.
[29] Běda vám, zákonici a fari-
zeové, pokrytci! Stavíte ná-
hrobky prorokům, zdobíte po-
mníky spravedlivých [30] a ří-
káte: .Kdybychom my byli na
místě svých otců, neměli by-
chom podíl na smrti proro-
ků.* [31] Tak svědčíte sami proti
sobě, že jste synové těch, kdo
zabíjeli proroky. [32] Dovršte
tedy činy svých otců! [33] Hadi,
plemeno zmijí, jak uniknete
pekelnému trestu? [34] Hle, pro-
to vám posílám proroky, uči-
tele moudrosti i zákoníky:
a vy je budete zabíjet a křižo-
vat, budete je bičovat ve

svých synagógách a pronásledovat z místa na místo, 35 aby na vás padla všechna spravedlivá krev prolitá na zemi, od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše syna Barachiášova, kterého jste zabili mezi chrámem a oltářem. 36 Amen, pravím vám, to vše padne na toto pokolení.
37 Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni; kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste!
38 Hle, váš dům se vám ponechává pustý. 39 Neboť vám pravím, že mě neuzříte od nynějška až do chvíle, kdy řeknete: .Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově."*

13:34 „Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobě posláni, kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, tak jako kvočna shromažďuje kuřátka pod svá křídla, a nechtěli jste! 35 Hle, ve svém domě zůstanete sami. Pravím vám, že mě neuzříte, dokud nepřijde chvíle, kdy řeknete: Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově."

221. Nevěra lidu

J 12:
37 Ač před nimi učinil taková znamení, nevěřili v něho; 38 a tak se naplnilo slovo, které řekl prorok Izaiáš: .Hospodine, kdo uvěřil našemu kázání? A komu byla zjevena moc Hospodinova?* Proto nemohli věřit, neboť Izaiáš také řekl: 40 .Oslepil jim oči a zatvrdil jim srdce, takže neuvidí očima a srdcem nepochopí, neobrátí se a já je neuzdravím.* 41 Tak řekl Izaiáš, neboť viděl jeho slávu a mluvil o něm. 42 Přesto v něho uvěřili i mnozí z předních mužů, ale kvůli farizeům se k němu nepřiznávali, aby nebyli vyloučeni ze synagógy. 43 Zamilovali si lidskou slávu víc než slávu Boží. 44 Ježíš hlasitě zvolal: „Kdo věří ve mne, ne ve mne věří, ale v toho, který mě poslal. 45 A kdo vidí mne, vidí toho, který mě poslal. 46 Já jsem přišel na svět jako světlo, aby nikdo, kdo ve mne věří, nezůstal ve tmě. 47 Kdo slyší má slova a nezachovává je, toho já nesoudím. Nepřišel jsem, abych soudil svět, ale abych svět spasil. 48 Kdo mě odmítá a nepřijímá moje slova, má, kdo by jej soudil: Slovo, které jsem mluvil, to jej bude soudit v poslední den. 49 Neboť jsem nemluvil sám ze sebe, ale Otec, který mě poslal, přikázal mi, jak mám mluvit a co říci. 50 A vím, že jeho přikázání je věčný život. Co tedy mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec."

222. Dar vdovy

Mk 12:
41 Sedl si naproti chrámové pokladnici a díval se, jak do ní lidé vhazují peníze. A mnozí bohatí dávali mnoho. 42 Přišla také jedna chudá vdova a vhodila dvě drobné mince, dohromady čtyrák. 43 Zavolal své učedníky a řekl jim: „Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. 44 Všichni totiž dali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa."

Lk 21:
1 Ježíš pozoroval, jak bohatí vhazují své dary do chrámové pokladnice.
2 Uviděl i jednu nuznou vdovu, jak tam hodila dvě drobné mince, 3 a řekl: „Vpravdě vám pravím, že tato chudá vdova dala víc než všichni ostatní.

4 Neboť ti všichni dali dary ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala všechno, z čeho měla být živa."

223. Předpověď o zkáze chrámu a Jeruzaléma

Mt 24:10:
1 Když Ježíš vyšel z chrámu a odcházel odtud, přistoupili k němu učedníci a ukazovali mu na chrámové stavby.
2 On však jim řekl: „Vidíte toto všechno? Amen, pravím vám, že tu nezůstane kámen na kameni, všecko bude rozmetáno.“
3 Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!“

4 Ježíš jim odpověděl: „Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl.
5 Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat ‚já jsem Mesiáš' a svedou mnohé.
6 Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hleďte, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě nebude konec. 7 Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech.
8 Ale to vše bude teprve začátek bolestí-
10:17 Mějte se na pozoru před lidmi; neboť vás budou vydávat soudům, ve svých synagógách vás budou bičovat, 18 budou vás vodit před vládce a krále kvůli mně, abyste vydali svědectví jim i národům.

21 Vydá na smrt bratr bratra a otec dítě, povstanou děti proti rodičům a připraví je o život. 22 Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. 23 Když vás budou pronásledovat v jednom městě, prchněte do jiného; amen, pravím vám, že nebudete hotovi se všemi izraelskými městy, než přijde Syn člověka.

Mk 13:
1 A když vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pohleď Mistře, jaké to kameny a jaké stavby!"
2 Ježíš mu řekl: „Obdivuješ ty velké stavby? Nezůstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno."

3 Když seděl na Olivové hoře naproti chrámu a byli sami, zeptali se ho Petr, Jakub, Jan a Ondřej: 4 „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení, až se začne všechno schylovat ke konci!"
5 Ježíš jim odpověděl: „Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl.
6 Mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat: ‚Já jsem to' a svedou mnohé.
7 Až uslyšíte válečný ryk a zvěsti o válkách, nelekejte se! Musí to být, ale to ještě nebude konec.
8 Povstane národ proti národu a království proti království, v mnohých krajinách budou zemětřesení, bude hlad. To bude teprve začátek bolestí.

9 Vy sami se mějte na pozoru! Budou vás vydávat soudům, budete biti v synagógách, budete stát před vládci a králi kvůli mně, abyste před nimi vydali svědectví. 10 Ale dříve musí být evangelium kázáno všem národům.

12 Vydá na smrt bratr bratra a otec dítě, povstanou děti proti rodičům a připraví je o život. 13 Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno; ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.

Lk 21:
5 Když někteří mluvili o chrámu, jak je vyzdoben krásnými kameny a pamětními dary, řekl: 6 „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno."

7 Otázali se ho: „Mistře, kdy to nastane? A jaké bude znamení, až se to začne dít?"

8 Odpověděl: „Mějte se na pozoru, abyste se nedali svést. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat: , Já jsem to ‘a ‚nastal čas'. Nechoďte za nimi.
9 Až uslyšíte o válkách a povstáních, neděste se: neboť to musí nejprve být, ale konec nenastane hned." 10 Tehdy jim řekl: „Povstane národ proti národu a království proti království, 11 budou veliká zemětřesení a v mnohých krajinách hlad a mor, hrůzy a veliká znamení z nebes.
12 Ale před tím vším na vás vztáhnou ruce a budou vás pronásledovat; budou vás vydávat synagógám na soud a do vězení a vodit před krále a vládce pro mé jméno. 13 To vám bude příležitostí k svědectví. 14 Vezměte si k srdci, abyste si předem nepřipravovali, jak se budete hájit. 15 Neboť já vám dám řeč i moudrost, kterou nedokáže přemoci ani vyvrátit žádný váš protivník. 16 Zradí vás i vaši rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a někteří z vás budou zabiti. 17 A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno. 18 Ale ani vlas z vaší hlavy se neztratí. 19 Když vytrváte, získáte své životy.

24:15 Když pak uvidíte ‚znesvěcující ohavnost*, o niž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svátém - kdo čteš, rozuměj - 16 tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor; 17 kdo je na střeše, ať nesestupuje, aby si něco vzal z domu; 18 a kdo je na poli, ať se nevrací, aby si vzal plášť.

19 Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! 20 Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu.

14 Když pak uvidíte znesvěcující ohavnost stát tam, kde být nemá - kdo čte, rozuměj - tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor; 15 kdo je na střeše, ať nesestupuje a nevchází do domu, aby si odtud něco vzal;

16 a kdo je na poli, ať se nevrací domů, aby si vzal plášť.

17 Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! 18 Modlete se, aby to nebylo v zimě.

20 Když uvidíte, že Jeruzalém obkličují vojska, tu poznáte, že se přiblížila jeho zkáza. 21 Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor, kteří jsou v Jeruzalémě, ať z něho odejdou, a kteří jsou po venkově, ať do něho nevcházejí,

224. Příchod Syna člověka

Mt 24:

21 Neboť tehdy nastane hrozné soužení, jaké nebylo od počátku světa až do nynějška a nikdy již nebude.
22 A kdyby nebyly ty dny zkráceny, nebyl by spasen žádný člověk; ale kvůli vyvoleným budou ty dny zkráceny. 23 Tehdy, řekne-li vám někdo: ‚Hle, tu je Mesiáš nebo tam*, nevěřte!
24 Neboť vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné. 25 Hle, řekl jsem vám to předem.
26 Když vám řeknou: ‚Hle, je na poušti*, nevycházejte! ‚Hle, v tajných úkrytech*, nevěřte tomu!
27 Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka. 28 Kde je mrtvola, slétnou se i supi.
29 Hned po soužení těch dnů se zatmí slunce, měsíc ztratí svou zář, hvězdy budou padat z nebe

a mocnosti nebeské se zachvějí.
30 Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uzří Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí

Mk 13:

19 S těmi dny přijde takové soužení, jaké nebylo od počátku světa, který stvořil Bůh, až do dneška a nikdy nebude.
20 A kdyby Pán nezkrátil ty dny, nebyl by spasen žádný člověk. Ale kvůli svým vyvoleným zkrátí ty dny. 21 A tehdy, řekne-li vám někdo: ‚Hle, tu je Mesiáš, hle tam*, nevěřte!
22 Vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět znamení a zázraky, aby svedli vyvolené, kdyby to bylo možné. 23 Vy však se mějte na pozoru! Všecko jsem vám řekl předem.

24 Ale v těch dnech po onom soužení zatmí se slunce, a měsíc ztratí svou záři, 25 hvězdy budou padat z nebe

a mocnosti, které jsou v nebesích, se zachvějí.

26 A tehdy uzří Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou. 27 Tehdy vyšle

Lk 21:

25 Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře. 26 Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět.
Neboť mocnosti nebeské se zachvějí.

27 A tehdy uzří Syna člověka přicházet v oblaku s mocí a velikou slávou. 28 Když se toto

a slávou.
31 On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců nebe ke druhým.
32 Od fíkovníku si vezměte poučení: Když už jeho větev raší a vyráží listí, víte, že je léto blízko. 33 Tak i vy, až toto všecko uvidíte, vězte, že ten čas je blízko, přede dveřmi.
34 Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane. 35 Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. 36 O onom dni a hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám.

anděly a shromáždí své vyvolené od čtyř úhlů světa, od nejzazších konců země po nej- zazší konce nebe.

28 Od fíkovníku si vezměte poučení: Když už jeho větev raší a vyráží listí, víte, že léto je blízko. 29 Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že ten čas je blízko, přede dveřmi.
30 Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všecko stane. 31 Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. 32 O onom dni či hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.

začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko."

29 Vypravoval jim podobenství: „Podívejte se na fíkovník nebo na jiný strom: 30 Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko.
31 Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že je blízko království Boží.
32 Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane. 33 Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou.

225. Nutnost bdělosti

Mt 22:
42 „Co si myslíte o Mesiášovi? Čí je syn?“ Odpověděli mu: „Davidův."

Lk 21:
34 Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past.
35 Neboť přijde na všechny, kteří přebývají na zemi.

226. Podobenství o deseti družičkách

Mt 25:
1 Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. 2 Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. 3 Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej. 4 Rozumné si vzaly s lampami i olej y nádobkách. 5 Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. 6 Uprostřed noci se rozlehl křik: .Ženich je tu, jděte mu naproti!*7 Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy. 8 Tu řekly ty pošetilé rozumným: .Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!* 9 Ale rozumné odpověděly: .Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!‘ 10 Ale zatímco šly kupovat, přišel ženich, a které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny. 11 Potom přišly i ty ostatní družičky a prosily: ‚Pane, pane, otevři nám!* 12 Ale on odpověděl: ‚Amen, pravím vám, neznám vás.* 13 Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.

Lk 21:

36 Buďte bdělí a proste v každý čas, abyste měli sílu uniknout všemu tomu, co se bude dít, a mohli stanout před Synem člověka."

227. O posledním soudu

Mt 25:
31 Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy:
32 a budou před něho shromážděny všechny národy. 1 oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, 33 ovce postaví po pravici a kozly po levici. 34 Tehdy řekne král těm po pravici: .Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. 35 Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, 36 byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.' 37 Tu mu ti spravedliví odpovědí: ‚Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasytili jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?
38 Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě?
39 Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?* 40 Král odpoví a řekne jim: Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.* 41 Potom řekne těm na levici: .Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům! 42 Hladověl jsem, a nedali jste mi jíst, žíznil jsem, a nedali jste mi pít, 43 byl jsem na cestách, a neujali jste se mne, byl jsem nahý a neoblékli jste mě, byl jsem ne-mocen a ve vězení, a nenavštívili jste mně.* 44 Tehdy odpoví i oni: .Paine, kdy jsme tě viděli hladového, žíznivého, pocestného, nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?‘ 45 On jim odpoví: ‚Amen, pravím vám, cokoli jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.* 46 A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života

228. Ježíš v posledním dni

Lk 21:
37 Ve dne učil v chrámě, ale na noc odcházel na horu, která se nazývala Olivová. 38 A všechen lid k němu přicházel už časně zrána do chrámu, aby ho poslouchal.

J 18:
2 Také Jidáš, který ho zradil, znal to místo, neboť Ježíš tam se svými učedníky často býval.

229. Jidášova úmluva s velekněžími

Mt 26:
1 Když Ježíš dokončil všechna tato slova, řekl svým učedníkům:
2 „Víte, že za dva dny budou velikonoce, a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován.“
3 Tehdy se sešli velekněží a starší lidu ve dvoře velekněze, který se jmenoval Kaifáš,
4 a uradili se, že se Ježíše zmocní lstí a že ho zabijí.
5 Říkali: „Jen ne při svátečním shromáždění, aby se lid nebouřil.**
14 Tehdy šel jeden ze Dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, k velekněžím 15 a řekl: „Co mi dáte? Já vám ho zradím.** Oni mu určili třicet stříbrných. 16 Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil.

Mk 14:
1 Bylo dva dny před velikonocemi, svátkem nekvašených chlebů.
Velekněží a zákonici přemýšleli, jak by se Ježíše lstí zmocnili a zabili ho.
2 Říkali: „Jen ne při svátečním shromáždění, aby se lid nevzbouřil.**
10 Jidáš Iškariotský, jeden z Dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil.
11 Ti se zaradovali, když to uslyšeli, a slíbili mu peníze. I hledal vhodnou příležitost, jak by jim ho vydal.

Lk 22:
1 Blížil se svátek nekvašených chlebů, velikonoce.
2 Velekněží a zákonici přemýšleli, jak by ho zahubili:
báli se však lidu.
3 Tu vstoupil satan do Jidáše, nazývaného Iškariotský, který byl z počtu Dvanácti. 4 Odešel, aby se domluvil s velekně- žími a veliteli stráže, že jim ho zradí. 5 Oni se zaradovali a dohodli se, že mu dají peníze. 6 Jidáš s tím souhlasil a hledal vhodnou příležitost, aby jim ho vydal, až při tom nebude zástup.

230. Příprava velikonoční večeře

Mt 26:

17 Prvního dne o svátcích nekvašených chlebů přišlí učedníci za Ježíšem a řekli:

„Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?" 18 On je poslal do města k jistému člověku,

aby mu řekli: „Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko, u tebe budu jíst se svými učedníky velikonočního beránka."

19 Učedníci učinili, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka.

Mk 14:

12 Prvního dne nekvašených chlebů, když se zabíjel velikonoční beránek, řekli Ježíšovi jeho učedníci:

„Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?" 13 Poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města a potká vás člověk, který nese džbán vody. Jděte za ním,

14 a kam vejde, řekněte hospodáři: Mistr vzkazuje: Kde je pro mne světnice, v níž bych jedl se svými učedníky velikonočního beránka?*

15 A on vám ukáže velkou horní místnost, zařízenou a připravenou; tam pro nás připravte večeři!"

16 Učedníci šli, a když přišli do města, nalezli všecko tak, jak jim to řekl; a připravili velikonočního beránka.

Lk 22:

7 Nastal den nekvašených chlebů, kdy měl být zabit velikonoční beránek. 8 Ježíš poslal Petra a Jana a řekl jim: „Jděte a připravte nám beránka, abychom slavili velikonoční večeři." 9 Oni mu řekli: „Kde chceš, abychom ji připravili?" 10 Řekl jim: „Když vejdete do města, potkáte člověka, který nese džbán vody. Jděte za ním do domu, do něhož vejde, a řekněte hospodáři:

11 Mistr ti vzkazuje: Kde je světnice, v níž bych jedl se svými učedníky velikonočního beránka?*

12 A on vám ukáže upravenou velkou horní místnost; tam připravte večeři."

13 Odešli a nalezli všechno, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.

231. Ustanovení večeře Páně

Mt 26:

20 Navečer usedl s Dvanácti ke stolu,

29 Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový v království svého Otce."

Mk 14:

17 Večer přišel Ježíš s Dvanácti.

25 Amen, pravím vám, že nebudu již piti z plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království."

Lk 22:

14 Když nastala hodina, usedl ke stolu a apoštolově s ním.

15 Řekl jim: „Velice jsem toužil jisti s vámi tohoto beránka, dříve než budu trpět.

16 Neboť vám pravím, že ho již nebudu jíst, dokud vše nedojde naplnění v království Božím." 17 Vzal kalich, vzdal díky a řekl: „Vezměte a podávejte mezi sebou. 18 Neboť vám pravím, že od této chvíle nebudu piti z plodu vinné révy, dokud nepřijde království Boží."

232. Spor o přední postavení

Mt 20:

25 Ale Ježíš si je zavolal a řekl: „Víte, že vládcové panují nad národy a velicí je utlačují.

Mk 10:

42 Ježíš je zavolal k sobě a řekl jim: „Víte, že ti, kdo platí u národů za první, nad nimi panují, a kdo jsou u nich velcí, utlačují je.

Lk 22:

24 Vznikl mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší. 25 Řekl jim: „Králové panují nad národy, a ti, kdo jsou u moci, dávají si říkat dobrodinci.

26 Ne tak bude mezi vámi: kdo
se mezi vámi chce stát velkým,
buď vaším služebníkem; 27 a kdo
chce být mezi vámi první, buď
vaším otrokem.

28 Tak jako Syn člověka
nepřišel, aby si dal sloužit, ale
aby sloužil a dal svůj život jako
výkupné za mnohé."

43 Ne tak bude mezi vámi; ale
kdo se mezi vámi chce stát
velkým, buď vaším služebníkem;
44 a kdo chce být mezi vámi
první, buď otrokem všech.

45 Vždyť ani Syn člověka
nepřišel, aby si dal sloužit, ale
aby sloužil a dal svůj život jako
výkupné za mnohé."

26 Avšak vy ne tak: Kdo mezi
vámi je největší, buď jako
poslední, a kdo je v čele, buď
jako ten, který slouží. 27 Neboť
kdo je větší: ten, kdo sedí za
stolem, či ten, kdo obsluhuje?
Zdali ne ten, kdo sedí za stolem?
Ale já jsem mezi vámi jako ten,
který slouží.
28 A vy jste ti, kdo se mnou v
mých zkouškách vytrvali.
29 Já vám uděluji království, jako
je můj Otec udělí mně,
30 abyste v mém království jedli a
pili u mého stolu; usednete na
trůnech a budete soudit dvanáct
pokolení Izraele."

Srovnej J 13:
1 Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otci; miloval
své, kteří jsou ve světě, a prokázal svou lásku k nim až do konce. 2 Když byli u večeře a ďábel již vložil do
srdce Jidáše Iškariotského, syna Šimonova, aby ho zradil, 3 Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu
Otec dal všecko do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, 4 odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a
přepásal se; 5 pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl
přepásán. 6 Přišel k Šimonu Petrovi a ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?" 7 Ježíš mu odpověděl:
„Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš." 8 Petr mu řekl: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!"
Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl." 9 Řekl mu Šimon Petr: „Pane, pak
tedy nejenom nohy, ale i ruce a hlavu!" 10 Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt,
neboť je celý čistý. I vy jste čisti, ale ne všichni." 11 Věděl, kdo ho zradí, a proto řekl: Ne všichni jste čisti.
12 Když jim umyl nohy a oblékl si svůj šat, opět se posadil a řekl jim: „Chápete, co jsem vám učinil? 13
Nazýváte mě Mistrem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. 14 Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám
umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. 15 Dal jsem vám příklad, abyste i vyjednali, jako jsem
jednal já. 16 Amen, amen, pravím vám, sluha není větší než jeho pán a posel není větší než ten, kdo ho
poslal. 17 Když to víte, blaze vám, jestliže to také činíte. 18 Nemluvím o vás všech. Já vím, které jsem
vyvolil. Ale má se naplnit slovo Písma: ‚Ten, který se mnou jí chléb, zvedl proti mně patu.' 19 Říkám vám
to již nyní předem, abyste potom, až se to stane, uvěřili, že já jsem to. 20 Amen, amen, pravím vám, kdo
přijímá toho, koho pošlu, mne přijímá. A kdo přijímá mne, přijímá toho, který mě poslal."

233. Označení zrádce

Mt 26:
21 a když jedli, řekl jim:
„Amen, pravím vám, že
jeden z vás mě zradí."

22 Velice je to zarmoutilo
a začali se ho jeden po
druhém ptát: „Snad to
nejsem já, Pane?" 23 On
odpověděl: „Kdo se
mnou omočil ruku v
míse, ten mě zradí.

24 Syn člověka sice
odchází, jak je o něm

Mk 14:
18 A když byli u stolu a
jedli, řekl: „Amen,
pravím vám, že jeden z
vás mě zradí, ten, který
se mnou jí."
19 Zarmoutilo je to a
začali se ho jeden po
druhém ptát: „Snad ne
já?" 20 Řekl jim: „Jeden
ze Dvanácti, kteiý se
mnou namáčí chléb v
téže míse.

21 Syn člověka odchází,
jak je o něm psá-

Lk 22:

21, Avšak hle, můj
zrádce je se mnou u

22 Syn člověka jde, jak je
určeno, běda

Srovnej J 13:
21 Když to Ježíš řekl, v
hlubokém zármutku
dosvědčil: Amen, amen,
pravím vám, jeden z vás
mě zradí."
22 Učedníci se dívali
jeden na druhého v
nejistotě, o kom to
mluví. 23 Jeden z
učedníků, kterého Ježíš
miloval, byl u stolu po
jeho boku. 24 Na toho se
Šimon obrátil a řekl:
„Zeptej se, o kom to
mluví!" 25 Ten učedník
se naklonil

psáno; ale běda tomu, který Syna člověka zrazuje. Pro toho by bylo lépe, kdyby se byl vůbec nenarodil!"

25 Na to řekl Jidáš, který ho zrazoval: „Jsem to snad já, Mistře?" Řekl mu: „Tý sám jsi to řekl."

no, ale běda tomu, který Syna člověka zrazuje. Pro toho by bylo lépe, kdyby se byl vůbec nenarodil."

však tomu člověku, který ho zrazuje."

23 A oni se začali mezi sebou dohadovat, který z nich je ten, kdo to učiní.

těsně k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kdo to je?" 26 Ježíš odpověděl: „Je to ten, pro koho omočím tuto skývu chleba a podám mu ji.“ Omočil tedy skývu, vzal ji a dal Jidášovi Iškariotskému, synu Šimonovu. 27 Tehdy, po té skývě, vstoupil do něho šatem. Ježíš mu řekl: „Co chceš učinit, učiň hned!"
28 Nikdo u stolu nepochopil, proč mu to řekl.
29 Protože měl Jidáš u sebe pokladnici, domnívali se někteří, že ho poslal nakoupit, co potřebují na svátky, nebo dát něco chudým.
30 Jidáš přijal skývu, a hned vyšel ven. Byla noc.

234. Ustanovení Eucharistie

Mt 26:
26 Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dával učedníkům se slovy: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo."

27 Pak vzal kalich, vzdal díky a podal jim ho se slovy: „Pijte z něho všichni. 28 Neboť toto jest má krev, která zpečeťuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.

Mk 14:
22 Když jedli, vzal chléb, požehnal, lámal a dával jim se slovy: „Vezměte, toto jest mé tělo."

23 Pak vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni.
24 A řekl jim: „Toto jest má krev, která zpečeťuje smlouvu a prolévá se za mnohé.

Lk 22:
19 Pak vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku."
20 A právě tak, když bylo po večeři, vzal kalich

a řekl: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá."

235. Přikázání lásky

J 13:
31 Když Jidáš vyšel ven, Ježíš řekl: „Nyní byl oslaven Syn člověka a Bůh byl oslaven v něm;
32 Bůh jej také oslaví v sobě a oslaví jej hned. 33 Dítky, ještě jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, a jako jsem řekl Židům, tak nyní říkám i vám: Kam já odcházím, tam vy přijít nemůžete. 34 Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. 35 Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým."

236. Předpověď Petrova zapření

Mt 26:
31 Tu jim Ježíš řekl: „Vy všichni ode mne této noci odpadnete, neboť je psáno: ‚Bu-

Mk 14:
27 Ježíš jim řekl: „Všichni ode mne odpadnete, neboť je psáno: ‚Budu bít pastýře a ovce

Lk 22:
31 Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl třídit jako pšenici. 32 Já jsem však

du bít pastýře a rozprchnou se ovce stáda.[1] [32] Po svém vzkříšení však vás předejdu do Galileje."
[33] Na to mu řekl Petr: „Kdyby všichni od tebe odpadli, já nikdy ne!“ [34] Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ještě této noci, dřív než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš." [35] Petr prohlásil: „I kdybych měl s tebou umřít, nezapřu tě." Podobně mluvili všichni učedníci.

se rozprchnou.[128] Ale po svém vzkříšení vás předejdu do Galileje."

[29] Tu mu Petr řekl: „I kdyby všichni odpadli, já ne."
[30] Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím tobě, že dnes, této noci, dřív než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mě třikrát zapřeš." [31] On však ještě horlivěji prohlašoval: „I kdybych měl spolu s tebou umřít, nezapřu tě.“ Tak mluvili všichni.

za tebe prosil, aby tvá víra neselhala: a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím."

[33] Řekl mu: „Pane, s tebou jsem hotov jít i do vězení a na smrt."
[34] Ježíš mu řekl: „Pravím ti, Petře, ještě se ani kohout dnes neozve, a ty už třikrát zapřeš, že mne znáš."

237. Hodina boje

Lk 22:
[35] Řekl jim: „Když jsem vás vyslal bez měšce, mošny a obuvi, měli jste v něčem nedostatek?" Oni mu odpověděli: „Neměli." [36] Řekl jim: „Nyní však, kdo má měšec, vezmi jej a stejně tak i mošnu: kdo nemá, prodej plášť a kup si meč. [37] Pravím vám, že se na mně musí naplnit to, co je psáno: ‚Byl započten mezi zločince.[1] Neboť to, co se na mne vztahuje, dochází svého cíle." [38] Oni řekli: „Pane, tu jsou dva meče." Na to jim řekl: „To stačí."

238. O vytrvání ve víře

J 14:
[1] Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. [2] V domě mého Otce je mnoho příbytků: kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. [3] A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. [4] A cestu, kam jdu, znáte." [5] Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?" [6] Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. [7] Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli." [8] Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!" [9] Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? [10] Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. [11] Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky! [12] Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. [13] A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. [14] Budete- li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním. [15] Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání: [16] a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky - [17] Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude. [18] Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám. [19] Ještě malou chvíli a svět mě už neuzří, vy však mě uzříte, poněvadž já jsem živ a také vy budete živi. [20] V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci, vy ve mně a já ve vás. [21] Kdo přijal mé přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mě miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a dám se mu poznat." [22] Řekl mu Juda, ne ten Iškariotský: „Pane, jak to, že se chceš dát poznat nám, ale ne světu?" [23] Ježíš mu odpověděl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. [24] Kdo mě nemiluje, nezachovává má slova. A slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. [25] Toto vám pravím, dokud jsem s vámi. [26] Ale Přímluvce, Duch svátý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všecko, co jsem vám řekl. [27] Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; nějako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí! [28] Slyšeli jste, že jsem vám řekl: Odcházím - a přijdu k vám. Jestliže mě milujete, měli byste se radovat, že jdu k Otci; neboť Otec je větší než já. [29] Řekl jsem vám to nyní předem, abyste potom, až se to stane, uvěřili. [30] Již s vámi nebudu mnoho mluvit, neboť přichází vládce tohoto světa. Proti mně nic nezmůže. [31] Ale svět má poznat, že miluji Otce a jednám, jak mi přikázal. - Vstaňte, pojďme odtud!"

239. O kmeni a ratolestech

J 15:
[1] „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. [2] Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává a
každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce. [3] Vy jste již čisti pro slovo, které jsem k vám
mluvil. [4] Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při
kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. [5] Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a
já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. [6] Kdo nezůstane ve mně, bude
vyvržen ven jako ratolest a uschne; pak ji seberou, hodí do ohně a spálí. [7] Zůstanete-li ve mně a
zůstanou-li má slova ve vás, proste, oč chcete, a stane se vám. [8] Tím bude oslaven můj Otec, když
ponesete hojné ovoce a budete mými učedníky. [9] Jako si Otec zamiloval mne, tak jsem si já zamiloval
vás. Zůstaňte v mé lásce. [10] Zachováte-li má přikázání, zůstanete v mé lásce, jako já zachovávám
přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. [11] To jsem vám pověděl, aby moje radost byla ve vás a vaše
radost aby byla plná.“ [12] „To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. [13]
Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. [14] Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám
přikazuji. [15] Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás
přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce. [16] Ne vy jste vyvolili mne, ale
já jsem vyvolil vás, a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; a Otec vám dá,
oč byste ho prosili v mém jménu. [17] To vám přikazuji, abyste jeden druhého milovali.

240. Nenávist světa

J 15: 16:
[18] Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. [19] Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to,
co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. [20]
Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Sluha není nad svého Pána. Jestliže pronásledovali mne, i
vás budou pronásledovat - jestliže mé slovo zachovali, i vaše zachovají. [21] Ale to vše vám učiní pro mé
jméno, poněvadž neznají toho, který mě poslal. [22] Kdybych byl nepřišel a nemluvil k nim, byli by bez
hříchu. Nyní však nemají výmluvu pro svůj hřích. [23] Kdo nenávidí mne, nenávidí i mého Otce. [24]
Kdybych byl mezi nimi nečinil skutky, jaké nikdo jiný nedokázal, byli by bez hříchu. Ale oni je viděli, a
přece mají v nenávisti i mne i mého Otce. [25] To proto, aby se naplnilo slovo napsané v jejich zákoně:
.Nenáviděli mě bez příčiny'. [26] Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od
Otce vychází, ten o mně vydá svědectví. [27] Také vy vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku.
16:[1] To jsem vám pověděl, abyste se nedali svést. [2] Budou vás vylučovat ze synagóg; ano, přichází
hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha. [3] To s vámi budou činit, protože
nepoznali Otce ani mne. [4] Ale to jsem vám pověděl, abyste si vzpomněli na má slova, až přijde ta
hodina." Neřekl jsem vám to na začátku, poněvadž jsem byl s vámi.

241. O příchodu Přímluvce

J 16:
[5] Nyní však odcházím k tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá: Kam jdeš? [6] Ale že jsem k vám
tak mluvil, zármutek naplnil vaše srdce. [7] Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když
neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. [8] On přijde a ukáže světu, v čem je
hřích, spravedlnost a soud;.[9] Hřích v tom, že ve mne nevěří; [10] spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a
již mne nespatříte; [11] soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. [12] Ještě mnoho jiného bych vám
měl povědět, ale nyní byste to nesnesli. [13] Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré
pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. [14] On
mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. [15] Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl,
že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. [16] Zanedlouho mě již nespatříte a zanedlouho mě opět uzříte."
[17] Někteří z jeho učedníků si mezi sebou řekli: „Co znamenají slova .zanedlouho mě nespatříte a
zanedlouho mě opět uzříte' a .odcházím k Otci'?" [18] Říkali: „Co znamená ono: zanedlouho? Nevíme, o
čem mluví." [19] Ježíš poznal, že se ho chtějí otázat, a řekl jim: „Dohadu-

jete se mezi sebou o tom, že jsem řekl: Zanedlouho mě nespatříte a zanedlouho mě opět uzříte? 20 Amen, amen, pravím vám, vy budete plakat a naříkat, ale svět se bude radovat; budete se rmoutit, ale váš zármutek se promění v radost. 21 Žena, když rodí, má zármutek, neboť přišla její hodina; ale když porodí dítě, nevzpomíná už na soužení pro radost, že na svět přišel člověk. 22 I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám nikdo nevezme. 23 V onen den se mě nebudete již na nic ptát. Amen, amen, pravím vám, bu- dete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to. 24 Až dosud jste o nic neprosili v mém jménu. Proste a dostanete, aby vaše radost byla plná. 25 To vše jsem vám říkal v obrazech. Přichází hodina, kdy k vám už nebudu mluvit o Otci v obrazech, ale budu jej zvěstovat přímo.
26 V onen den budete prosit v mém jménu a neříkám vám, že já budu prosit Otce za vás;
27 vždyť Otec sám vás miluje, protože vy milujete mne a uvěřili jste, že jsem vyšel od Boha.
28 Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět. Teď svět opouštím a navracím se k Otci." 29 Jeho učedníci mu řekli: „Nyní mluvíš přímo a bez obrazů. 30 Nyní víme, že víš všecko a že nepotřebuješ, aby ti někdo kladl otázky. Proto věříme, že jsi vyšel od Boha." 31 Ježíš jim odpověděl: „Teď věříte? 32 Hle, přichází hodina, a již je zde, kdy se rozprchnete každý do svého domova a mne necháte samotného. Ale nejsem sám, neboť Otec je se mnou. 33 To jsem vám pověděl, abyste nalezli ve mně pokoj. Ve světě máte soužení. Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět."

242. Ježíšova velekněžská modlitba

J 17:
1 Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, 2 stejně jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný. 3 A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. 4 Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokonal dílo, které jsi mi svěřil. 5 A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět. 6 Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal; a tvoje slovo zachovali. 7 Nyní poznali, že všecko, co jsi mi dal, je od tebe; 8 neboť slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali. Vpravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že ty jsi mě poslal. 9 Za ně prosím. Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; 10 a všecko mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven. 11 Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě. Otče svátý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my. 12 Dokud jsem byl s nimi, zachovával jsem je v tvém jménu, které jsi mi dal; ochránil jsem je, takže žádný z nich nezahynul, kromě toho, kteiý byl zavržen, aby se naplnilo Písmo. 13 Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě na světě, aby v sobě měli plnost mé radosti. 14 Dal jsem jim tvé slovo, ale svět k nim pojal nenávist, poněvadž nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. 15 Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého. 16 Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. 17 Posvěť je pravdou; tvoje slovo je pravda. 18 Jako ty jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. 19 Sám se- be za ně posvěcuji, aby i oni byli vpravdě posvěceni. 20 Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; 21 aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. 22 Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno -23 já v nich a ty ve mně; aby byli uvedeni v dokonalost jednoty a svět aby poznal, že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je tak jako mne. 24 Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsejn já; ať hledí na mou slávu, kterou jsi mi dal, neboť jsi mě miloval již před založením světa. 25 Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a také oni poznali, že jsi mě poslal. 26 Dal jsem jim poznat tvé jméno a ještě dám poznat, aby v nich byla láska, kterou máš ke mně, a já abych byl v nich."

243. Z večeřadla do Getsemanské zahrady

Mt 26:	Mk 14:	Lk 22:	J 18:
30 Potom zazpíval chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu.	26 Když zazpívali chvalozpěv, šli na Olivovou horu.	39 Potom se jako obvykle odebral na Olivovou horu; učedníci ho následovali.	1 Po těch slovech šel Ježíš se svými učedníky za potok Ced- ron, kde byla zahrada; a do ní vstoupil on i jeho učedníci.

244. Modlitba v Getsemane

Mt 26:

36 Tu s nimi Ježíš přišel na místo zvané Getsemane a řekl učedníkům: „Počkejte zatím zde, já půjdu dál, abych se modlil.“
37 Vzal s sebou Petra a oba syny Zebedeovy; tu na něho padl zármutek a úzkost.
38 Tehdy jim řekl: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte se mnou!“
39 Poodešel od nich, padl tváří k zemi a modlil se: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.“

40 Potom přišel k učedníkům a zastihl je ve spánku. Řekl Petrovi: „To jste nemohli jedinou hodinu bdít se mnou?
41 Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Váš duch je odhodlán, ale tělo slabé." 42 Odešel podruhé a modlil se: „Otče můj, není-li možné, aby mne tento kalich minul, a musím jej pít, staň se tvá vůle."
43 A když se vrátil, zastihl je opět spící; nemohli oči udržet. 44 Nechal je, zase odešel a potřetí se modlil stejnými slovy.
45 Potom přišel k učedníkům a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? Hle, přiblížila se hodina, a Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. 46 Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje."

Mk 14:

32 Přišli na místo zvané Getsemane. Ježíš řekl svým učedníkům: „Počkejte tu, než se pomodlím."

33 Pak vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Přepadla ho hrůza a úzkost.
34 A řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!"
35 Poodešel od nich, padl na zem a modlil se, aby ho, je-li možné, minula tato hodina. 36 Řekl: „Abba, Otče, tobě je všecko možné; odejmi ode mne tento kalich, ale ne, co já chci, nýbrž co ty chceš

37 Přišel k učedníkům a zastihl je ve spánku. Řekl Petrovi: „Šimone, ty spíš? Nedokázal jsi jedinou hodinu bdít? 38 Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Váš duch je odhodlán, ale tělo slabé." 39 Znovu odešel a modlil se stejnými slovy.

40 A když se vrátil opět je zastihl spící; oči se jim zavíraly a nevěděli, co by mu odpověděli.

41 Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? Už dost! Přišla hodina, hle, Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. 42 Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje."

Lk 22:

40 Když došel na místo, řekl jim: „Modlete se, abyste neupadli do pokušení." 41 Pak se od nich vzdálil, co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: 42 „Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň."
43 Tu se mu zjevil anděl z nebe a dodával mu síly.
44 Ježíš v úzkostech zápasil a modlil se ještě usilovněji; jeho pot kanul na zem jako krůpěje krve.
45 Pak vstal od modlitby, přišel k učedníkům a shledal, že zármutkem usnuli. 46 Řekl jim: „Jak to, že spíte? Vstaňte a modlete se, abyste neupadli do pokušení."

245. Zatčení

Mt 26:

47 Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z Dvanácti. Vele- kněží a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi.
48 Jeho zrádce s nimi

Mk 14:

43 Ještě ani nedomluvil a přišel Jidáš, jeden z Dvanácti. Vele- kněží, zákonici a starší s ním poslali zástup, ozbrojený meči a holemi. 44 Jeho zrád-

Lk 22:

47 Ještě ani nedomluvil a hle, zástup, a vpředu ten, který se jmenoval Jidáš, jeden ze Dvanácti; přistoupil k Ježíšovi, aby ho políbil.

Srovnej J 18:

1 Po těch slovech šel Ježíš se svými učedníky za potok Ced- ron, kde byla zahrada; a do ní vstoupil on i jeho učedníci.
2 Také Jidáš, který ho

domluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho zatkněte." 49 A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Buď zdráv, Mistře", a políbil ho. 50 Ježíš mu odpověděl: „Příteli, konej svůj úkol!" Tu přistoupili k Ježíšovi, vztáhli na něho ruce a zmocnili se ho.
51 Jeden z těch, kdo byli s ním, sáhl po meči, napadl velekněžova sluhu a uťal mu ucho. 52 Ježíš mu řekl: „Vrať svůj meč na jeho místo; všichni, kdo se chápou meče, mečem zajdou. 53 Či myslíš, že bych nemohl poprosit svého Otce, a poslal by mi ihned víc než dvanáct legií andělů? 54 Ale jak by se potom splnila Písma, že to tak musí být?" 55 V té hodině řekl Ježíš zástupům:

„Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. Denně jsem sedával v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mne. 56 Toto všechno se však stalo, aby se splnilo, co napsali proroci."
A tu ho všichni učedníci opustili a utek-li.

ce s nimi domluvil znamení. Řekl: „Kterého políbím, ten to je; toho zatkněte a pod dozorem odveďte." 45 Když Jidáš přišel, hned k Ježíšovi přistoupil a řekl: „Mistře!" a políbil ho. 46 Oni pak na něho vztáhli ruce a zmocnili se ho.

47 Tu jeden z těch, kdo stáli kolem, tasil meč, zasáhl velekněžova sluhu a uťal mu ucho.

48 Ale Ježíš jim řekl: „Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. 49 Denně jsem učíval u vás v chrámě a nezmocnili jste se mne. Ale je třeba, aby se naplnila Písma!"

50 Všichni ho opustili a utekli. 51 Šel za ním nějaký mladík, který měl na sobě jen kus plátna přes nahé tělo; toho chytili. 52 On jim však nechal plátno v rukou a utekl.

48 Ježíš mu řekl: „Jidáši, polibením zrazuješ Syna člověka?" 49 Když ti, kteří byli s Ježíšem, viděli, co nastává, řekli: „Pane, máme se bít mečem?"
50 A jeden z nich napadl sluhu velekněžova a uťal mu pravé ucho. 51 Ježíš však řekl: „Přestaňte s tím!" Dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.

52 Pak řekl Ježíš těm, kteří na něho přišli, kněžím, velitelům stráže a starším: „Jako na povstalce jste na mne vyšli s meči a holemi.

53 Denně jsem byl mezi vámi v chrámě, a nevztáhli jste na mne ruce. Ale toto je vaše hodina, vládne tmu."

zradil, znal to místo, neboť Ježíš tam se svými učedníky často býval. 3 Jidáš vzal s sebou oddíl vojáků, k tomu stráž od velekněží a farizeů, a přišli tam s pochodněmi, lucernami a zbraněmi. 4 Ježíš, který věděl všecko, co ho má potkat, vyšel a řekl jim: „Koho hledáte?" 5 Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského." Řekl jim: „Tojsemjá." Stál s nimi i Jidáš, který ho zradil. 6 Jakmile jim řekl ‚to jsem já' couvli a padli na zem. 7 Opět se jich otázal: „Koho hledáte?" A oni řekli: „Ježíše Nazaretského." 8 Ježíš odpověděl: „Řekl jsem vám, že jsem to já. Hledáte-li mne, nechte ostatní odejít." 9 Tak se mělo naplnit slovo, které řekl: ‚Z těch, které jsi mi dal, neztratil jsem ani jednoho.* 10 Šimon Petr vytasil meč, který měl u sebe, zasáhl jednoho velekněžova sluhu a uťal mu ucho. Ten sluha se jmenoval Malchos. 11 Ježíš řekl Petrovi: „Schovej ten meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi dal Otec?"

246. Ježíš a Annáš

J 18:
12 Vojáci s důstojníkem a židovská stráž se zmocnili Ježíše a spoutali ho. 13 Přivedli ho nejprve k Annášovi, byl totiž tchánem Kaifáše, který byl toho roku velekněžem. 24 Annáš jej tedy poslal spoutaného k veleknězi Kaifášovi.

247. Ježíš před nejvyšším velekněžem

Mt 26:
57 Ti, kteří Ježíše zatkli, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili zákonici a starší. 58 Petr šel za ním zpovzdálí až do veleknězova dvora; vstoupil dovnitř a posadil se mezi sluhy, aby viděl konec.
69 Petr seděl venku v nádvoří. Tu k němu přistoupila jedna služka a řekla:

„I ty jsi byl s tím Galilejským Ježíšem!'"
70 Ale on přede všemi zapřel: „Nevím, co mlu-
_ 'Sti

71 Vyšel k bráně, ale uviděla ho jiná a řekla těm, kdo tam byli: „Tenhle byl s tím Nazaretským Ježíšem."
72 On znovu zapřel s přísahou: „Neznám toho člověka." 73 Ale zakrátko přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi: „Jistě i ty jsi z nich, vždyť i tvé nářečí tě prozrazuje!"
74 Tu se začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka." Vtom zakokrhal kohout;
75 tu se Petr rozpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.'

Vyšel ven a hořce se rozplakal.

Mk 14:
53 Ježíše odvedli k veleknězi, kde se shromáždili nejvyšší kně- ží, starší a zákonici.
54 Petr šel zpovzdálí za Ježíšem až dovnitř do veleknězova dvora; seděl tam spolu se sluhy a ohříval se u ohně.

66 Když byl Petr dole v nádvoří, přišla jedna z veleknězových služek, 67 a když uviděla Petra, jak se ohřívá, pohlédla na něj a řekla: „I ty jsi byl s tím Nazaretským Ježíšem!"
68 On však zapřel: „O ničem nevím a vůbec nechápu, co říkáš." A vyšel ven do předního dvora. Vtom zakokrhal kohout.
69 Ale služka ho uviděla a zase začala říkat těm, kdo stáli poblíž: „Ten člověk je z nich!" 70 On však opět zapíral. A zakrátko zase ti, kdo stáli kolem, řekli Petrovi:

„Jistě jsi z nich, vždyť jsi z Galileje!"

71 On se však začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka, o němž mluvíte."
72 Vtom kohout zakokrhal podruhé. Tu se Petr rozpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: „Dřív než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš." A dal se do pláče.

Lk 22:
54 Pak ho zatkli a odvedli do veleknězova domu.

Petr šel zpovzdálí za nimi. 55 Když zapálili uprostřed nádvoří oheň a sesedli se okolo, přisedl mezi ně i Petr. 56 A jak seděl tváří k ohni,

všimla si ho jedna služka, pozorně se na něj podívala a řekla: „Tenhle byl také s ním!"
57 Ale on zapřel: „Vůbec ho neznám."

58 Zakrátko jej spatřil někdo jiný a řekl: „Tý jsi také z nich." Petr odpověděl: „Nejsem!"

59 Když uplynula asi hodina, tvrdil zase někdo:
„I tenhle byl určitě s ním, vždyť ie z Galileje!"
60 Petr řekl: „Vůbec nevím, o čem mluvíš!" A ihned, ještě než domluvil, zakokrhal kohout. 61 Tu se Pán obrátil a pohleděl na Petra; a Petr se rozpomenul na slovo, které mu Pán řekl: „Dřív než dnes kohout zakokrhá, zapřeš mne třikrát." 62 Vyšel ven a hořce se rozplakal.

Srovnej J 18:
14 Byl to ten Kaifáš, který poradil židům, že je lépe, aby jeden člověk zemřel za lid.
15 Za Ježíšem šel Šimon Petr a jiný učedník. Ten učedník byl znám veleknězi a vešel s Ježíšem do nádvoří veleknězova domu. 16 Petr zůstal venku před vraty. Ten druhý učedník, který byl znám veleknězi, vyšel, promluvil s vrátnou a zavedl Petra dovnitř. 17 Tu řekla služka vrátná Petrovi: „Nepatříš i ty k učedníkům toho člověka?" On řekl: „Nepatřím."
18 Poněvadž bylo chladno, udělali si sluhové a strážci oheň a stáli kolem něho, aby se ohřáli. I Petr stál s nimi a ohříval se.
19 Velekněz se dotazoval Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. 20 Ježíš mu řekl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Vždycky jsem učil v synagóze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem neříkal tajně. 21 Proč se mě ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem říkal. Ti přece vědí, co jsem řekl." 22 Po těch slovech jeden ze strážců, který stál poblíž, udeřil Ježíše do obličeje a řekl: „Tak se odpovídá veleknězi?" 23 Ježíš mu odpověděl: „Řekl- li jsem něco špatného, prokaž, že je to špatné. Jestliže to bylo správné, proč mě biješ?" 24 Annáš jej tedy poslal spoutaného k veleknězi Kaifášovi. 25 Šimon

Petr stál ještě u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nejsi i ty z jeho učedníků?" On to zapřel: „Ne-jsem.“ [26] Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, jemuž Petr uťal ucho, řekl: „Což jsem tě s ním neviděl v zahradě?" [27] Petr opět zapřel: a vtom zakokrhal kohout.

248. Urážení Ježíše

Mt 26:
[67] Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře [68] a říkali: „Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!"

Mk 14:
[65] Někteří na něj počali plivat, zakrývali mu obličej, bili ho po hlavě a říkali mu: „Prorokuj!" A sluhové ho tloukli do tváře.

Lk 22:
[63] Muži, kteří Ježíše hlídali, posmívali se mu a bili ho;
[64] zavázali mu oči a ptali se ho: „Hádej, proroku, kdo tě uhodil." [65] A ještě mnoha jinými slovy ho uráželi.

249. Ježíš před radou

Mt 27: 26:
[1] Když bylo ráno, uradili se všichni velekněží a starší lidu proti Ježíšovi, že ho připraví o život. [2] Spoutali ho, odvedli a vydali vladaři Pilátovi.
26:[59] Velekněží a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti. [60] Ale nenalezli, ačkoliv předstupovalo mnoho křivých svědků.

Konečně přišli dva [61] a vypovídali: „On řekl: Mohu zbořit chrám a ve třech dnech jej vystavět."

[62] Tu velekněz vstal a řekl mu:

„Nic neodpovídáš na 'to, co tihle proti tobě svědčí?" [63] Ale Ježíš mlčel.
A velekněz mu řekl: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!"
[64] Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to

Mk 15: 14:
[1] A hned zrána se poradili velekněží, starší a zákonici, celá rada; spoutali Ježíše, odvedli jej a vydali Pilátovi.

14:55 Velekněží a celá rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenalézali. [56] Mnozí sice proti němu křivě svědčili, ale jejich svědectví se neshodovala.

[57] Někteří pak vystoupili a křivě proti němu svědčili: [58] „Slyšeli jsme ho říkat: Já zbořím tento chrám udělaný rukama a ve třech dnech vystavím jiný, ne rukama udělaný." [59] Ale ani zde se jejich svědectví neshodovala.
[60] Tu velekněz vstal, postavil se uprostřed a otázal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?" [61] On však mlčel a nic neodpověděl. Opět se ho velekněz zeptal: „Jsi ty Mesiáš, Syn Požehnaného?"

[62] Ježíš řekl: „Já jsem.

Lk 22:
[66] Jakmile nastal den, shromáždili se starší lidu, velekněží a zákonici, odvedli ho před svou radu

a řekli mu: [67] „Jsi-li Mesiáš, pověz nám to." Odpověděl jim: „I když vám to řeknu, neuvěříte. [68] Položím-li otázku já vám, neodpovíte. [69] Ale od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici všemo-

Ale pravím vám, od nynějška uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“ [65] Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání. [66] Co o tom soudíte?" Jejich výrok zněl: „Je hoden smrti."	A uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými." [63] Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Nač ještě potřebujeme svědky? [64] Slyšeli jste rouhání. Co o tom soudíte?" Oni pak všichni rozhodli, že je hoden smrti.	houcího Boha." [70] Tu řekli všichni: „Jsi tedy Syn Boží?" On jim odpověděl: „Vy sami říkáte, že já jsem." [71] Oni řekli: „Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to slyšeli z jeho úst."

250. Jidášovy výčitky

Mt 27:
[3] Když Jidáš, který ho zradil, viděl, že Ježíše odsoudili, pocítil výčitky, vrátil třicet stříbrných velekněžím a starším [4] a řekl: „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinnou krev!" Ale oni odpověděli: „Co je nám po tom? To je tvoje věc!" [5] A on odhodil ty peníze v chrámě a utekl; šel a oběsil se. [6] Velekněží sebrali peníze a řekli: „Není dovoleno dát je do chrámové pokladny, je to odměna za krev." [7] Uradili se tedy a koupili za ně pole hrnčířovo k pohřbívání cizinců. [8] Proto se to pole jmenuje ‚Pole krve' až dodnes. [9] Tak se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremiáše: ‚Vzali třicet stříbrných, cenu člověka, na kterou ho ocenili synové Izraele; [10] a dali ji za pole hrnčířovo, jak jim přikázal Hospodin.'

251. Ježíš před Pilátem

Mt 27:	Mk 15:	Lk 23:	J 18:
[2] Spoutali ho, odvedli a vydali vladaři Pilátovi.	[1] A hned z rána se poradili velekněží, starší a zákonici, celá rada; spoutali Ježíše, odvedli jej a vydali Pilátovi.	[1] Tu povstalo celé shromáždění a odvedli ho k Pilátovi.	[28] Od Kaifáše vedli Ježíše do místodržitelského paláce. Bylo časně zrána. Židé sami do paláce nevešli, aby se neposkvrnili a mohli jíst velikonočního beránka.

252. Výslech před Pilátem

Mk 15:	Lk 23:	J 18:
		[29] Pilát vyšel k nim ven a řekl: „Jakou obžalobu vznášíte proti tomu člověku?"
	[2] Vznesli proti němu žalobu: „Podle našeho zjištění rozvrací tento člověk náš národ, brání odvádět císaři daně a prohlašuje se za Mesiáše krále."	[30] Odpověděli: „Kdyby nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali." [31] Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy a suďte podle svého zákona!" Židé mu odpověděli: „Nám není dovoleno nikoho popravit." [32] To aby se naplnilo slovo Ježíšovo, kteiým naznačil, jakou smrtí má zemřít. [33] Pilát vešel opět do svého paláce, zavolal Ježíše a řekl mu: „Tý
[2] Pilát se ho otázal: „Tý jsi	[3] Pilát mu položil otázku: „Tý	

král Židů?“ On mu odpověděl: „Ty sám to říkáš."

jsi král Židů?" On mu odpověděl: „Ty sám to říkáš."

jsi král židovský?" 34 Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní?" 35 Pilát odpověděl: „Jsem snad žid? Tvůj národ a vele- kněží mi tě vydali. Čím ses provinil?" 36 Ježíš řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud." 37 Pilát mu řekl: „Jsi tedy přece král?" Ježíš odpověděl: „Ty sám říkáš, že jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas." 38 Pilát mu řekl: „Co je pravda?" Po těch slovech vyšel opět k Židům a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.

253. Pilátův údiv

Mt 27:
12 Na žaloby velekněží a starších nic neodpovídal.
13 Tu mu řekl Pilát: „Neslyšíš, co všechno proti tobě svědčí?" 14 On mu však neodpověděl ani na jedinou věc, takže se vladař velice divil.

Mk 15:
3 Velekněží na něj mnoho žalovali.

4 Tu se ho Pilát znovu otázal: „Nic neodpovídáš? Pohleď, co všecko na tebe žalují!"
5 Ježíš však už nic neodpověděl, takže se Pilát divil.

254. Ježíš před Herodem

Lk 23:
4 Pilát řekl velekněžím a zástupům: „Já na tomto člověku žádnou vinu neshledávám."
5 Ale oni na něj naléhali: „Svým učením pobuřuje lid po celém Judsku; začal v Galileji a přišel až sem." 6 Jakmile to Pilát uslyšel, otázal se, zda je ten člověk z Galileje. 7 Když se dověděl, že podléhá Herodově pravomoci, poslal ho k němu, protože Herodes byl právě v těch dnech také v Jeruzalémě. 8 Když Herodes Ježíše spatřil, velmi se zaradoval; už dávno si ho totiž přál vidět, poněvadž o něm mnoho slyšel, a doufal, že uvidí, jak dělá nějaký zázrak. 9 Kladl mu mnoho otázek, ale on mu na nic neodpovídal. 10 Byli přítomni i velekněží a zákonici a neústupně na něj žalovali. 11 Tu se od něho Herodes se svými vojáky pohrdavě odvrátil, vysmál se mu, dal ho obléci ve slavnostní šat a poslal ho zase k Pilátovi. 12 Toho dne se Herodes a Pilát stali přáteli; předtím totiž bylo mezi nimi nepřátelství.

J 18:
38 Pilát mu řekl: „Co je pravda?" Po těch slovech vyšel opět k Židům a řekl jim: „Já na něm žádnou vinu nenalézám.

255. Záměr propustit Ježíše

Lk 23:
[13] Pilát svolal velekněze, členy rady i lid [14] a řekl jim: „Přivedli jste přede mne tohoto člověka, že pobuřuje lid; já jsem ho, jak vidíte, před vámi vyslechl a neshledal jsem na něm nic, z čeho jej obviňujete. [15] Ani Herodes ne; vždyť nám ho poslal zpět. Je zřejmé, že nespáchal nic, proč by zasluhoval smrt. [16] Dám ho na místě potrestat a pak ho propustím." [17] (Musel jim totiž o svátcích propustit vždy jednoho člověka.)

256. Propuštění Barabáše

Mt 27:
[15] O svátcích měl vladař ve zvyku propouštět zástupu jednoho vězně, kterého si přáli.
[16] Tehdy tam měli pověstného vězně, jménem Barabáš.

[17] Když se zástupy shromáždily, řekl jim tedy Pilát: „Koho vám mám propustit, Barabáše, nebo Ježíše, zvaného Mesiáš?"
[18] Věděl totiž, že mu ho vydali ze zášti.

[19] Když seděl na soudné stolici, poslala k němu jeho žena se vzkazem: „Nezačínej si nic s tím spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny."
[20] Velekněží a starší však přiměli zástup, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše zahubili. [21] Vladař jim řekl: „Koho vám z těch dvou mám propustit?" Oni volali: „Barabáše!"
[22] Pilát jim řekl: „Co tedy mám učinit s Ježíšem zvaným Mesiáš?" Všichni volali: „Ukřižovat!"

[23] Namítl jim: „Čeho se vlastně dopustil?"

Mk 15:
[6] O svátcích jim propouštíval jednoho vězně, o kterého žádali.

[7] Ve vězení byl mezi vzbouřenci, kteří se při vzpouře dopustili vraždy, muž jménem Barabáš. [8] Zástup přišel Piláta požádat o to, v čem jim obvykle vyhověl.
[9] Pilát jim nato řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?"

[10] Věděl totiž, že mu ho velekněží vydali ze zášti.

[11] Velekněží však podnítili zástup, ať jim raději propustí Barabáše.

[12] Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám učinit s tím, kterému říkáte židovský král?"
[13] Tu se znovu dali do křiku: „Ukřižuj ho!“

[14] Pilát jim řekl: ‚A čeho se vlastně dopustil?"

Lk 23:

[18] Ale oni všichni najednou křičeli: „Pryč s ním! Propusť nám Barabáše!" [19] To byl člověk, kterého uvrhli do vězení pro jakousi vzpouru ve městě a vraždu.

[20] Tu k nim Pilát znovu promluvil, neboť chtěl Ježíše propustit.

[21] Avšak oni křičeli: „Na kříž, na kříž s ním!"
[22] Promluvil k nim potřetí: „Čeho se vlastně dopustil? Neshledal

J 18:
[39] Je zvykem, že vám o velikonocích propouštím na svobodu jednoho vězně.

Chcete-li, propustím vám toho židovského krále."

[40] Na to se dali do křiku: „Toho ne, ale Barabáše!" Ten Barabáš byl

		jsem na něm nic, proč by měl zemřít. Dám ho zbičovat a pak ho propustím." [23] Ale oni na něm s velkým křikem vymáhali, aby ho dal ukřižovat: a jejich křik se stále stupňoval.
Ale oni ještě víc křičeli: „Ukřižovat!"	Oni však ještě víc křičeli: „Ukřižuj ho!“	

257. Bičování

Mt 27:	Mk 15:	J 19:
[26] Tu jim propustil Barabáše, Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.	[15] Tu Pilát, aby vyhověl zástupu, propustil jim Barabáše; Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.	[1] Tehdy dal Pilát Ježíše zbičovat.

258. Korunování Ježíše

Mt 27:	Mk 15:	J 19:
[27] Vladařovi vojáci dovedli Ježíše do místodržitelství a svolali na něj celou setninu. [28] Svlékli ho a oblékli mu nachový plášť, [29] upletli korunu z tmí a posadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Buď zdráv, židovský králi!" [30] Plivali na něj, brali tu hůl a bili ho po hlavě.	[16] Vojáci ho odvedli do místodržitelského dvora a svolali celou setninu. [17] Navlékli mu purpurový plášť, upletli trnovou korunu, vsadili mu ji na hlavu [18] a začali ho zdravit: „Buď zdráv, židovský králi!" [19] Bili ho po hlavě holí, plivali na něj, klekali na kolena a padali před ním na zem.	[2] Vojáci upletli z tmí korunu, vložili mu ji na hlavu a přes ramena mu přehodili purpurový plášť. [3] Pak před něho předstupovali a říkali: „Buď pozdraven, králi židovský!" Přitom ho bili do obličeje.

259. Další ponižování Ježíše

Mt 27:	J 19:
[19] Když seděl na soudné stolici, poslala k němu jeho žena se vzkazem: „Nezačínej si nic s tím spravedlivým! Dnes mě kvůli němu pronásledovaly zlé sny." [24] Když Pilát viděl, že nic nepořídí, ale že pozdvižení je čím dál větší, omyl si ruce před očima zástupu a pravil: „Já nejsem vinen krví toho člověka: to je vaše věc." [25] A všechen lid mu odpověděl: „Krev jeho na nás a na naše děti!"	[4] Pilát znovu vyšel a řekl Židům: „Hleďte, vedu vám ho ven, abyste věděli, že na něm nenalézám žádnou vinu." [5] Ježíš vyšel ven s trnovou korunou na hlavě a v purpurovém plášti. Pilát jim řekl: „Hle člověk!" [6] Když ho velekněží a jejich služebníci uviděli, dali se do křiku: „Ukřižovat, ukřižovat!" Pilát jim řekl: „Vy sami si ho ukřižujte! Já na něm vinu nenalézám." [7] Židé mu odpověděli: „My máme zákon, a podle toho zákona musí zemřít, protože se vydával za syna Božího." [8] Když to Pilát uslyšel, ještě více se ulekl. [9] Vešel znovu do paláce a řekl Ježíšovi: „Odkud jsi?" Ale Ježíš mu nedal žádnou odpověď. [10] Pilát mu řekl: „Nemluvíš se mnou? Nevíš, že mám moc tě pro-

pustit, a mám moc tě ukřižovat?1' [11] Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší vinu.“ [12] Od té chvíle ho Pilát usiloval propustit. Ale Židé křičeli: „Jestliže ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se vydává za krále, je proti císaři." [13] Když to Pilát uslyšel, dal vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném ‚Na dláždění[1], hebrejsky Gabbatha. [14] Byl den přípravy před svátky velikonočními, kolem poledne. Pilát Židům řekl: „Hle, váš král!" [15] Oni se dali do křiku: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!" Pilát jim řekl: „Vašeho krále mám ukřižovat?" Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, jen císaře."

260. Ježíš vydán na smrt kříže

Mt 27:	Mk 15:	Lk 23:	J 19:
[26] Tu jim propustil Barabáše,	[15] Tu Pilát, aby vyhověl zástupu, propustil jim Barabáše;	[24] A tak se Pilát rozhodl jim vyhovět. [25] Propustil toho, který byl vsazen do vězení pro vzpouru a vraždu a o kterého žádali; Ježíše vydal, aby se s ním stalo, co chtěli.	
Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.	Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. [26] Jeho provinění oznamoval nápis: „Král Židů."		[16] Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován, a oni se Ježíše chopili.

261. Křížová cesta

Mt 27:	Mk 15:	Lk 23:	J 19:
[31] Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť a oblékli ho zase do jeho. šatů. A odvedli ho k ukřižování.	[20] Když se mu dost naposmívali, svlékli mu purpurový plášť a oblékli ho zase do jeho šatů. Pak ho vedli ven, aby ho ukřižovali. [21] Cestou přinutili nějakého Šimona z Kyrény, otce Alexandrova a Rufova, který šel z venkova, aby mu nesl kříž.	[26] Když jej odváděli, zastavili nějakého Šimona z Kyrény, který šel z pole, a vložili na něho kříž, aby jej nesl za Ježíšem. [27] Za ním šel veliký zástup lidu; ženy nad ním naříkaly a oplakávaly ho. [28] Ježíš se k nim obrátil a řekl: „Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a nad svými dětmi; [29] hle, přicházejí dny, kdy budou říkat: , Blaze neplodným, blaze těm, které nikdy nerodily	[16] Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován, a oni se Ježíše chopili. [17] Nesl svůj kříž
[32] Cestou potkali jednoho člověka z Kyrény, jménem Šimona; toho přinutili, aby nesl jeho kříž.			

	[22] A přivedli ho na místo zvané Golgota, což v překladu znamená , Lebka'.	a nekojily!' [30] Tehdy řeknou horám: .Padněte na nás, a pahrbkům: .Přikryjte nás!' [31] Neboť děje-li se toto se zeleným stromem, co se stane se suchým?" [32] Spolu s ním byli vedeni na smrt ještě dva zločinci.	a vyšel z města na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota.

262. Ukřižování

Mt 27:	Mk 15:	Lk ?3:	J 19:
[33] Když přišli na místo zvané Golgota, to znamená ‚Lebka', [34] dali mu napít vína smíchaného se žlučí; ale když je okusil, nechtěl pít.	[22] A přivedli ho na místo zvané Golgota, což v překladu znamená ‚Lebka'. [23] Dávali mu víno okořeněné myrhou; on je však nepřijal.	[33] Když přišli na místo, které se nazývá Lebka,	[17] Nesl svůj kříž a vyšel z města na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota.
[35] Ukřižovali ho a losem si rozdělili jeho šaty;	[24] Ukřižovali ho a rozdělili si jeho šaty; losovali o ně, co si kdo vezme. [25] Bylo devět hodin, když ho ukřižovali.	ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici.	[18] Tam ho ukřižovali a s ním jiné dva, z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed.

263. Ukřižování dvou zločinců

Mt 27:	Mk 15:	Lk 23:	J 19:
[38] S ním byli ukřižováni dva povstalci, jeden po pravici a druhý po levici.	[27] S ním ukřižovali dva povstalce, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. [28] (Tak se naplnilo Písmo: ‚Byl započten mezi zločince.')	[33] Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici.	[18] Tam ho ukřižovali a s ním jiné dva, z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed.

264. Nápis na kříži

Mt 27:	Mk 15:	Lk 23:	J 19:
[37] Nad hlavu mu dali nápis o jeho provinění: „To je Ježíš, král Židů."	[26] Jeho provinění oznamoval nápis: „Král Židů."	[38] Nad ním byl nápis: „Toto je král Židů.	[19] Pilát dal napsat nápis a připevnit jej na kříž. Stálo tam: Ježíš Nazaretský, král židovský. [20] Ten nápis četlo mnoho Židů, neboť místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecký. [21] Židovští velekněží řekli Pilátovi: „Neměls psát

.židovský král' nýbrž .vydával se za židovského krále*
22 Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem.**

265. První slovo Ježíše na kříži

Lk 23:
34 Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

266. Losování o Ježíšův šat

Mt 27:
35 Ukřižovali ho a losem si rozdělili jeho šaty; 36 pak se tam posadili a střežili ho.

Mk 15:
24 Ukřižovali ho a rozdělili si jeho šaty; losovali o ně, co si kdo vezme.

Lk 23:
34 Ježíš řekl: “Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.” O jeho šaty se rozdělili losem.

J 19:
23 Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten šat byl beze švů, odshora vcelku utkaný.
24 Řekli si mezi se- bou: “Netrhejme jej, ale losujme o něj, čí bude!” To proto, aby se naplnilo Písmo: “Rozdělili si mé šaty a o můj oděv metali los.” To tedy vojáci provedli.

267. Druhé slovo Ježíše na kříži

J 19:
25 U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská.
26 Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“ 27 Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!" V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě.

268. Výsměch kolemjdoucích

Mt 27:
39 Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou 40 a říkali: „Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup s kříže!"
41 Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali:
42 „Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král

Mk 15:
29 Kolemjdoucí ho uráželi: potřásali hlavou a říkali:
„Tý, který chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit,
30 zachraň sám sebe a sestup s kříže!"
31 Podobně se mu mezi sebou posmívali velekněží spolu se zákoníky. Říkali:
„Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. 32 Ať nyní

Lk 23:
35 Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali a říkali: „Jiné zachránil, ať zachrání sám sebe, je-li Mesiáš, ten vyvolený Boží."

36 Posmívali se mu i vojáci; chodili k němu, podávali mu ocet 37 a říkali:
„Když jsi židovský král, zachraň sám sebe."

izraelský - ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme v něho! [43] Spolehl na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: Jsem Boží Syn!‘“

sestoupí s kříže, ten Mesiáš, král izraelský, abychom to viděli a uvěřili!" Tupili ho i ti, kteří byli ukřižováni spolu s ním.

269. Třetí slovo Ježíše na kříži

Mt 27:
[44] Stejně ho tupili i povstalci spolu s ním ukřižovaní.

Mk 15:
[32] Ať nyní sestoupí s kříže, ten Mesiáš, král izraelský, abychom to viděli a uvěřili!" Tupili ho i ti, kteří byli ukřižováni spolu s ním.

Lk 23:
[39] Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: „To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!" [40] Tu ho ten druhý okřikl: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen k stejnému trestu. [41] A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal." [42] A řekl: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království." [43] Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji."

270. Čtvrté slovo Ježíše na kříži

Mt 27:
[45] V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin.

[46] Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lema sabachtani?", to jest: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?' [47] Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli: „On volá Eliáše."

Mk 15:
[33] Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin.

[34] O třetí hodině zvolal Ježíš mocným hlasem:, „Eloi, Eloi, lema sabachtani?", což přeloženo znamená: ‚Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?' [35] Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo stáli okolo: „Hle, volá Eliáše."

Lk 23:
[44] Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tří hodin, protože se zatmělo slunce. [45] Chrámová opona se roztrhla vpůli.

271. Páté slovo Ježíše na kříži

Mt 27:

[48] Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nabodl na tyč a dával mu pít.
[49] Ostatní však říkali: „Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachrání ho!"

Mk 15:

[36] Kdosi pak odběhl, namočil houbu v octě, nabodl ji na prut a dával mu pít se slovy: „Počkejte, uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmout."

J 19:
[28] Ježíš věděl, že vše je již dokonáno; a proto, aby se až do konce splnilo Písmo, řekl: „Žízním." [29] Stála tam nádoba plná octa; namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům.

272. Šesté slovo Ježíše na kříži

J 19:
30 Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest." A nakloniv hlavu skonal.

273. Sedmé slovo Ježíše na kříži

Lk 23:
46 A Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha." Po těch slovech skonal.

274. Ježíšova smrt

Mt 27:
50 Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skonal.

Mk 15:
37 Ale Ježíš vydal mocný hlas a skonal.

Lk 23:
46 A Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha. “ Po těch slovech skonal.

J 19:
30 Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest." A nakloniv hlavu skonal.

275. Děj po Ježíšově smrti

Mt 27:
51 A hle, chrámová opona se roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, 52 hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svátých byla vzkříšena; 53 vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svátého města a mnohým je zjevili.
54 Setník a ti, kdo s ním střežili Ježíše, když viděli zemětřesení a všechno, co se dálo, velmi se zděsili a řekli: „On byl opravdu Boží Syn!"

65 Zpovzdálí přihlíželo mnoho žen, které provázely Ježíše z Galileje, aby se o něj staraly; 56 mezi nimi Marie z Mag- daly, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka synů Zebedeových.

Mk 15:
38 Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.

39 A když uviděl setník, který stál před ním, že takto skonal, řekl:
„Ten člověk byl opravdu Syn Boží."

40 Zpovzdálí se dívaly také ženy, mezi nimi i Marie z Mag- daly, Marie, matka Jakuba mladšího a Josefa, a Salome,
41 které ho provázely a staraly se o něj, když byl v Galileji, a mnohé jiné, které se spolu s ním vydaly do Jeruzaléma.

Lk 23:
45 Chrámová opona se roztrhla vpůli.

47 Když setník viděl, co se stalo, velebil Boha a řekl:

„Tento člověk byl vskutku spravedlivý."

48 A ti, kdo se v celých zástupech sešli na tu podívanou, když viděli, co se stalo, odcházeli bijíce se do prsou.
49 Všichni jeho přátelé stáli opodál, i ženy, které Ježíše doprovázely z Galileje a všechno to viděly.

276. Josef z Arimatie

Mt 27:
57 Když nastal večer,

přišel zámožný člověk z Arimatie, jménem Josef, který

Mk 15:
42 A když už nastal večer - byl totiž den přípravy, předvečer soboty - 43 přišel Josef z Arimatie, vážený člen rady, kte-

Lk 23:

50 Členem židovské rady byl muž jménem Josef, člověk

také patřil k Ježíšovým učedníkům.	rý také očekával království Boží, dodal si odvahy,	dobrý a spravedlivý, [51] který nesouhlasil s jejich rozhodnutím a činem. Pocházel z židovského města Arimatie a patřil k těm, kdo očekávali království Boží.
[58] Ten přišel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo. Pilát přikázal, aby mu je dali.	vešel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo. [44] Pilát se podivil, že Ježíš už zemřel; zavolal si setníka a zeptal se ho, je-li už dlouho mrtev. [45] A když mu to setník potvrdil, daroval mrtvé tělo Josefovi.	[52] Ten přišel k Pilátovi a požádal ho o Ježíšovo tělo;

277. Probodnutí Ježíšova boku

J 19:
[31] Poněvadž byl den přípravy a těla nesměla zůstat přes sobotu na kříži - na tu sobotu připadal totiž velký svátek - požádali Židé Piláta, aby odsouzeným byly zlámány kosti a aby byli sňati s kříže. [32] Přišli tedy vojáci a zlámali kosti prvnímu i druhému, kteří byli ukřižováni s ním. [33] Když přišli k Ježíšovi a viděli, že je již mrtev, kosti mu nelámali, [34] ale jeden z vojáků mu probodl kopím bok; a ihned vyšla krev a voda. [35] A ten, který to viděl, vydal o tom svědectví, a jeho svědectví je pravdivé; on ví, že mluví pravdu, abyste i vy uvěřili. [36] Neboť se to stalo, aby se naplnilo Písmo: ‚Ani kost mu nebude zlomena[1]'. [37] A na jiném místě Písmo praví: ‚Uvidí, koho probodli.'[1] [38] Potom požádal Piláta Josef z Arimatie - byl to Ježíšův učedník, ale tajný, protože se bál Židů - aby směl Ježíšovo tělo sejmout s kříže. Když Pilát k tomu dal souhlas, Josef šel a tělo sňal.

278. Ježíš položen do hrobu

Mt 27:
[59] Josef tělo přijal, zavinul je do čistého plátna [60] a položil je do svého nového hrobu, který měl vytesán ve skále; ke vchodu do hrobu přivalil veliký kámen a odešel. [61] Byla tam Marie z Magdaly a jiná Marie, které seděly naproti hrobu.

Mk 15:
[46] Ten koupil plátno, sňal Ježíše s kříže, zavinul ho do plátna a položil do hrobu, který byl vytesán ve skále, a ke vchodu do hrobu přivalil kámen.

[47] Marie z Magdaly a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl uložen.

Lk 23:
[53] sňal je s kříže, zavinul do plátna a položil do hrobu, vytesaného ve skále, kde ještě nikdo nebyl pochován. [54] Byl pátek a začínala sobota.

[55] Ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje, šly za ním; viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno. [56] Potom se vrátily, aby připravily vonné masti a oleje. Ale v sobotu zachovaly podle přikázání sváteční klid.

Srovnej J 19:
[38] Potom požádal Piláta Josef z Arimatie - byl to Ježíšův učedník, ale tajný, protože se bál Židů - aby směl Ježíšovo tělo sejmout s kříže. Když Pilát k tomu dal souhlas, Josef šel a tělo sňal. [39] Přišel také Nikodém, který kdysi navštívil Ježíše v noci, a přinesl asi sto liber směsi myrhy a aloe. [40] Vzali Ježíšovo tělo a zabalili je s těmi vonnými látkami do lněných pláten, jak je to u Židů při pohřbu zvykem. [41] V těch místech, kde byl Ježíš ukřižován, byla zahrada a v ní nový hrob, v němž dosud nikdo nebyl pochován. [42] Tam položili Ježíše, protože byl den přípravy a hrob byl

279. Stráž u Ježíšova hrobu

Mt 27:
62 Nazítří, v den po patku, shromáždili se velekněží a farizeové u Piláta 63 a řekli: „Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník řekl ještě za svého života: ‚Po třech dnech budu vzkříšen.*
64 Dej proto rozkaz, ať je po tri dny hlídán jeho hrob, aby nepřišli jeho učedníci, neukradli ho a neřekli lidu, že byl vzkříšen z mrtvých; to by pak byl poslední podvod horší než první.**
65 Pilát jim odpověděl: „Zde máte stráž, dejte hrob hlídat, jak uznáte za dobré.** 66 Oni šli, zapečetili kámen a postavili k hrobu stráž.

280. Ženy u Ježíšova hrobu

Mt 28:	Mk 16:	Lk 24:	J 20:
1 Když uplynula sobota a začínal první den týdne, přišly Marie z Magdaly a jiná Marie, aby se podívaly k hrobu.	1 Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné ipasti, aby ho šly pomazat. 2 Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu.	1 Prvního dne po sobotě, za časného jitra, přišli k hrobu s vonnými mastmi, které připravily.	1 První den po sobotě, když ještě byla tma, šla Marie Mag- dalská k hrobu
2 A hle, nastalo velké zemětřesení, neboť '.anděl Páně sestoupil s nebe, odvalil kámen a usedl na něm. 3 Jeho vzezření bylo jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. 4 Strážci byli strachem z něho bez sebe a strnuli jako mrtví.	3 Říkaly si mezi se- bou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?** 4 Ale když vzhlédly, viděly, že kámen je odvalen; a byl velmi veliký.	2 Nalezly však kámen od hrobu odvalený.	a spatřila, že kámen je od hrobu odvalen.

281. Zpráva Marie Magdaleny Petrovi

J 20:
2 Běžela k Šimonu Petrovi a k tomu učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.“

282. Andělovo zvěstování

Mt 28:	Mk 16:	Lk 24:
	5 Vstoupily do hrobu a uviděli mládence, který seděl po pravé straně a měl na sobě bílé roucho; i zděsily se.	3 Vešly dovnitř, ale tělo Pána Ježíše nenašly. 4 A jak nad tím byly bezradné, stanuli u nich dva muži v zářícím rouchu. 5 Zachvátil je strach a sklonily tvář k zemi.
5 Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. 6 Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojďte se podívat na místo, kde ležel.	6 Řekl jim: „Neděste se! Hledáte Ježíše, toho Nazaretského, který byl ukřižován. Byl vzkříšen, není zde. Hle, místo, kam ho položili.	Ale oni jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? 6 Není zde, byl vzkříšen.
7 Jděte rychle povědět jeho	7 Ale jděte, řekněte jeho učed-	Vzpomeňte si, jak vám řekl.

učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých; jde před nimi do Galileje, tam ho spatří. Hle, řekl jsem vám to.“

níkům, zvláště Petrovi: ‚Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, jak vám řekl.‘“
8 Ženy vyšly a utíkaly od hrobu, protože na ně padla hrůza a úžas. A nikomu nic ne- řekly, neboť se bály.

když byl ještě v Galileji, 7 že Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí, být ukřižován a třetího dne vstát." 8 Tu se rozpomenuly na jeho slova,

283. Setkání žen s ostatními učedníky

Mt 28:
8 Tu rychle opustily hrob a se strachem i s ve-likou radostí běžely to oznámit jeho učedníkům.

Lk 24:
9 vrátily se od hrobu a oznámily všecko jedenácti učedníkům i všem ostatním. 10 Byla to Marie z Magdaly, Jana a Marie Jakubova a s nimi ješ-tě jiné, které to pověděly apoštolům. 11 Těm však ta slova připadala jako blouznění a nevěřili jim.

284. Jan a Petr u hrobu

Lk 24:
12 Petr se rozběhl k hrobu, nahlédl dovnitř a uviděl tam ležet jen plátna. Vrátil se v údivu nad tím, co se stalo.

J 20:
3 Petr a ten druhý učedník vstali a šli k hrobu. 4 Oba dva běželi, ale ten druhý učedník předběhl Petra a byl u hrobu první. 5 Sehnul se a viděl tam ležet lněná plátna, ale dovnitř nevešel. 6 Po něm přišel Šimon Petr a vešel do hrobu. Uviděl tam ležet lněná plátna, 7 ale šátek, jímž ovázali Ježíšovu hlavu, neležel mezi plátny, nýbrž byl svinut na jiném místě.
8 Potom vešel dovnitř i ten druhý učedník, který přišel k hrobu dřív; spatřil vše a uvěřil.
9 Dosud totiž nevěděli, že podle Písma musí vstát z mrtvých. 10 Oba učedníci se pak vrátili domů.

285. Zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje Marii Magdaleně

Mt 28:

A hle, Ježíš je potkal

Mk 16:

9 Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal, zjevil se nejprve Marii z Magdaly, z níž kdysi vyhnal sedm démonů.

J 20:
11 Ale Marie stála venku před hrobem a plakala. Přitom se naklonila do hrobu 12 a spatřila dva anděly v bílém rouchu, sedící na místě, kde předtím leželo Ježíšovo tělo, jednoho u hlavy a druhého u nohou. 13 Otázali se Marie: „Proč pláčeš?" Odpověděla jim: „Odnesli mého Pána a nevím, kam ho položili." 14 Po těch slovech se obrátila a spatřila za sebou Ježíše; ale nepoznala, že je to on. 15 Ježíš jí řekl: „Proč pláčeš? Koho hledáš?" V domnění, že je to zahradník, mu odpověděla: „Jestliže tys jej, pane, odnesl, řekni

a řekl: „Buďte pozdraveny." Ženy přistoupily, objímaly jeho nohy a klaněly se mu.
[10] Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se.

Jděte a oznamte mým bra- třim, aby šli do Galileje: tam mě uvidí."

[10] Ona to šla oznámit těm, kteří bývali s ním a nyní truchlili a plakali.

mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu." [16] Ježíš jí řekl: „Marie!" Obrátila se a zvolala hebrejsky „Rabbuni", to znamená ‚Mistře*. [17] Ježíš jí řekl: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratřím a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu." [18] Marie Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim: „Viděla jsem Pána a toto mi řekl."

286. Úmluva velekněží se staršími

Mt 28:
[11] Když se ženy vzdálily, někteří ze stráže přišli do města a oznámili velekněžím, co se všechno stalo. [12] Ti se sešli se staršími, poradili se a dali vojákům značné peníze [13] s pokynem: „Řekněte, že jeho učedníci přišli v noci a ukradli ho, když jste spali. [14] A doslechne-li se to vladař, my to urovnáme a postaráme se, abyste neměli těžkosti[15] Vojáci vzali peníze a udělali to tak, jak se jim řeklo. A ten výklad je rozšířen mezi židy až podnes.

287. Zjevení na cestě do Emauz

Mk 16:

[12] Potom se zjevil v jiné podobě dvěma z nich cestou, když šli na venkov.

Lk 24:
[13] Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, [14] a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. [15] A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. [16] Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali. [17] Řekl jim: „O čem to spolu cestou rozmlouváte?" Oni zůstali stát plni zármutku. [18] Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!" [19] On se jich zeptal: ‚.A co to bylo?" Oni mu odpověděli: „Jak Ježíše Nazaretského, který byl prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, [20] naši vele- kněží a členové rady vydali, aby byl odsouzen na smrt, a ukřižovali ho. [21] A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael. Ale už je to dnes třetí den, co se to stalo. [22] Ovšem některé z našich žen nás ohromily: Byly totiž zrána u hrobu [23] a nenalezly jeho tělo; přišly a vyprávěly, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. [24] Někteří z nás pak odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli." [25] A on jim řekl: „Jak jste nechápaví! Ťo je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! [26] Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a tak vejít do své slávy?" [27] Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. [28] Když už byli blízko

vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. [29] Oni však ho začali přemlouvat: „Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schylu- je.“ Vešel tedy a zůstal s nimi. [30] Když byl spolu s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. [31] Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. [32] Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“

288. Emauzští učedníci v Jeruzalémě

Mk 16:
[13] Ti to šli oznámit ostatním; ale ani těm nevěřili.

Lk 24:
[33] A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; nalezli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě.

289. Zjevení se učedníkům bez přítomnosti Tomáše

Lk 24:
[36] Když o tom mluvili, stál tu on sám uprostřed nich. [37] Zděsili se a byli plni strachu, poněvadž se domnívali, že vidí ducha. [38] Řekl jim: „Proč jste tak zmateni a proč vám takové věci přicházejí na mysl? [39] Podívejte se na mé ruce a nohy; vždyť jsem to já. Dotkněte se mne a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jako to vidíte na mně.“ [40] To řekl a ukázal jim ruce a nohy. [41] Když tomu pro samou radost nemohli uvěřit a jen se divili, řekl jim: „Máte tu něco k jídlu?“ [42] Podali mu kus pečené iyby. [43] Vzal si a pojedl před nimi.

J 20:
[19] Téhož dne večer - prvního dne po sobotě - když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“
[20] Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. [21] Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ [22] Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svátého. [23] Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.

290. Zjevení se učedníkům v přítomnosti Tomáše

Mk 16:
[14] Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu; káral jejich nevěru a tvrdost srdce, poněvadž nevěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného.

J 20:

[24] Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel.
[25] Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána." Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím."
[26] Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám." [27] Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!" [28] Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh." [29] Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili."

291. Zjevení u Tiberiadského jezera

J 21:
[1] Potom se Ježíš opět zjevil učedníkům u jezera Tiberiadského. [2] Stalo se to takto: Byli spolu Šimon Petr, Tomáš, jinak Didymos, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a ještě dva z jeho učedníků. [3] Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou." Šli a vstoupili na loď. Té noci však nic neulovili. [4] Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. [5] Ježíš jim řekl: „Děti, nemáte něco k jídlu?" Odpověděli: „Nemáme." [6] Řekl jim: „Hoďte síť na pravou stranu lodi, tam iyby najdete." Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb. [7] Onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „To je Pán!" Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil si plášť - byl totiž svlečen - a brodil se k němu vodou. [8] Ostatní učedníci přijeli na lodi - nebyli daleko od břehu, jen asi dvě stě loket - a táhli za sebou síť s rybami. [9] Když vstoupili na břeh, spatřili ohniště a na něm rybu a chléb. [10] Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb z toho, co jste nalovili!" [11] Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich sto padesát tři; a ač jich bylo tolik, síť se neprotrhla. [12] Ježíš jim řekl: „Pojďte jíst!" A nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?" Věděli, že je to Pán. [13] Ježíš šel, vzal chléb a dával jim; stejně i rybu. [14] To se již potřetí zjevil učedníkům po svém vzkříšení. [15] Když pojedli, zeptal se Ježíš Šimona Petra: “Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?" Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád." Řekl mu: „Pas mé beránky!" [16] Zeptal se ho podruhé: „Šimone, synu Janův, miluješ mne?" Odpověděl: ‚Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád." Řekl mu: „Buď pastýřem mých ovcí!" [17] Zeptal se potřetí: „Šimone, synu Janův, máš mne rád?" Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všecko, ty víš také, že tě mám rád." Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce! [18] Amen, amen, pravím tobě: Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš." [19] To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech dodal: „Následuj rryre!" [20] Petr se obrátil a spatřil, že za nimi jde učedník, kterého Ježíš miloval, ten, který byl při večeři po jeho boku a který se ho tehdy otázal: „Pane, kdo tě zrazuje?" [21] Když ho Petr spatřil, řekl Ježíšovi: „Pane, co bude s ním?" [22] Ježíš mu řekl: „Jestliže chci, aby tu zůstal, dokud nepřijdu, není to tvá věc. Ty mne následuj!" [23] Mezi bratřími se to slovo rozšířilo a říkalo se, že onen učedník nezemře. Ježíš však neřekl, že nezemře, nýbrž: „Jestliže chci, aby tu zůstal, dokud népřijdu, není to tvá věc."

292. Zjevení v Galileji

Mt 28:
[16] Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil. [17] Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali.
[18] Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá! moc na nebi i na .zemi.
[19] Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svátého [20] a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všecky dny až do skonání tohoto věku."

Mk 16:

[15] A řekl jim:

„Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření. [16] Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. [17] Tý, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět démony a mluvit novými jazyky; [18] budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je."

293. Otevření mysli

Lk 24:
[44] Řekl jim: „To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, ýo je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech." [45] Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. [46] Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; [47] v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. [48] Vy jste toho svědky. [49] Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti."

294. Nanebevstoupení

Mk 16:

19 Když jim to Pán řekl, byl vzat vzhůru do nebe a
usedl po pravici Boží. 20 Oni pak vyšli, všude kázali:
a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval
znameními.

Lk 24:

50 Potom je vyvedl až k Betanii, zvedl ruce a
požehnal jim; 51 a když jim žehnal, vzdálil se od nich
a byl nesen do nebe. 52 Oni před ním padli na
kolena; potom se s velikou radostí navrátili do
Jeruzaléma, 53 byli stále v chrámě a chválili Boha.

Závěr

Název „synopse“ pochází z řeckého termínu synopsis, který znamená „pohled objímající celek“ nebo „obecný přehled". Evangelijní synopseje, ve shodě s touto etymologu, celistvým nebo srovnávajícím přehledem jednotlivých částí čtyř evangelií.

Potřeba společného pohledu čtyř evangelních textů vyplývá z faktu podobnosti zvláště prvních tří a zároveň jejich rozdílnosti. V číslech se to dá vyjádřit asi takto: Ev. Mt má celkem 1072 veršů, z toho 432 zní stejně jako paralemí verše Marka a Lukáše. Ev. Mk se skládá ze 677 veršů, z nichž podobnost s Matoušem a Lukášem je ve 470 verších. Lukášovo ev. má 1152 veršů a 428 veršů je takřka shodných s Markem a Lukášem. Není zde potřeba dodávat, že toto zjištění a také analýza rozdílu a podobností mezi jednotlivými evangelisty je velmi usnadněna, když máme všechny verze textů zároveň před očima.

Ke zjednodušení samotné činnosti globálního pohledu na texty čtyř evangelií je obvykle podáván ve čtyřech paralelních sloupcích. Jestliže některou zprávu zachycují všichni čtyři evangelisté, pak jsou příslušné texty zobrazeny ve čtyřech sloupcích a navzájem si odpovídajících řádcích (pokud je to možné). Jestliže některou zprávu zachycují jen tři, dva nebo jeden, ostatní sloupce jsou opomenuty.

Evangelijní synopse se publikují v originálním jazyce tj. v řečtině nebo v novodobých překladech. První jsou používány zejména profesionálními biblisty při čtení a analýzách ev. textů všeho druhu, druhé slouží spíše neodborníkům. Synopse, kterou berete do ruky se snaží vyjít vstříc především potřebám katecheticko-kazatelským. Kromě toho se může ukázat jako užitečná zvláště v seminárním studiu, při exegetické četbě evangelií.

Český text evangelií byl převzat z ekumenického překladu vydaného v roce 1985 v Praze.

Slavomír Bedřich
Petr Svoboda
Česká synopse evangelií

Pracovní texty pro potřebu Cyrilometodějské
teologické fakulty v Olomouci
Vydala a vytiskla Matice cyrilometodějská s.r.o.
v Olomouci jako svou 234. publikaci.
Sazba a grafická úprava Martina Spirková,
ForSoft Brno
Vydání první Olomouc 1995